

Innehåll

Bilaga 5	Lagförslag ur Klimat- och sårbarhetsutredningens slutbetänkande Sverige inför klimatförändringarna – hot och möjligheter (SOU 2007:60).....	2
Bilaga 6	Remissinstanser, Klimat- och sårbarhetsutredningens slutbetänkande Sverige inför klimatförändringarna – hot och möjligheter (SOU 2007:60).....	3
Bilaga 7	Lagförslag ur Boverkets rapport Tydligare statligt ansvar i plan- och bygglagen	5
Bilaga 8	Remissinstanser, Boverkets rapport Tydligare ansvar i plan- och bygglagen	12
Bilaga 9	Lagförslag ur Boverkets rapport Tydligare bestämmelser om enkelt avhjälpna hinder	13
Bilaga 10	Remissinstanser, Boverkets rapport Tydligare bestämmelser om enkelt avhjälpna hinder	14
Bilaga 11	Lagförslag ur Tjänstedirektivssekretariatets departementspromemoria Genomförande av tjänstedirektivet (Ds 2008:75).....	15
Bilaga 12	Remissinstanser, Tjänstedirektivssekretariatets departementspromemoria Genomförande av tjänstedirektivet (Ds 2008:75).....	16
Bilaga 13	Lagförslag ur Miljödepartementets promemoria om plan- och bygglagen.....	18
Bilaga 14	Förteckning över remissinstanser, Miljödepartementets promemoria om plan- och bygglagen	92

Lagförslag ur Klimat- och sårbarhetsutredningens slutbetänkande Sverige inför klimatförändringarna – hot och möjligheter (SOU 2007:60)

2 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (1987:10)

Härigenom föreskrivs att det i plan- och bygglagen (1987:10) skall införas en ny paragraf, 8 kap. 28 a § av följande lydelse.

Fastighetsägares fordran om ersättning enligt skadeståndslagen (1972:207), för skada till följd av att kommunen vid beslut enligt denna lag inte tillräckligt beaktat risker för översvämningar, ras, skred och erosion, preskriberas tjugo år efter tillkomsten, om inte preskriptionen bryts dessförinnan.

Denna lag träder i kraft den xx

Remissinstanser, Klimat- och sårbarhetsutredningens slutbetänkande Sverige inför klimatförändringarna – hot och möjligheter (SOU 2007:60)

Riksrevisionen, Styrelsen för internationellt utvecklingsarbete, Svenska institutet, Försvarsmakten, Krisberedskapsmyndigheten, Statens räddningsverk, Totalförsvarets forskningsinstitut, Socialstyrelsen, Smittskyddsinstitutet, Statens folkhälsoinstitut, Statens fastighetsverk, Finansinspektionen, Ekonomistyrningsverket, Konjunkturinstitutet, Fortifikationsverket, Kammarkollegiet, Statskontoret, Verket för förvaltningsutveckling, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Uppsala län, Länsstyrelsen i Södermanlands län, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Länsstyrelsen i Kronobergs län, Länsstyrelsen i Kalmar län, Södra Östersjöns vattendistrikt, Länsstyrelsen i Gotlands län, Länsstyrelsen i Blekinge län, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Hallands län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Värmlands län, Länsstyrelsen i Örebro län, Länsstyrelsen i Västmanlands län, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Länsstyrelsen i Gävleborgs län, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Länsstyrelsen i Jämtlands län, Länsstyrelsen i Västerbottens län, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Högskoleverket, Vetenskapsrådet, Stockholms universitet, Kungliga Tekniska högskolan, Karolinska Institutet, Institutet för miljömedicin, Uppsala universitet, Linköpings universitet, Lunds universitet, Högskolan i Kalmar, Växjö universitet, Karlstads universitet, Umeå universitet, Mittuniversitetet ETOUR Chalmers tekniska högskola, Statens jordbruksverk, Livsmedelsekonomiska institutet, Livsmedelsverket, Statens veterinärmedicinska anstalt, Fiskeriverket, Sametinget, Sveriges lantbruksuniversitet, Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Stockholm Environment Institute, Statens geotekniska institut, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, Boverket, Lantmäteriverket, Statens va-nämnd, Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Post- och telestyrelsen, Banverket, Statens järnvägar, Järnvägsstyrelsen, Vägverket, Vägtrafikinspektionen, Rikstrafiken, Statens väg- och transportforskningsinstitut, Sjöfartsverket, Luftfartsverket, Luftfartsstyrelsen, Statens institut för kommunikationsanalys, Sveriges geologiska undersökning, Skogsstyrelsen, Rymdstyrelsen, Glesbygdsverket, Verket för näringslivsutveckling, Institutet för tillväxtpolitiska studier, Affärsverket svenska kraftnät, Statens energimyndighet, Akademiska Hus AB, Luossavaara-Kiirunavaara AB, SJ AB, Green Cargo AB, Sveaskog förvaltnings AB, Svenska rymdaktiebolaget, Tera-com AB, Vattenfall AB, VisitSweden AB, Konsumentverket, Riksantikvarieämbetet, Naturhistoriska riksmuseet, Stockholms kommun, Kristianstad kommun, Malmö kommun, Vellinge kommun, Ystad kommun, Göteborgs kommun, Mariestads kommun, Vänersborgs kommun, Karlstad kommun, Säffle kommun, Sundsvalls kommun, Åre kommun, Sorsele kommun, Beijerinstitutet, Kungliga Skogs- och lantbruksakademien, Trossamfundet Svenska kyrkan, Sveriges Kommuner och Landsting, Svenska samers riksförbund, Riksförbundet Enskilda Vägar,

Svenska Naturskyddsföreningen, Svenska Jägareförbundet, Svenskt Näringsliv, Lantbrukarnas Riksförbund, Svenskt Vatten AB, Svensk Energi, Svensk Fjärrvärme, Skogsindustrierna, Sveriges Försäkringsförbund, Svenska Turistföreningen, Sveriges Redareförening, Arla, Art-databanken, Bergvik Skog, Bilprovningen, Boliden Mineral, Centrum för biologisk mångfald, Elforsk, E.ON, Erosionsskadecentrum, Fastighetsägarna, Folksam, Fortum, Friluftsförbundet, Friluftsföreningarnas samarbetsorganisation, Fältbiologerna, Greenpeace, Hk Scankoncernen, Holmen Skog, Hyresgästernas Sparkasse och Byggnadsförening, Internationella försurningssekretariatet, IVL-Svenska Miljöinstitutet AB, KRAV, Lantmännen, LRF Skogsägarna, Länsförsäkringar, Miljöförbundet Jordens Vänner, Mistra, NCC, Norra skogsägarna, Näringslivets miljöchefer, Näringslivets Transportråd, Rese- och Turistnäringsen i Sverige, Scandinavian Airlines Sverige, Skanska, Skogforsk, Skogsägarföreningarna Mellanskog, Skogsägarna Norrskog, Sportfiskarna, Stockholm International Water Institute, Stora Enso, Svensk Turism AB, Svensk vindkraft, Svensk vindkraftförening, Svenska Bioenergiföreningen, Svenska Cellulosa AB, Svenska Ekoturismföreningen, Sveriges Liftanläggningars Organisation, Sveriges Byggindustrier, Sveriges Energiföreningars Riksorganisation, Sveriges Hamnar, Sveriges Transportindustriförbund, Sveriges yrkesfiskares riksförbund, Sveriges Åkeriföretag, SWEDAC, Södra skogsägarna, Träcentrum, Vasakronan, Vattenbrukarnas Riksförbund, Vattenmyndigheten för Bottenhavet, Vattenmyndigheten för Bottenviken, Vattenmyndigheten för Norra Östersjön, Vattenmyndigheten för Västerhavet, Vattenregleringsföretagen, Villaägarnas riksförbund, Vinnova, Världsnaturfonden, Älvsamordningsgruppen för Vänern och Göta Älv.

Lagförslag ur Boverkets rapport Tydligare statligt ansvar i plan- och bygglagen

1. Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen (1987:10)

Härigenom föreskrivs i fråga om plan- och bygglagen (1987:10)

dels att 1 kap. 8 §, 4 kap. 5 och 14 §§, 5 kap. 22 §, 12 kap. 1 § och 16 kap. 1 § skall ha följande lydelse

dels att det i lagen skall införas nya paragrafer 1 kap. 8 a - b §§ och 5 kap. 26 a § av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Länsstyrelsen har tillsyn över plan- och byggnadsväsendet i länet och skall samverka med kommunerna i deras planläggning.

Boverket har den allmänna uppsikten över plan- och byggnadsväsendet i riket.

Föreslagen lydelse

1 kap. 8 §

Länsstyrelsen ska i länet

1. *ha uppsikt över planläggning och byggande enligt denna lag,*
2. *förmedla kunskap enligt denna lag om planläggning till kommuner och om byggande till kommuner och andra som berörs,*
3. *ta till vara och samordna statens intressen i planärenden enligt 4 och 5 kap.,*
4. *ha statlig kontroll enligt 12 kap.,*
5. *ha tillsyn över kommunerna enligt 1 kap. 8 b §, och*
6. *pröva överklaganden enligt 13 kap.*

Boverket skall i riket

1. *ha uppsikt över planläggning och byggande enligt denna lag, och*
2. *förmedla kunskap enligt denna lag om planläggning till länsstyrelser och kommuner och om byggande till länsstyrelser, kommuner och andra som berörs.*

Nirvarande lydelse

Föreslagen lydelse

**1 kap.
8 a §**

Med uppsikt i denna lag avses inhämtning och sammanställning av information om hur lagen tillämpas samt om resultatet och effekterna av tillämpningen.

8 b §

Länsstyrelsen skall ha tillsyn över kommunens tillsyn enligt 10 kap. 1 §. Om en kommun inte sköter sin tillsyn får länsstyrelsen tilldela kommunen en anmärkning eller varning. Anmärkning och varning skall förenas med en särskild avgift (tillsynsbot). Tillsynsbot ska uppgå till lägst x kr och högst y prisbasbelopp.

*Nivarannde lydelse**Föreslagen lydelse***4 kap.
5 §**

Under samrådet skall länsstyrelsen särskilt ta till vara och samordna statens intressen och därvid

1. tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar och ge råd i fråga om sådana allmänna intressen enligt 2 kap. och sådana miljö- och riskfaktorer som bör beaktas vid beslut om användningen av mark- och vattenområden,
2. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken tillgodoses och miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken iakttas, *och*
3. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt.

Under samrådet skall länsstyrelsen särskilt ta till vara och samordna statens intressen och därvid

1. tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar och ge råd i fråga om sådana allmänna intressen enligt 2 kap. och sådana miljö- och riskfaktorer som bör beaktas vid beslut om användningen av mark- och vattenområden,
2. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken tillgodoses och miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken iakttas,
3. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt *och*.
4. *verka för att den formella hanteringen sker i laga ordning.*

Nivarerande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.
14 §

Kommunfullmäktige skall minst en gång under mandattiden ta ställning till översiktsplanens aktualitet.

Före ett beslut som avses i första stycket skall länsstyrelsen i en sammanfattande redogörelse redovisa synpunkter i fråga om sådana statliga intressen som kan vara av betydelse för kommunens beslut samt ange hur synpunkterna enligt länsstyrelsens mening förhåller sig till översiktsplanen.

Länsstyrelsen skall minst en gång under den i föregående stycke angivna tiden i en sammanfattande redogörelse redovisa synpunkter i fråga om sådana statliga intressen som kan vara av betydelse för översiktsplanens aktualitet samt ange hur synpunkterna enligt länsstyrelsens mening förhåller sig till översiktsplanen. En sammanfattande redogörelse skall alltid lämnas när kommunen begär det.

5 kap.
22 §

Under samrådet skall länsstyrelsen särskilt ta till vara och samordna statens intressen och därvid

1. ge råd om tillämpningen av 2 och 3 kap.,
2. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken tillgodoses och miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken iakttas, och
3. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt.

Under samrådet skall länsstyrelsen särskilt ta till vara och samordna statens intressen och därvid

1. ge råd om tillämpningen av 2 och 3 kap.,
2. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken tillgodoses och miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken iakttas,
3. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt, och
4. verka för att den formella hanteringen sker i laga ordning.

Nivarerande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.
26 a §

Länsstyrelsen skall under utställningstiden avge ett utställningsyttrande över planförslaget.

Av yttrandet ska framgå om det kan befaras att

- 1. förslaget inte tillgodoser riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken,*
- 2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken överträds,*
- 3. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt,*
- 4. bebyggelsen blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller till behovet av skydd mot olyckshändelser, och*
- 5. den formella hanteringen väsentligt avviker från de krav som anges i lag.*

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

1 §

Länsstyrelsen skall pröva kommunens beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser, om det kan befaras att beslutet innebär att

1. ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken inte tillgodoses,
2. regleringen av sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår flera kommuner inte har samordnats på ett lämpligt sätt,
3. en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte iakttas, eller
4. en bebyggelse annars blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller till behovet av skydd mot olyckshändelser.

Länsstyrelsen skall vidare pröva kommunens ovan angivna beslut om det kan befaras att den formella hanteringen väsentligt avviker från de krav som anges i lag.

Nivarerande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

1 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter om krav på byggnader m.m. som utöver bestämmelserna i 3 kap. behövs

1. till skydd för liv, personlig säkerhet eller hälsa,
2. för en lämplig utformning av byggnader och andra anläggningar samt tomter, områden för andra anläggningar än byggnader och allmänna platser,
3. för kontroll av att föreskrifter som avses i 1 efterlevs.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter om kvalitetsansvariga som behövs utöver bestämmelserna i 9 kap. 13-15 §§.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får i enskilda fall medge undantag från bestämmelserna i 3 kap.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter om uppsikt och tillsyn som behövs utöver bestämmelserna i 1 kap. 8 och 8 b §.

Remissinstanser, Boverkets rapport Tydligare statligt ansvar i plan- och bygglagen

Riksdagens ombudsmän, JO, Riksrevisionen, Svea hovrätt, Miljöoverdomstolen, Växjö tingsrätt, Fastighetsdomstolen och Miljödomstolen, Kammarrätten i Göteborg, Länsrätten i Västerbottens län, Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Försvarsmakten, Krisberedskapsmyndigheten, Statens räddningsverk, Socialstyrelsen, Statens folkhälsoinstitut, Handikappombudsmannen, Barnombudsmannen, Statskontoret, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Uppsala län, Länsstyrelsen i Södermanlands län, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Länsstyrelsen i Kronobergs län, Länsstyrelsen i Kalmar län, Länsstyrelsen i Gotlands län, Länsstyrelsen i Blekinge län, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Hallands län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Värmlands län, Länsstyrelsen i Örebro län, Länsstyrelsen i Västmanlands län, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Länsstyrelsen i Gävleborgs län, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Länsstyrelsen i Jämtlands län, Länsstyrelsen i Västerbottens län, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Vattenmyndigheten för Södra Östersjön, Kungliga Tekniska högskolan, Blekinge Tekniska Högskola, Sveriges lantbruksuniversitet, Förvaltningshögskolan i Göteborg, Lunds universitet, Statsvetenskapliga institutionen, Riksantikvarieämbetet, Konsumentverket, Naturvårdsverket, Statens geotekniska institut, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut, Statens jordbruksverk, Fiskeriverket, Lantmäteriverket, Statens energimyndighet, Post- och telestyrelsen, Banverket, Vägverket, Sjöfartsverket, Luftfartsstyrelsen, Arbetsmiljöverket, Jämställdhetsombudsmannen, Konkursverket, Invest in Sweden Agency, Sveriges geologiska undersökningar, Glesbygdverket, Verket för näringslivsutveckling, Myndigheten för handikappolitisk samordning, Handikappförbundens samarbetsorgan, Dals-Eds kommun, Fagersta kommun, Faluns kommun, Flens kommun, Gällivare kommun, Göteborgs kommun, Härnösands kommun, Kiruna kommun, Krokoms kommun, Kungsbacka kommun, Linköpings kommun, Lomma kommun, Malmö kommun, Mönsterås kommun, Mörbylånga kommun, Nora kommun, Ockelbo kommun, Simrishamns kommun, Skövde kommun, Solna kommun, Stockholms kommun, Strömstads kommun, Södertälje kommun, Vännäs kommun, Västerås kommun, Sveriges Kommuner och Landsting, SmåKom-nätverket, Skåne läns landsting, Regionförbundet i Kalmar län, Region Dalarna, Näringslivets Regelnämnd, Sveriges Byggindustrier, Föreningen Sveriges Byggnadsinspektörer, Sveriges stadsarkitektförening, Svenska Naturskyddsföreningen.

Lagförslag ur Boverkets rapport Tydligare bestämmelser om enkelt avhjälpna hinder

Boverkets samlade förslag till ny utformning av 17 kap 21 a § PBL

Mot bakgrund av de problem som finns när det gäller tillämpningen av enkelt avhjälpna hinder och de resonemang som förts ovan föreslår vi att 17 kap 21 a § PBL ska få en ändrad lydelse.

Istället för lydelsen i gällande lag:

"I byggnader som innehåller lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser skall enkelt avhjälpna hinder mot lokalernas och platsernas tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga undanröjas i den utsträckning som följer av föreskrifter meddelade med stöd av denna lag.

föreslår Boverket förslag följande lydelse:

"I byggnader som innehåller lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser skall ägaren av byggnaden eller platsen undanröja enkelt avhjälpna hinder mot lokalernas och platsernas tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga när de uppkommer.

Vid bedömningen av om hinder är enkelt avhjälpna ska hänsyn tas till förutsättningarna på platsen och den nytta som personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga har av att hindren undanröjs.

Om det föreligger betydande praktiska skäl mot att undanröja enkelt avhjälpna hinder när de uppkommer får hindren undanröjas senare.

Enkelt avhjälpna hinder behöver inte undanröjas om de ekonomiska konsekvenserna för ägaren blir orimligt betungande.

Med lokaler dit allmänheten har tillträde avses privat och offentligt ägda lokaler som i inte obetydlig omfattning riktar sig till eller används av allmänheten.

I föreskrifter meddelade med stöd av denna lag får närmare anges i vilken utsträckning som hinder ska undanröjas och under vilka förutsättningar undanröjande får senareläggas.

Remissinstanser, Boverkets rapport Tydligare bestämmelser om enkelt avhjälpna hinder

Kammarrätten i Göteborg, Länsrätten i Örebro län, Statens räddningsverk, Hjälpmedelsinstitutet, Myndigheten för handikappolitisk samordning (Handisam), Socialstyrelsen, Statens folkhälsoinstitut, Statens fastighetsverk, Länsstyrelsen i Uppsala län, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Väster-norrlands län, Länsstyrelsen i Jämtlands län, Statens skolverk, Banverket, Glesbygdsverket, Vägverket, Akademiska Hus AB, Kasernen Fastighets AB, Specialfastigheter Sverige AB, Handikappombudsmannen, Statens kulturråd, Riksantikvarieämbetet, Arbetsmiljöverket, Stockholms stad, Alvesta kommun, Karlshamn kommun, Lunds kommun, Malmö kommun, Varbergs kommun, Mora kommun, Umeå kommun, Handikappförbundens samarbetsorgan, De Handikappades Riksförbund, Sveriges Kommuner och Landsting, Svensk Handel, Bostadsbolaget, Bygg klokt, Jernhusen, Hyresgästföreningen Riksförbundet, Svensk Teknik och Design, Rådet för byggkvalitet, Elevorganisationen i Sverige, HSB Riksförbund, Riksbyggen, Skanska, Fastighetsägarna Sverige, Stockholms Studentkårer Centralorganisation (SSCO), Sveriges Byggindustrier, Sveriges Stadsarkitektförening, Föreningen Sveriges Byggnadsinspektörer, Föreningen för de neurosedynskadade,

Lagförslag ur Tjänstedirektivssekretariatets
departementspromemoria Genomförande av
tjänstedirektivet (Ds 2008:75)

**2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:847)
om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk,
m.m.**

Härigenom föreskrivs¹⁴ att 16 § lagen (1994:847) om tekniska egenskaper på byggnadsverk, m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 §

Till funktionskontrollant får
utses endast den som har fått

Till funktionskontrollant får
utses endast den som har fått

¹⁴ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/123/EG av den 12 december 2006 om tjänster på den inre marknaden (EUT L 376, 27.12.2006, s. 36–68, Celex 32006L0123).

godkännande
(riksbehörighet) av ett organ
som ackrediterats för detta
ändamål enligt 14 § lagen
(1992:1119) om teknisk
kontroll *eller den som fått*
godkännande för viss kontroll
av den eller de kommunala
nämnder som fullgör
kommunens uppgifter inom
plan- och byggväsendet.

godkännande
(riksbehörighet) av ett organ
som *har* ackrediterats för
detta ändamål enligt 14 §
lagen (1992:1119) om teknisk
kontroll.

Denna lag träder i kraft den 28 december 2009.

Remissinstanser, Tjänstedirektivssekretariatets departementspromemoria Genomförande av tjänstedirektivet (Ds 2008:75)

Riksdagens ombudsmän, Riksrevisionen, Svenska institutet för europapolitiska studier, Sieps, Svea hovrätt, Växjö tingsrätt, Göteborgs tingsrätt, Umeå tingsrätt, Kammarrätten i Stockholm, Länsrätten i Stockholms län, Justitiekanslern, Hyresnämnden och arrendenämnden i Stockholm, Hyresnämnden och arrendenämnden i Malmö, Domstolsverket, Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Revisorsnämnden, Rättsmedicinalverket, Migrationsverket, Datainspektionen, Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll SWEDAC, Myndigheten för utländska investeringar i Sverige ISA, Kommerskollegium, Sveriges exportråd, Stockholms Handelskammare, Östsvenska Handelskammaren, Handelskammaren i Jönköpings län, Sydsvenska Industri- och Handelskammaren, Västsvenska Industri- och Handelskammaren, Handelskammaren Värmland, Handelskammaren Mälardalen, Mellansvenska Handelskammaren för Gävleborgs och Dalarnas län, Handelskammaren Mittsverige, Västerbottens Handelskammare, Norrbottens Handelskammare, Forsvarsmakten, Statens räddningsverk, Socialstyrelsen, Läkemedelsverket, Statens folkhälsoinstitut, Tullverket, Ekonomistyrningsverket, Skatteverket, Storföretagsskattekontoret, Arbetsgivarverket, Lotteriinspektionen, Kammarkollegiet, Statskontoret, Verket för förvaltningsutveckling Verva, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Uppsala län, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Örebro län, Länsstyrelsen i Dalarnas län, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Högskoleverket, Centrala etikprövningsnämnden, Stockholms universitet, Uppsala universitet, Skogsstyrelsen, Statens jordbruksverk, Uppsala djurförsöksetiska nämnd, Linköpings djurförsöksetiska nämnd, Livsmedelsverket, Fiskeriverket, Naturvårdsverket, Strålsäkerhetsmyndigheten, Kemikalieinspektionen, Finsk-svenska gränsälvscommissionen, Boverket, Lantmäteriet, Post- och telestyrelsen, Vägverket, Sjöfartsverket, Patent- och registreringsverket, Bolagsverket, Verket för innovationssystem VINNOVA, Verket för näringslivsutveckling Nutek, Elsäkerhetsverket, Statens energimyndighet, Energimarknadsinspektionen, Marknadsdomstolen, Konsumentverket, Allmänna reklamationsnämnden, Fastighetsmäklarnämnden, Resegarantinämnden, Riksarkivet, Arbetsmiljöverket, Solna kommun, Stockholms kommun, Södertälje kommun, Upplands-Bro kommun, Uppsala kommun, Katrineholms kommun, Norrköpings kommun, Gnosjö kommun, Jönköpings kommun, Vetlanda kommun, Växjö kommun, Älmhults kommun, Hultsfreds kommun, Kalmar kommun, Gotlands kommun, Karlskrona kommun, Ronneby kommun, Hässleholms kommun, Kristianstads kommun, Malmö kommun, Simrishamn kommun, Trelleborg kommun, Ystads kommun, Falkenbergs kommun, Borås kommun, Göteborgs kommun, Strömstads kommun, Karlstads kommun, Årjängs kommun, Örebro kommun, Västerås kommun, Falu kommun, Gävle kommun, Ljusdals kommun,

Sundsvalls kommun, Ånge kommun, Härjedalens kommun, Strömsunds kommun, Åre kommun, Östersunds kommun, Nordmalings kommun, Skellefteå kommun, Haparanda kommun, Kiruna kommun, Övertorneå kommun, Sveriges Kommuner och Landsting, Naturskyddsföreningen, Förbundet Djurens Rätt, Sveriges advokatsamfund, Internationella Handelskammarens Svenska Nationalkommitté, Svensk Handel, Svenskt Näringsliv, Företagarna, Lantbrukarnas Riksförbund LRF, Tjänstemännens Centralorganisation TCO, Sveriges Akademikers Centralorganisation Saco, Landsorganisationen i Sverige LO, Unionen, Näringslivets Regelnämnd, Almega, Brittisk-Svenska Handelskammaren, Copyswede, Dutch Chamber of Commerce, Finsk-Svenska Handelskammaren, Franska Handelskammaren i Sverige, Handelskammaren Norden-Belgien-Luxemburg, Handelskammaren Sverige-Ungern, Handelskammarna Sverige-sydosteuropa, HSB, Italienska Handelskammaren i Sverige, LO-TCO rättsskydd AB, Norsk-Svenska Handelskammaren i Stockholm, Näringslivets Delegation för Marknadsrätt NDM, Näringspunkten, Riksbyggen, Svensk Distanshandel, Svensk Inkasso, Svensk Polska Handelskammaren, Svensk Turism AB, Svensk-Tjeckiska/Slovakiska Handelskammaren, Svenska Patentombudsforeningen, Sveriges BostadsrättsCentrum AB, Sveriges Hotell & Restaurangföretagare, Sveriges Konsumenter, Sveriges Veterinärförbund, Tysk-Svenska Handelskammaren, Upplysningscentralen UC AB, Øresund Industri & Handelskammare.

Lagförslag ur Miljödepartementets promemoria om plan- och bygglagen

Ny plan- och bygglag

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Syfte, innehåll och definitioner

1 § I denna lag finns bestämmelser om planläggning av mark och vatten och om byggande. Bestämmelserna syftar till att, med beaktande av den enskilda människans frihet, främja en samhällsutveckling med jämlika och goda sociala levnadsförhållanden och en god och långsiktigt hållbar livsmiljö för människorna i dagens samhälle och för kommande generationer. (jfr nuv. 1 kap. 1 §)

2 § Det är en kommunal angelägenhet att besluta om planläggning av användningen av mark och vatten enligt denna lag (jfr nuv. 1 kap. 2 §) samt att bevaka att åtgärder med byggnadsverk och för markanvändning sker i enlighet med planeringen (ny). Lagen innehåller bestämmelser

1. om lagens syfte och innehåll och med definitioner för tillämpningen (1 kap.),
2. om allmänna och enskilda intressen som måste beaktas (2 kap.),
3. om översiktsplan (3 kap.),
4. om reglering med detaljplan och områdesbestämmelser (4 kap.),
5. om arbetet med att ta fram detaljplaner och områdesbestämmelser (5 kap.),
6. om genomförandet av detaljplaner och områdesbestämmelser (6 kap.),
7. om regionplanering (7 kap.),
8. om krav på byggnadsverk, byggprodukter, tomter och allmänna platser (8 kap.),
9. om bygglov, rivningslov och marklov m.m. (9 kap.),
10. om genomförandet av bygg-, rivnings- och markåtgärder (10 kap.),
11. om tillsyn, tillträde, ingripanden och påföljder (11 kap.),
12. om den eller de kommunala nämnder som fullgör kommunens uppgifter enligt lagen (12 kap.),
13. om överklagande (13 kap.),
14. om skadeersättning och inlösen (14 kap.),
15. om domstolsprövning m.m. (15 kap.), och
16. med bemyndiganden m.m. (16 kap.). (ny)

3 § I denna lag avses med

allmänna platser: gator, vägar, parker, torg och andra områden som är allmänt tillgängliga och avsedda för ett gemensamt behov,

bebygga: att förse ett område med ett eller flera byggnadsverk,

bebyggelse: en samling av byggnadsverk som inte enbart består av andra anläggningar än byggnader,

byggherre: den som för egen räkning utför eller låter utföra projekterings-, byggnads-, rivnings- eller markarbeten, (jfr nuv. 9 kap. 1 §)

byggnad: en varaktig konstruktion som består av tak eller av tak och väggar och som står på mark eller är placerad helt eller delvis under mark samt är så stor att människor kan uppehålla sig i den,

byggnadsverk: en byggnad eller annan anläggning,

byggnadsnämnden: den eller de nämnder som fullgör kommunens uppgifter enligt denna lag, (jfr nuv. 1 kap. 7 §)

byggprodukt: en produkt som är avsedd att stadigvarande ingå i ett byggnadsverk,

detaljplan: en plan som avses i 4 kap. 1 § och som kommunen använder för att i en begränsad del av kommunen reglera markens användning, bebyggelsen eller enstaka byggnadsverk,

fritidshus: en byggnad som är avsedd att användas som bostad men inte som bostad för permanent bruk,

genomförandetiden: den tid för genomförandet av en detaljplan som ska bestämmas enligt 4 kap. 21–25 §§,

kvartermark: mark som enligt en detaljplan inte ska vara allmän plats eller vattenområde,

miljönämnden: den eller de nämnder som fullgör kommunens uppgifter på miljö- och hälsoskyddsområdet,

nybyggnad: uppförande av en ny byggnad eller flyttning av en tidigare uppförd byggnad till en ny plats,

ombyggnad: ändring av en byggnad som innebär att hela byggnaden eller en betydande och avgränsbar del av byggnaden påtagligt förnyas,

områdesbestämmelser: bestämmelser som avses i 4 kap. 41 § och som kommunen använder för att i ett begränsat område som inte omfattas av en detaljplan reglera bebyggelse eller enstaka byggnadsverk,

sammanhållen bebyggelse: bebyggelse där de bebyggda tomterna gränslas till varandra eller skiljs åt endast av en väg, gata eller parkmark,

tillbyggnad: ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym,

tomt: ett markområde som är avsett för ett eller flera byggnadsverk,

underhåll: en eller flera åtgärder som vidtas i syfte att bibehålla eller återställa en byggnads konstruktion, funktion, användningssätt, utseende eller kulturhistoriska värde, och

ändring av en byggnad: en eller flera åtgärder som ändrar en byggnads konstruktion, funktion, användningssätt, utseende eller kulturhistoriska värde. (övriga nya)

4 § Om en fastighet har upplåtits med tomträtt, ska det som sägs i denna lag om fastighetsägaren eller fastigheten tillämpas på tomträtts-havaren eller tomträtten, dock att tomträtts-havare inte är skyldig att bekosta anläggande av gator och andra allmänna platser. (jfr nuv. 16 kap. 5 § och 10 kap. 21 §)

5 § Den som innehar egendom med ständig besittningsrätt eller med fideikommissrätt eller på grund av testamentariskt förordnande utan att äganderätten tillkommer någon ska vid tillämpning av denna lag anses som egendomens ägare. (jfr nuv. 16 kap. 6 §)

1 § Vid prövningen av frågor enligt denna lag ska man beakta både allmänna och enskilda intressen. (jfr nuv. 1 kap. 5 §)

2 § Planläggning och annan prövning enligt denna lag ska medföra att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. Företråde ska ges åt sådan användning som från allmän synpunkt medför en god hushållning. (jfr nu. 2 kap. 1 § första stycket) Bestämmelserna om hushållning med mark- och vattenområden i 3 och 4 kap. miljöbalken ska tillämpas. (jfr nuv. 2 kap. 1 § andra stycket)

3 § Planläggning och annan prövning enligt denna lag ska med beaktande av natur- och kulturvärden och miljö- och klimatförhållanden främja

1. en ändamålsenlig struktur och en estetiskt tilltalande utformning av bebyggelse, grönområden och kommunikationsleder,

2. en från social synpunkt god livsmiljö,

3. en långsiktigt god hushållning med mark, vatten, energi och råvaror,

4. en minskad klimatpåverkan och goda miljöförhållanden i övrigt, och

5. en god ekonomisk tillväxt och en effektiv konkurrens.

I planläggningen ska man ta hänsyn till mellankommunala och regionala förhållanden. (jfr nuv. 2 kap. 2 § första och andra stycket, klimatdelarna är nya)

4 § Vid planläggning och i ärenden om bygglov eller förhandsbesked enligt denna lag ska man se till att mark bebyggs endast om marken från allmän synpunkt är lämplig för ändamålet. (jfr nuv. 2 kap. 1 § första stycket)

5 § Planläggning och annan prövning enligt denna lag ska medföra att bebyggelse och enstaka byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till

1. de boendes och övrigas hälsa och säkerhet,

2. jord, berg- och vattenförhållandena,

3. möjligheterna att ordna trafik, el- och vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, telekommunikation och annan informationsteknik samt samhällsservice i övrigt,

4. möjligheterna att förebygga vatten- och luftföroreningar samt bullerstörningar, och

5. risken för olyckor, översvämning och erosion.

Bebyggelse och enstaka byggnadsverk som för sin funktion kräver tillförsel av energi ska lokaliseras på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till energiförsörjningen och energihushållningen. (jfr nuv. 2 kap. 3 §, p. 3 är delvis ny)

6 § Planläggning och annan prövning enligt denna lag ska medföra att bebyggelse och enstaka byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till

1. stads- och landskapsbild, natur- och kulturvärdena på platsen och av att få en god form-, färg- och materialverkan,

2. skydd mot uppkomst och spridning av brand och mot trafikolyckor och andra olyckshändelser,

3. åtgärder för att skydda befolkningen mot och begränsa verkningarna av stridshandlingar,

4. behovet av hushållning med energi och vatten och av att få goda klimatiska och hygieniska förhållanden,

5. möjligheterna att hantera avfall,

6. trafikförsörjning och behovet av en god trafikmiljö,

7. möjligheter för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga att använda området, och

8. behovet av framtida förändringar och kompletteringar.

Första stycket gäller också i fråga om skyltar och ljusanordningar.

Bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden, grundade på fackmässiga bedömningar, ska skyddas. Ändringar och tillägg i bebyggelsen ska göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras. (jfr nuv. 2 kap. 4 § första stycket 1-4 och 6-7 och 3 kap. 1 §, avfallsdelen är ny)

7 § Planläggning och annan prövning enligt denna lag ska medföra att det inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse finns

1. gator och vägar,

2. torg,

3. parker och andra grönområden,

4. lämpliga platser för lek, motion och annan utvistelse, och

5. möjligheter att anordna en rimlig samhällsservice och kommersiell service. (jfr nuv. 2 kap. 4 § första stycket 5 och andra stycket)

8 § Vid planläggning och annan prövning enligt denna lag ska man i fråga om byggnadsverk som placeras under markytan i skäligen omfattning se till att man inte försvårar användningen av marken ovanför. (jfr nuv. 3 kap. 2 § tredje meningen)

9 § Planläggning av mark och vattenområden eller lokalisering, placering eller utformning av byggnadsverk, skyltar och ljusanordningar enligt denna lag får inte ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket, skylten eller ljusanordningen kan medföra en sådan påverkan på grundvattnet eller omgivningen i övrigt som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt. (jfr nuv. 3 kap. 2 § första och andra meningen)

10 § Planläggning och annan prövning enligt denna lag får inte medverka till en överträdelse av en miljökvalitetsnorm i 5 kap. miljöbalken eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 5 kap. miljöbalken. (jfr nuv. 2 kap. 2 § tredje stycket)

11 § Vid planläggning och annan prövning enligt denna lag som avser en användning av ett mark- eller vattenområde som också har prövats eller ska prövas enligt annan lag, ska man sträva efter att på lämpligt sätt samordna arbetet så att dubbelarbete undviks. (ny)

3 kap. Översiktsplan

1 § Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan, som omfattar hela kommunen. (jfr nuv. 1 kap. 3 §)

2 § Översiktsplanen ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön samt ge vägledning för beslut om användningen av mark- och vattenområden och om hur bebyggelsen ska användas, utvecklas och bevaras. (jfr nuv. 1 kap. 3 § första stycket)

3 § Översiktsplanen är inte bindande för myndigheter och enskilda. (jfr nuv. 1 kap. 3 § första stycket)

4 § Kommunen ska i översiktsplanen redovisa sin bedömning av hur man kommer att tillgodose de allmänna intressen som enligt 2 kap. bör beaktas vid beslut om användningen av mark- och vattenområden. I redovisningen ska riksintressen enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken anges särskilt. (jfr nuv. 4 kap. 1 § första stycket)

5 § Av översiktsplanen ska framgå

1. grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden,

2. kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras,

3. hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och följa gällande miljö kvalitetsnormer, (1-3 jfr nuv. 4 kap. 1 § andra stycket)

4. hur kommunen avser att ta hänsyn till nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen, och (ny)

5. sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken. (jfr strandskyddspropositionen)

6 § Översiktsplanen ska utformas så att dess innebörd och konsekvenser kan utläsas utan svårighet. (jfr nuv. 4 kap. 1 § tredje stycket)

Förslag till översiktsplan

7 § Innan kommunen antar en översiktsplan eller en ändring i den ska kommunen

1. upprätta ett förslag till plan eller ändring som uppfyller kraven i 4–6 §§,

2. vid upprättandet av förslaget samråda med myndigheter, kommuner och andra som är berörda enligt 9–11 §§, och

3. ställa ut förslaget och låta det granskas enligt 12–18 §§. (jfr nuv. 4 kap. 3 §)

8 § Om planförslaget kan antas medföra en sådan miljöpåverkan som avses i 6 kap. 11 § miljöbalken, ska kommunen se till att upprättandet, samrådet och granskningen innebär att bestämmelserna i 6 kap. 11–18

och 22 §§ miljöbalken är uppfyllda innan förslaget antas. (jfr nuv. 4 kap. 2 a §) Bilaga 13

Samråd om kommunens förslag

9 § När kommunen upprättar ett förslag till översiktsplan eller ändring i planen ska kommunen samråda med länsstyrelsen och med de regionala organ och de kommuner som berörs av förslaget. Kommunen ska också ge de andra myndigheter, sammanslutningar och enskilda som har ett väsentligt intresse av förslaget tillfälle att delta i samrådet. (jfr nuv. 4 kap. 3 §)

Syftet med samrådet är att få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt och att ge möjlighet till insyn och påverkan.

I samrådet bör kommunen redovisa motiven för förslaget och det planeringsunderlag som har betydelse från regional, mellankommunal eller annan synpunkt eller som i övrigt behövs för att bedöma förslagets in-
nebörd och konsekvenser. (jfr nuv. 4 kap. 4 §)

10 § Under samrådet ska länsstyrelsen [särskilt]

1. ta till vara och samordna statens intressen,
2. tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar och ge råd i fråga om sådana allmänna intressen enligt 2 kap. som bör beaktas vid beslut om användningen av mark- och vattenområden,
3. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken tillgodoses, att miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken följs och att redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är förenligt med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken, och
4. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt. (jfr nuv. 4 kap. 5 § + förslag i strandskyddspropositionen)

11 § Kommunen ska redovisa resultatet av samrådet i en samrådsredogörelse som också ska innehålla de förslag som framförda synpunkter har gett anledning till. (jfr nuv. 4 kap. 4 § andra stycket)

Utställning och granskning av kommunens förslag

12 § Kommunen ska ställa ut planförslaget under minst två månader. (jfr nuv. 4 kap. 6 § första meningen)

Samrådsredogörelsen enligt 11 § ska finnas med i utställningen. (jfr nuv. 4 kap. 8 § första stycket 2)

Om förslaget kan antas medföra en sådan miljöpåverkan som avses i 6 kap. 11 § miljöbalken, ska en miljökonsekvensbeskrivning som uppfyller kraven i 6 kap. 12 § miljöbalken finnas med i utställningen. (ny)

13 § Innan förslaget ställs ut ska kommunen sända förslaget och de handlingar som enligt 12 § ska finnas med i utställningen till länsstyrelsen och de regionala organ och kommuner som berörs. (jfr nuv. 4 kap. 7 § tredje stycket)

14 § Kommunen ska kungöra utställningen av planförslaget före utställningstidens början. Kommunen ska anslå kungörelsen på kommunens anslagstavla och införa den i en ortstidning. Av kungörelsen ska det framgå var utställningen äger rum samt inom vilken tid, på vilket sätt och till vem synpunkter på förslaget ska lämnas. Om förslaget avser en ändring av översiktsplanen, ska det framgå av kungörelsen.

För kungörandet gäller det som är föreskrivet i lagen (1977:654) om kungörande i mål och ärenden hos myndighet m.m. (jfr nuv. 4 kap. 7 §)

15 § Den som vill lämna synpunkter på planförslaget ska göra det skriftligen under utställningstiden. (jfr nuv. 4 kap. 6 § andra meningen)

16 § Länsstyrelsen ska under utställningstiden avge ett granskningsyttrande över planförslaget.

Av yttrandet ska framgå om

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken,

2. förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,

3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,

4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och

5. lokaliseringen av en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion. (jfr nuv. 4 kap. 9 § + förslag i strandskyddspropositionen)

17 § Efter utställningstiden ska kommunen i ett särskilt utlåtande sammanställa de synpunkter som kommit fram och redovisa de förslag som synpunkterna gett anledning till. (jfr nuv. 4 kap. 10 § första stycket)

18 § Om planförslaget ändras väsentligt efter utställningen, ska kommunen göra en ny utställning. (jfr nuv. 4 kap. 10 § andra stycket)

Antagande

19 § Översiktsplanen och ändringar av den ska antas av kommunfullmäktige. (jfr nuv. 4 kap. 11 §)

20 § Kommunen ska redovisa länsstyrelsens granskningsyttrande enligt 16 § tillsammans med översiktsplanen. Om länsstyrelsen inte har godtagit planen i en viss del, ska det anmärkas i planen. (jfr nuv. 4 kap. 2 §)

21 § Ett beslut att anta eller ändra översiktsplanen gäller först sedan beslutet har vunnit laga kraft. (jfr nuv. 4 kap. 12 §)

22 § När ett beslut att anta eller ändra översiktsplanen har vunnit laga kraft, ska kommunen utan dröjsmål sända planen, samrådsredogörelsen, granskningsyttrandet, utlåtandet enligt 17 § och ett protokollsutdrag med

beslutet till Boverket och länsstyrelsen samt de regionala organ och de kommuner som berörs. (jfr nuv. 4 kap. 13 §) Bilaga 13

Ändringar för en viss del av kommunen eller genom tillägg för ett särskilt intresse

23 § Det som sägs om översiktsplanen i 1–22 §§ gäller också när planen ändras för en viss del av kommunen eller genom ett tillägg för att tillgodose ett särskilt intresse. (jfr nuv. 4 kap. 1 a § första stycket)

En ändring av planen för en viss del av kommunen får redovisas med en annan detaljeringsgrad för det aktuella området än för översiktsplanen i övrigt. (jfr nuv. 4 kap. 1 a § andra stycket)

Om planen innebär en ändring av den gällande översiktsplanen ska sambanden med och effekterna för kommunens samlade översiktliga planering redovisas. (jfr nuv. 4 kap. 8 § andra stycket)

24 § Om ett förslag till ändring avser endast en viss del av kommunen, får kommunen kungöra förslaget i stället för att ställa ut det enligt 12 § första stycket. Det som sägs i 12 § andra och tredje styckena om vad som ska finnas med i utställningen ska i så fall tillämpas på de handlingar som ska finnas tillgängliga för granskning.

I stället för det som sägs i 14 § första stycket ska kungörelsen anslås på kommunens anslagstavla och föras in i en ortstidning. Av kungörelsen ska det framgå

1. var området för ändringen ligger,
2. var förslaget finns tillgängligt för granskning,
3. att den som vill granska förslaget och lämna synpunkter får göra det inom en viss tid (granskningstid) som ska vara minst tre veckor,
4. hur lång granskningstiden är, och
5. vart synpunkter på förslaget ska lämnas. (ny)

25 § Om kommunen kungör ett förslag enligt 24 §, ska kommunen i stället för det som sägs i 13 §

1. senast den dag då kungörandet sker sända ett meddelande om innehållet i kungörelsen till länsstyrelsen och de regionala organ och kommuner som berörs, och
2. under granskningstiden se till att förslaget finns tillgängligt för den som vill granska det. (ny)

26 § Om kommunen kungör ett förslag enligt 24 §, ska det som sägs i 15–17 §§ om utställningstiden i stället avse granskningstiden. Om förslaget ändras väsentligt efter granskningstiden, får kommunen i stället för det som sägs i 18 § kungöra det ändrade förslaget. (ny)

Översyn av planens aktualitet

27 § Kommunfullmäktige ska minst en gång under mandattiden pröva om översiktsplanen är aktuell i förhållande till kraven i 5 §. (jfr nuv. 4 kap. 14 § första stycket)

28 § Länsstyrelsen ska minst en gång under den mandattid som avses i 27 § redovisa sina synpunkter i fråga om sådana statliga och mellankommunala intressen som kan ha betydelse för översiktsplanens aktualitet. Synpunkterna ska redovisas i en sammanfattande redogörelse till kommunen. Av redogörelsen ska framgå hur synpunkterna förhåller sig till översiktsplanen. (jfr nuv. 4 kap. 14 § andra stycket)

Länsstyrelsen ska lämna en sådan redogörelse till kommunen också när kommunen begär det. (ny)

4 kap. Reglering med detaljplan och områdesbestämmelser

1 § Inom kommunen får mark- och vattenområdets användning, bebyggelse och byggnadsverk regleras med detaljplaner eller områdesbestämmelser enligt det som följer av detta kapitel. (ny)

Krav på reglering med detaljplan gäller inte om tillräcklig reglering har skett med områdesbestämmelser. (jfr nuv. 5 kap. 1 §)

Krav på reglering med detaljplan

2 § Kommunen ska pröva ett mark- eller vattenområdets lämplighet för bebyggelse och byggnadsverk samt reglera bebyggelsemiljöns utformning med en detaljplan för

1. en ny sammanhållen bebyggelse,
2. en bebyggelse som ska förändras eller bevaras, om regleringen behöver ske i ett sammanhang, och
3. ett nytt byggnadsverk som inte är ett vindkraftverk, om
  - a) byggnadsverket är en byggnad eller kräver bygglov enligt 9 kap. eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 8 §, och
  - b) byggnadsverkets användning får betydande inverkan på omgivningen eller om det råder stor efterfrågan på området för byggande.

Trots första stycket 3 krävs det ingen detaljplan, om tillkomsten av byggnadsverket kan prövas i samband med prövning av ansökan om bygglov eller förhandsbesked och användningen av byggnadsverket inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. (jfr nuv. 5 kap. 1 § exklusive vindkraftverk)

3 § Kommunen ska pröva ett mark- eller vattenområdets lämplighet för ett vindkraftverk med en detaljplan, om

1. vindkraftverket omfattas av krav på bygglov eller anmälan enligt föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 16 kap. 8 eller 10 §,
2. det råder stor efterfrågan på området för byggande, och
3. tillkomsten av kraftverket inte kan prövas i samband med prövning av ansökan om bygglov eller förhandsbesked. (ny)

4 § I detaljplanen ska kommunen bestämma och ange gränserna för allmänna platser, kvartersmark och vattenområden. (jfr nuv. 5 kap. 3 § första stycket)

5 § I detaljplanen ska kommunen bestämma

1. användningen och utformningen av allmänna platser som kommunen är huvudman för, och

2. användningen av kvartersmark och vattenområden. (jfr nuv. 5 kap. 4 § och 6 kap. 26 § första stycket) Bilaga 13

Bestämmelser om markreservat och allmänna platser

6 § I detaljplanen får kommunen bestämma markreservat för allmänna trafik- och väganläggningar, energianläggningar och ledningar. (jfr nuv. 5 kap. 7 § första stycket 10)

7 § Kommunen ska vara huvudman för allmänna platser och sådana markreservat som avses i 6 §.

Trots första stycket får kommunen i detaljplanen bestämma att kommunen inte ska vara huvudman för en allmän plats eller ett markreservat, om det enligt föreskrifter som regeringen meddelar med stöd av 16 kap. 1 § finns särskilda skäl. (delvis ny jfr nuv. 5 kap. 4 § och 6 kap. 26 §)

Bestämmelser om att kommunen får delta i en gemensamhetsanläggning för ett markreservat som kommunen inte ska vara huvudman för finns i 2 a § anläggningslagen (1973:1149).

8 § I detaljplanen får kommunen bestämma

1. skydd för allmänna platser som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt, och
2. användningen och utformningen av allmänna platser som kommunen inte ska vara huvudman för. (jfr nuv. 5 kap. 7 § första stycket 6 och 13)

9 § I detaljplanen får kommunen bestämma krav på stängsel samt utfarter eller andra utgångar mot allmänna platser. (jfr nuv. 5 kap. 7 § första stycket 7)

Bestämmelser om markytan

10 § I detaljplanen får kommunen bestämma krav på vegetation och på markytans utformning och höjdläge. (jfr nuv. 5 kap. 7 § första stycket 5)

Bestämmelser om byggandets omfattning och byggnaders användning

11 § I detaljplanen får kommunen bestämma

1. byggandets omfattning över och under markytan, och
2. byggnadsverks användning, och
3. i fråga om bostadsbyggnader, andelen lägenheter av olika slag och lägenheternas storlek. (jfr nuv. 5 kap. 7 § första stycket 2 och 3)

Bestämmelser om skydd mot störningar

12 § I detaljplanen får kommunen bestämma

1. högsta tillåtna värden för störningar eller risker genom luftförorening, buller, skakning, ljus eller annat liknande som omfattas av 9 kap. miljöbalken och krav på skyddsåtgärder för att motverka sådana störningar från omgivningen, och (jfr nuv. 5 kap. 7 § första stycket 11)

2. krav på skyddsåtgärder för att motverka markförorening, olyckor, Bilaga 13
översvämning och erosion. (ny)

Bestämmelser om parkering

13 § I detaljplanen får kommunen bestämma

1. de krav i fråga om att ordna utrymme för parkering, lastning och lossning som behövs för uppfylla 8 kap. 7 § 4,
2. placeringen och utformningen av parkeringsplatser, och
3. att viss mark eller vissa byggnader inte får användas för parkering. (jfr nuv. 5 kap. 7 § första stycket 8)

Bestämmelser om bygglov, rivningslov och marklov

14 § I detaljplanen får kommunen bestämma att bygglov inte får ges till åtgärder som innebär en väsentlig ändring av markens användning förrän

1. en viss anläggning för trafik, el- eller vattenförsörjning, avlopp, avfallshantering, telekommunikation eller annan informationsteknik eller annan samhällsservice som kommunen inte ska vara huvudman för har kommit till stånd, (delvis ny, jfr nuv. 5 kap. 8 § 1)
2. ett visst byggnadsverk på tomten har rivits, byggts om eller fått den ändrade användning som anges i planen, (jfr nuv. 5 kap. 8 § 2)
3. utfarten eller en annan utgång från fastigheten har ändrats, (jfr nuv. 5 kap. 8 § 2)
4. en markförorening har avhjälppts, om markens lämplighet för byggande kan säkerställas med det, eller (jfr nuv. 5 kap. 8 § 4)
5. en skydds- eller säkerhetsanläggning har genomförts på tomten, om markens lämplighet för byggande kan säkerställas med det. (ny)

15 § I detaljplanen får kommunen bestämma omfattningen av kraven på

1. bygglov enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 8 §,
2. rivningslov enligt 9 kap. 7 § första stycket 1 och andra stycket, och
3. marklov enligt 9 kap. 8 och 9 §§. (jfr nuv. 5 kap. 7 § första stycket 1)

Bestämmelser om placering, utformning och utförande av byggnadsverk och tomter

16 § I detaljplanen får kommunen

1. bestämma om placering, utformning och utförande av byggnadsverk och tomter,
2. i fråga om byggnadsverk bestämma preciserade krav för att följa förbudet mot förvanskning enligt 8 kap. 11 § och kraven på varsamhet enligt 8 kap. 12 §,
3. bestämma att byggnader som omfattas av förbudet mot förvanskning enligt 8 kap. 11 § inte får rivas,
4. bestämma omfattningen av skyddet av tomter enligt 8 kap. 11 § andra stycket 2 och bestämma preciserade krav för att följa förbudet mot förvanskning av sådana tomter, och

5. i fråga om andra ändringar av byggnader än tillbyggnader bestämma sådana krav på byggnadsverk som avses i 16 kap. 3 § och bestämma undantag från sådana krav. (jfr nuv. 5 kap. 7 § första stycket 4)

Bestämmelser om strandskydd

17 § I detaljplanen får man bestämma att strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävs för ett område, om det finns särskilda skäl och intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen väger tyngre än strandskyddsintresset. En bestämmelse om upphävande får dock inte avse ett sådant område som enligt 7 kap. 18 § första stycket 2 miljöbalken omfattas av länsstyrelsens beslutanderätt.

Bestämmelserna i 7 kap. 18 c–18 g §§ miljöbalken ska tillämpas i fråga om en sådan detaljplanebestämmelse som avses i första stycket. (jfr strandskyddspropositionen)

Bestämmelser om fastighetsindelning m.m.

18 § Om det behövs för genomförandet av en ändamålsenlig indelning i fastigheter eller för att annars underlätta detaljplanens genomförande, får kommunen i detaljplanen bestämma

1. hur området ska vara indelat i fastigheter,
2. de servitut, ledningsrätter och liknande särskilda rättigheter som ska bildas, ändras eller upphävas,
3. de anläggningar som ska utgöra gemensamhetsanläggningar, och
4. de fastigheter som ska delta i gemensamhetsanläggningarna och de utrymmen som ska tas i anspråk för anläggningarna.

En detaljplanebestämmelse som avses i första stycket ska vara förenlig med 3 kap. 1 § och 5 kap. 4 § första stycket fastighetsbildningslagen (1970:988), 6 § ledningsrättslagen (1973:1144) samt 5 och 6 §§ anläggninglagen (1973:1149). (ny, men jfr nuv. 5 kap. 7 § första stycket 12 och 6 kap. 3, 4 och 6)

19 § I detaljplanen får kommunen bestämma att planen får genomföras med exploateringssamverkan enligt det som följer av 6 kap. 2 §. (jfr nuv. 5 kap. 7 § andra stycket)

20 § Om detaljplanen antas efter det att ett exploateringsbeslut enligt lagen (1987:11) om exploateringssamverkan har vunnit laga kraft, ska kommunen i planen ange att den ska genomföras enligt den lagen.

Om mark ska tas i anspråk från någon fastighet vars ägare inte deltar i samverkan, ska planen innehålla en uppgift om det. (jfr nuv. 5 kap. 7 § tredje stycket)

Detaljplanens genomförandetid

21 § I detaljplanen ska kommunen ange en genomförandetid. Tiden ska bestämmas så att det finns rimliga möjligheter att genomföra planen, men tiden får inte vara kortare än fem år och inte längre än femton år.

Tiden räknas från den dag då beslutet att anta planen vinner laga kraft. Om någon del av planen får genomföras tidigare på grund av ett förord-

nande enligt 13 kap. 17 § andra stycket, räknas tiden från den dag då genomförandet får påbörjas.

Trots andra stycket, får kommunen i planen bestämma att tiden ska räknas från en senare tidpunkt eller bestämma olika tider för skilda områden av planen. (jfr nuv. 5 kap. 5 § första stycket)

22 § Om detaljplanen ändras, ska det som gäller i fråga om planens genomförandetid också gälla för de frågor som ändringen avser.

Om planen vid planändringen inte innehåller någon angiven genomförandetid, ska kommunen bestämma en särskild genomförandetid för de frågor som ändringen avser. Tiden ska bestämmas på det sätt som sägs i 21 §. (jfr nuv. 5 kap. 12 § andra stycket)

23 § Om detaljplanen saknar uppgift om genomförandetidens längd, är den femton år. Om planen saknar uppgift om när tiden ska börja räknas, ska den räknas från den dag som följer av 21 § andra stycket. (jfr nuv. 5 kap. 5 § andra stycket)

24 § Innan genomförandetiden har gått ut kan den förlängas med högst fem år i sänder. Efter det att genomförandetiden har gått ut, kan den förnyas med högst fem år i sänder.

En förlängning eller förnyelse får avse ett visst område av detaljplanen. (jfr nuv. 5 kap. 14 § första stycket)

25 § Om man i fråga om en viss fastighet har påbörjat åtgärder för att genomföra detaljplanen men inte hinner fullfölja åtgärderna före genomförandetidens utgång och förseningen beror på omständigheter som kommunen råder över, ska kommunen förlänga genomförandetiden för den fastigheten. Förlängningen ska ske med den tid som är skälig.

En ansökan om förlängning ska göras före genomförandetidens utgång. (jfr nuv. 5 kap. 14 § andra stycket)

Bestämmelser om tillfällig användning

26 § I detaljplanen får kommunen bestämma tillfällig användning av mark eller byggnader som inte genast behöver tas i anspråk för det ändamål som anges i planen. (jfr nuv. 5 kap. 7 § första stycket 9)

27 § Den tid som den tillfälliga användningen får pågå ska bestämmas i planen. Tiden får bestämmas till högst tio år och ska räknas från den dag som följer av 21 § andra stycket. (jfr nuv. 5 kap. 6 § första stycket)

28 § Om detaljplanen saknar uppgift om hur lång tid en tillfällig användning får pågå, är tiden fem år. (jfr nuv. 5 kap. 6 § första stycket)

29 § Tiden för tillfällig användning får förlängas med högst fem år i sänder. Den sammanlagda tiden får dock inte överstiga tjuugo år. (jfr nuv. 5 kap. 15 §)

30 § En detaljplan ska bestå av en karta över det område som planen omfattar (plankarta) och de bestämmelser i övrigt som behövs. Av plankartan ska det framgå hur planområdet delas upp på mark för skilda ändamål och vilka bestämmelser som gäller för olika områden. (jfr nuv. 5 kap. 9 § första och andra styckena)

Om det behövs för att planen ska bli tydlig, får reglering av frågor som avses i 18 § första stycket redovisas på en särskild plankarta. (ny)

31 § Till detaljplanen ska det fogas en beskrivning av hur planen ska förstås och genomföras (planbeskrivning). (jfr nuv. 5 kap. 10 §)

32 § En detaljplan får omfatta endast en begränsad del av kommunen. Planen får inte omfatta ett större område än vad som är befogat med hänsyn till syftet med planen och den tid för att genomföra den som ska bestämmas enligt 21 §. (jfr nuv. 5 kap. 2 § tredje stycket)

Den avsedda regleringen av bebyggelsen och miljön i övrigt ska tydligt framgå av planen. (jfr nuv. 5 kap. 9 § tredje stycket)

Detaljplanen får inte vara mer detaljerad än vad som är nödvändigt med hänsyn till syftet med den. (jfr nuv. 5 kap. 7 § tredje stycket)

33 § Planbeskrivningen ska innehålla en redovisning av

1. planeringsförutsättningarna,
2. planens syfte,
3. skälen för planens utformning,
4. de överväganden som har legat till grund för planens utformning med hänsyn till motstående intressen och planens konsekvenser,
5. om planen avviker från översiktsplanen, på vilket sätt den i så fall gör det och skälen för det, och
6. hur planen ska genomföras.

Planbeskrivningen ska innehålla det illustrationsmaterial som behövs för att förstå planen.

Redovisningen av hur planen ska genomföras ska innehålla de organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder som behövs för att planen ska kunna genomföras på ett samordnat och ändamålsenligt sätt. (delvis ny, jfr nuv. 5 kap. 26 § andra stycket och 6 kap. 1 §)

34 § Om genomförandet av planen kan antas ha en betydande miljöpåverkan, ska redovisningen enligt 33 § första stycket 4 i fråga om miljökonsekvenserna ha det innehåll som följer av 6 kap. 12 § och 13 § första stycket miljöbalken.

Utöver det som följer av 6 kap. 12 § och 13 § första stycket miljöbalken ska beskrivningen av detaljplanens miljökonsekvenser uppfylla kraven i 6 kap. 7 § första och andra styckena miljöbalken, om genomförandet av detaljplanen kan antas få en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk för

1. industriändamål,
2. ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat projekt för sammanhållen bebyggelse,

3. en skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar,
4. en hamn för fritidsbåtar,
5. ett hotellkomplex eller en fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse,
6. en permanent campingplats,
7. en nöjespark, eller
8. en djurpark. (jfr nuv. 5 kap. 18 § andra och tredje styckena)

35 § Redovisningen enligt 33 § första stycket 4 behöver inte innehålla någon miljökonsekvensbeskrivning som är särskilt upprättad för detaljplaneärendet, om planen är en sådan som avses i 5 kap. 8 § 2 eller 3 och miljökonsekvensbeskrivningen i det andra ärendet återges i och är aktuell för detaljplaneärendet. (ny)

36 § Detaljplanen ska vara utformad med skäligen hänsyn till befintliga bebyggelse-, äganderätts- och fastighetsförhållanden som kan inverka på planens genomförande.

I de delar som planen medför att mark eller annat utrymme eller särskild rätt till mark eller annat utrymme kan komma att tas i anspråk enligt 6 kap. 3, 4, 5, 14 eller 17 § ska planen vara utformad så att de fördelar som kan vinnas med den överväger de olägenheter som planen orsakar enskilda. (jfr nuv. 5 kap. 2 § första och andra styckena)

37 § Detaljplanen får innebära en närmare bestämning av möjligheterna att bedriva handel endast om det finns skäl av betydande vikt. (jfr nuv. 5 kap. 7 § tredje stycket)

Detaljplanens giltighet

38 § Under genomförandetiden får detaljplanen inte ändras eller upphävas, om någon berörd fastighetsägare motsätter sig det.

Första stycket gäller inte om ändringen eller upphävandet behövs på grund av nya förhållanden av stor allmän vikt som inte har kunnat förutses vid planläggningen. (jfr nuv. 5 kap. 11 § första stycket)

39 § Efter genomförandetidens utgång fortsätter detaljplanen att gälla tills den ändras eller upphävs. (jfr nuvarande 5 kap. 5 § fjärde stycket)

40 § De rättigheter som har uppkommit genom detaljplanen hindrar inte att man ändrar eller upphäver planen efter genomförandetidens utgång. (jfr nuv. 5 kap. 11 § andra stycket)

Områdesbestämmelser

41 § Trots kraven på detaljplan i 2 och 3 §§, får kommunen anta områdesbestämmelser för att i vissa avseenden reglera nytillkommande eller befintlig bebyggelse eller samling av andra anläggningar än byggnader. Sådana områdesbestämmelser får endast avse begränsade områden av kommunen som inte omfattas av en detaljplan. (jfr nuv. 5 kap. 16 § första stycket)

42 § Med områdesbestämmelser får kommunen endast bestämma

1. grunddragen för användningen av mark- och vattenområden för bebyggelse, fritidsanläggningar, kommunikationsleder och andra jämförbara ändamål, om det behövs för att säkerställa syftet med översiktsplanen,

2. användningen och utformningen av allmänna platser och, i samband med det, skydd för allmänna platser som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt,

3. största tillåtna byggnads- eller bruksarean för fritidshus och storleken på tomter för sådana hus,

4. omfattningen av kraven på bygglov enligt sådana föreskrifter som avses i 9 kap. 4 § 2, rivningslov enligt 9 kap. 7 § första stycket 2 och marklov enligt 9 kap. 10 §,

5. placering, utformning och utförande av byggnadsverk och tomter och i samband med det bestämma

a) krav på vegetation och på markytans utformning och höjdläge inom sådana områden som anges i 9 kap. 10 §,

b) krav på skyddsanordningar för att motverka sådana störningar från omgivningen som avses i 12 § 1, och

c) sådant som enligt 16 § 2–5 får bestämmas i en detaljplan, och

6. om exploateringssamverkan enligt det som följer av 6 kap. 2 §. (jfr nuv. 5 kap. 16 §)

43 § Kommunen ska redovisa områdesbestämmelserna och skälen för dem i en särskild handling. Handlingen ska utformas så att det tydligt framgår hur bestämmelserna reglerar miljön och, om det behövs, hur bestämmelserna ska genomföras.

Ett beslut om att ändra eller upphäva områdesbestämmelser och skälen för det ska också redovisas i en särskild handling. (jfr nuv. 5 kap. 17 §)

5 kap. Arbetet med att ta fram detaljplaner och områdesbestämmelser

1 § Detta kapitel innehåller bestämmelser om antagande, ändring och upphävande av en detaljplan eller områdesbestämmelser samt om möjligheten att få besked från kommunen i frågan om att inleda ett sådant planläggningsarbete. (ny)

Planbesked

2 § Om det begärs av någon som avser att vidta en åtgärd som kan antas förutsätta att en detaljplan eller områdesbestämmelser antas, ändras eller upphävs, ska kommunen i ett planbesked redovisa sin avsikt i frågan om att påbörja ett sådant planläggningsarbete. (ny)

3 § En begäran om planbesked ska vara skriftlig och innehålla en beskrivning av det huvudsakliga ändamålet för den avsedda åtgärden och en karta som visar det område som berörs.

Om åtgärden avser ett byggnadsverk, ska begäran också innehålla en beskrivning av byggnadsverkets karaktär och ungefärliga omfattning. (ny)

4 § När kommunen har fått en begäran om planbesked som uppfyller kraven i 3 § ska kommunen ge sitt planbesked inom fyra månader, om kommunen och den som gjort begäran inte kommer överens om något annat. (ny)

5 § Av planbeskedet ska det framgå om kommunen kommer att påbörja ett planläggningsarbete eller inte.

Om kommunen avser att påbörja ett planläggningsarbete, ska man i planbeskedet ange den tidpunkt då arbetet enligt kommunens bedömning kommer att ha lett fram till ett slutligt beslut om att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser.

Om kommunen inte avser att påbörja ett planläggningsarbete, ska man i planbeskedet ange skälen för det. (ny)

6 § Kommunen ska sända planbeskedet eller en skriftlig underrättelse om dess innehåll till den som har begärt beskedet

1. senast dagen efter det att justeringen av protokollet med beslutet har tillkännagetts på kommunens anslagstavla, eller

2. när beslutet är färdigt för expediering, om beslutet inte ska omfattas av ett sådant protokoll som avses i 1. (ny)

Processen före det att en detaljplan antas

7 § Innan kommunen antar en detaljplan ska kommunen ha tagit fram ett planförslag, samrått om förslaget, kungjort det och låtit det granskas enligt det som följer av 8–37 §§. (ny)

8 § Arbetet med att ta fram en detaljplan får förenklas i den utsträckning som särskilt anges i detta kapitel, om planförslaget är förenligt med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande enligt 3 kap. 16 § och

1. har liten betydelse, inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan och saknar intresse för allmänheten, (jfr nuv. 5 kap. 28 § första och andra stycket)

2. enbart gäller en verksamhet som har tillståndsprövats eller ska tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § miljöbalken, eller

3. enbart gäller åtgärder som har prövats eller ska prövas genom upprättande och fastställande av en arbetsplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg. (ny)

Underlag för detaljplanearbetet

9 § I arbetet med att ta fram en detaljplan ska det finnas en eller flera kartor som är lämpliga för ändamålet (grundkartor) och en fastighetsförteckning.

Av fastighetsförteckningen ska det framgå

1. vilka fastigheter som är berörda, vilken mark som är samfälld för de fastigheter som är berörda och vilka andra områden som är berörda,

2. vilka som är ägare till de fastigheter, den mark och de områden i övrigt som avses i 1,

3. vilka som är innehavare av någon särskild rätt till den egendom som avses i 1, om den särskilda rätten är något annat än en bostadsrätt eller hyresrätt,

4. vilka gemensamhetsanläggningar enligt anläggningslagen (1973:1149) som är berörda och vilka som är ägare till de fastigheter som deltar i anläggningarna.

Om en samfällighet, särskild rätt eller gemensamhetsanläggning som avses i andra stycket förvaltas av en samfällighetsförening enligt lagen (1973:1150) om förvaltning av samfälligheter, ska man i förteckningen ange föreningen i stället för ägare eller innehavare. (jfr nuv. 5 kap. 19 §)

10 § Om det behövs för att underlätta detaljplanearbetet, ska kommunen ange planens utgångspunkter och mål i ett särskilt program. (jfr nuv. 5 kap. 18 § första stycket)

Samråd

11 § I arbetet med att ta fram ett förslag till en detaljplan ska kommunen samråda med

1. länsstyrelsen, den statliga lantmäterimyndigheten och de andra myndigheter och kommuner som berörs,

2. de kända sakägarna och de bostadsrättshavare, hyresgäster och boende som berörs,

3. de kända organisationer av hyresgäster som har avtal om förhandlingsordning för en berörd fastighet eller, om någon förhandlingsordning inte gäller, som är anslutna till en riksorganisation inom vars verksamhetsområde en berörd fastighet är belägen,

4. föreningar som har rätt att klaga enligt 13 kap. 11 eller 12 §, och

5. andra som har ett väsentligt intresse av förslaget.

För samråd enligt första stycket 2–5 är det tillräckligt att kommunen ger tillfälle till samråd och samråder med dem som begär att få delta i samrådet.

Om genomförandet av planen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, ska samrådet genomföras så att det uppfyller bestämmelserna i 6 kap. 6 §, 13 § andra stycket och 15 § miljöbalken. (jfr nuv. 5 kap. 18 § fjärde stycket, 20 och 25 §§)

12 § Samrådet ska syfta till att få fram ett så bra beslutsunderlag som möjligt och att ge möjlighet till insyn och påverkan. (jfr nuv. 5 kap. 21 § första stycket)

13 § I samrådet ska kommunen redovisa planförslaget samt det planeringsunderlag som har betydelse och motiven för förslaget. Om det finns ett program enligt 10 §, ska programmet redovisas. (jfr nuv. 5 kap. 21 § första stycket)

14 § I samrådet ska länsstyrelsen [särskilt]

1. ta till vara och samordna statens intressen,

2. ge råd om tillämpningen av 2 kap.,

3. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken tillgodoses, att miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken följs och att strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken inte upphävs i strid med gällande bestämmelser, och

4. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt. (jfr nuv. 5 kap. 22 § 1-3 och strandskyddspropositionen)

15 § För ett planförslag som avses i 8 § 1 är det, i stället för det som sägs i 11 och 13 §§, tillräckligt att samrådet sker på så sätt att kommunen underrättar dem som anges i 11 § och ger dem tillfälle att inom två veckor lämna synpunkter på förslaget.

Tvåveckorsfristen får göras kortare, om alla berörda är överens om det. (jfr nuv. 5 kap. 28 § 1 och 2)

16 § För ett planförslag som avses i 8 § 2 eller 3 behöver samråd enligt 11–15 §§ endast ske om prövningen av det andra ärendet är avslutad och

1. den miljökonsekvensbeskrivning som finns i det ärendet inte längre är aktuell för detaljplaneärendet, eller

2. samråd inte har skett i det andra ärendet med alla dem som ska omfattas av samråd enligt 11 §.

I ett fall som avses i första stycket 2 är det tillräckligt att komplettera detaljplaneärendet så att samråd sker med dem som inte omfattades av samrådet i det andra ärendet. (ny)

17 § Kommunen ska redovisa de synpunkter som kommit fram i samrådet samt de kommentarer och förslag som kommunen har med anledning av synpunkterna. Redovisningen ska göras samlad för alla synpunkter som har kommit fram (samrådsredogörelse) (jfr nuv. 5 kap. 21 § andra stycket)

Om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, ska samrådsredogörelsen utformas så att den också uppfyller kraven i 6 kap. 16 § andra stycket miljöbalken. (jfr nuv. 5 kap. 18 §)

Kungörelse och granskning

18 § När samrådet är klart enligt det som följer av 11–17 §§ ska kommunen kungöra sitt förslag till detaljplan. Kungörelse behöver dock inte ske om förslaget är ett sådant som avses i 8 § 1. (delvis ny, jfr nuv. 5 kap. 23 och 24 §§)

19 § Kungörelsen ska anslås på kommunens anslagstavla och föras in i en ortstidning. Av kungörelsen ska det framgå

1. var området för detaljplanen ligger,
2. om förslaget avviker från översiktsplanen,
3. vilken mark eller särskild rätt till mark som kan komma att tas i anspråk enligt 6 kap. 3–5 §§,
4. var förslaget finns tillgängligt för granskning,
5. att den som vill granska förslaget och lämna synpunkter får göra det inom en viss tid (granskningstid) som ska vara minst tre veckor,

6. hur lång granskningstiden är,
7. vart synpunkter på förslaget ska lämnas, och
8. att den som inte senast under granskningstiden har lämnat någon synpunkt på förslaget enligt 13 kap. 10 § kan förlora rätten att överklaga beslut att anta planen.

För kungörandet ska man tillämpa lagen (1977:654) om kungörande i mål och ärenden hos myndighet m.m. (jfr nuv. 5 kap. 24 §)

Om förslaget är ett sådant som avses i 8 § 2 eller 3, får kungörandet samordnas med det kungörande som ska ske i det andra ärendet. (ny)

20 § Kommunen ska senast den dag då kungörandet sker sända ett meddelande om innehållet i kungörelsen till dem som anges i 11 §. (jfr nuv. 5 kap. 25 § första stycket)

Kommunen ska också sända förslaget och samrådsredogörelsen enligt 17 § till länsstyrelsen och de kommuner som berörs. (5 kap. 24 § tredje stycket)

21 § Under granskningstiden ska kommunen se till att förslaget finns tillgängligt för den som vill granska det.

Kommunen ska också se till att samrådsredogörelsen enligt 17 § och det underlag som avses i 9 och 10 §§ finns tillgängliga liksom det planeringsunderlag i övrigt som kommunen anser har betydelse för bedömningen av förslaget. (jfr nuv. 5 kap. 26 § första stycket)

Om förslaget är ett sådant som avses i 8 § 2 eller 3 och kungörandet har samordnats enligt 19 § tredje stycket, får kommunen fullgöra sin skyldighet enligt denna paragraf genom att hänvisa till handlingarna i det andra ärendet i den mån informationen finns där. (ny)

22 § Om länsstyrelsen lämnar ett yttrande över planförslaget under granskningstiden ska det av yttrandet framgå om

1. ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken inte tillgodoses,
2. regleringen av sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår flera kommuner inte har samordnats på ett lämpligt sätt,
3. en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs, eller
4. en bebyggelse annars blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion. (ny)

23 § Efter granskningstiden ska kommunen göra ett granskningsutlåtande. Det ska innehålla en sammanställning av de skriftliga synpunkter som har kommit in under granskningstiden och en redovisning av kommunens förslag med anledning av synpunkterna. (5 kap. 27 § första stycket)

Om förslaget är ett sådant som avses i 8 § 2 eller 3 och kungörandet har samordnats enligt 19 § tredje stycket, ska granskningsutlåtandet också behandla de skriftliga synpunkter som har kommit in i det andra ärendet. (ny)

24 § Kommunen ska snarast möjligt sända granskningsutlåtandet eller ett meddelande om var det finns tillgängligt till dem som inte har fått sina synpunkter tillgodosedda.

Granskningsutlåtandet ska finnas tillsammans med övriga handlingar i ärendet. (jfr nuv. 5 kap. 27 §)

25 § Om kommunen efter granskningstiden ändrar sitt förslag väsentligt, ska kommunen kungöra och låta granska det ändrade förslaget enligt 18–24 §§. (jfr nuv. 5 kap. 27 § tredje stycket)

Föreläggande om anspråk på ersättning eller inlösen

26 § Innan en detaljplan antas som kan medföra en sådan skada som avses i 14 kap. 9, 10, 14 eller 15 §, får kommunen förelägga den som kan komma att drabbas av skadan att inom en viss tid anmäla sitt anspråk på ersättning eller inlösen.

Föreläggandet ska innehålla upplysningar om de bestämmelser som avses att bli antagna, ändrade eller upphävda. Tidsfristen för anmälan ska bestämmas till minst två månader. (jfr nuv. 5 kap. 28 a §)

Antagandet av en detaljplan

27 § En detaljplan ska antas av kommunfullmäktige, men kommunfullmäktige får uppdra åt kommunstyrelsen eller byggnadsnämnden att anta planer som inte har stor vikt eller principiell betydelse. (jfr nuv. 5 kap. 29 §)

28 § Om kommunen för genomförandet av detaljplanen har ansökt om ett sådant beslut av länsstyrelsen som avses i 6 kap. 6 § om skyldighet att upplåta eller avstå från mark eller annat utrymme, ska kommunen vänta med att anta planen till dess länsstyrelsens beslut har vunnit laga kraft. (jfr nuv. 6 kap. 19 § första stycket)

29 § Kommunen ska sända ett meddelande om att planen har antagits till

1. länsstyrelsen,
2. de kommuner och regionorgan som är berörda, och
3. dem som i övrigt anges i 11 § och
  - a) senast under granskningstiden har lämnat skriftliga synpunkter som inte blivit tillgodosedda, eller
  - b) har rätt att överklaga beslutet enligt 13 kap. 10 § andra stycket 1.

Meddelandet ska innehålla ett protokollsutdrag med beslutet och upplysningar om vad man måste göra om man vill överklaga beslutet. (jfr nuv. 5 kap. 30 § första och tredje stycket)

30 § Meddelandet enligt 29 § ska sändas

1. senast dagen efter det att justeringen av protokollet med beslutet har tillkännagetts på kommunens anslagstavla, eller (jfr nuv. 5 kap. 30 § första stycket)
2. när beslutet är färdigt för expediering, om beslutet inte ska omfattas av ett sådant protokoll som avses i 1. (ny)

31 § Om detaljplanen ska vara miljökonsekvensbeskriven enligt 4 kap. 34 §, ska kommunen när planen har antagits lämna information om det till den myndighet som avses i 6 kap. 8 § andra stycket miljöbalken. (jfr nuv. 5 kap. 18 § fjärde stycket)

32 § När beslutet att anta detaljplanen har vunnit laga kraft ska kommunen

1. anteckna på planhandlingarna det datum då planen vann laga kraft och, om ett förordnande enligt 13 kap. 17 § andra stycket har meddelats, det datum då förordnandet meddelades,

2. snarast möjligt sända planen och fastighetsförteckningen enligt 9 § till länsstyrelsen och den statliga lantmäterimyndigheten, om det inte är uppenbart obehövt, och

3. med en kungörelse på det sätt som anges i 19 § eller med ett skriftligt meddelande underrätta de fastighetsägare som kan ha rätt till ersättning enligt 14 kap. 5, 7, 9, 12, 14 eller 16 § och dem som enligt 14 kap. 6, 8, 10, 13, 15 eller 17 § kan ha motsvarande rätt till ersättning samt i underrättelsen upplysa om innehållet i 15 kap. 4 §.

Om sändandet enligt första stycket 2 inte kan göras inom två veckor, ska kommunen genast underrätta mottagarna om innehållet i handlingarna. (jfr nuv. 5 kap. 31 §)

Meddelanden till samfälligheter och bostadsrättshavare

33 § Ett meddelande enligt 20, 24 eller 29 § som ska sändas till en samfällighet får sändas till

1. en ledamot av den styrelse som finns för samfälligheten,
2. den som är utsedd att förvalta samfällighetens angelägenheter, eller
3. en av samfällighetens delägare för att hållas tillgänglig för de andra delägarna, om det inte finns någon styrelse eller förvaltare. (jfr nuv. 5 kap. 25 § andra stycket)

34 § Ett meddelande enligt 20, 24 eller 29 § som ska sändas till en bostadsrättshavare, får i stället sändas till en ledamot av styrelsen för bostadsrättsföreningen. (ny)

Meddelanden till ett stort antal personer

35 § Om ett meddelande ska sändas till ett stort antal personer som inte är samfälligheter eller bostadsrättshavare, men att sända till var och en av dem skulle innebära större kostnader och besvär än vad som är försvarligt med hänsyn till ändamålet med meddelandet, får man

1. låta bli att sända ett meddelande enligt 20 § första stycket,
2. i stället för att sända ett meddelande enligt 24 § eller 29 och 30 §§, kungöra meddelandet genom att anslå det på kommunens anslagstavla och
  - a) föra in det i en ortstidning, eller
  - b) sprida ett informationsblad om kungörelsen till de boende som är berörda, om det stora antalet mottagare av meddelandet är boende.

Om kungörelsen avser ett meddelande enligt 29 §, ska det av kungörelsen framgå vilket beslut som meddelandet avser, tidpunkten för tillkännagivandet av beslutet och vad man måste göra om man vill överklaga beslutet. Om kungörelsen förs in i en ortstidning, ska det ske samma dag som beslutet tillkännages. (jfr nuv. 5 kap. 25 § tredje stycket)

36 § Om ett meddelande avser en detaljplan som innebär att ett mark- eller vattenområde eller ett utrymme kan komma att tas i anspråk enligt 6 kap. 3, 4, 5 eller 14 §, får bestämmelserna i 35 § inte tillämpas för meddelanden till ägaren eller innehavaren av en särskild rätt till området eller utrymmet. (jfr nuv. 5 kap. 25 § tredje stycket)

37 § Bestämmelserna i 35 § får inte tillämpas för meddelanden till den som har fått ett föreläggande enligt 26 §. (jfr nuv. 5 kap. 25 § tredje stycket)

Att ändra och upphäva detaljplaner

38 § Det som sägs i detta kapitel om förslag till och antagande av en detaljplan ska också tillämpas i fråga om förslag till och beslut om att ändra eller upphäva en detaljplan. (jfr nuv. 5 kap. 12 § första stycket och 5 kap. 32 §)

Att anta, ändra och upphäva områdesbestämmelser

39 § Det som sägs i detta kapitel om förslag till och antagande av en detaljplan ska också tillämpas i fråga om förslag till och beslut om att anta, ändra eller upphäva områdesbestämmelser. (jfr nuv. 5 kap. 33 §)

Effekten av beslut enligt detta kapitel

40 § Ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser gäller först sedan beslutet har vunnit laga kraft.

Bestämmelser som innebär att man kan få tillämpa beslutet innan det har vunnit laga kraft finns i 13 kap. 17 § andra stycket. (jfr nuv. 5 kap. 34 §)

41 § Områdesbestämmelser upphör att gälla när ett beslut att anta en detaljplan för området vinner laga kraft eller när en detaljplan för området får genomföras med stöd av ett förordnande enligt 13 kap. 17 § andra stycket. (jfr nuv. 5 kap. 35 §)

6 kap. Genomförandet av detaljplaner och områdesbestämmelser

1 § Genomförandet av en detaljplan ska grundas på den planbeskrivning som kommunen har gjort enligt 4 kap. 31 och 33 §§ med de ändringar som samrådet om planförslaget och granskningen av det har medfört innan detaljplanen antogs.

Om kommunen i fråga om områdesbestämmelser har beskrivit hur de ska genomföras enligt 4 kap. 43 §, ska den beskrivningen ligga till grund för genomförandet av bestämmelserna. (ny)

Exploateringssamverkan

2 § En bestämmelse enligt 4 kap. 19 eller 42 § om genomförande med exploateringssamverkan

1. ska avse exploateringssamverkan enligt lagen (1987:11) om exploateringssamverkan,

2. får beslutas endast om det med hänsyn till bebyggelseutvecklingen är angeläget att man i ett sammanhang ställer i ordning mark för bebyggelse och utför sådana anordningar som behövs för bebyggelsen,

3. ska ange samverkansområdets huvudsakliga avgränsning,

4. ska ange den tid inom vilken ett exploateringsbeslut enligt lagen om exploateringssamverkan ska meddelas, och

5. upphör att gälla vid utgången av den tid som avses i 4, om något exploateringsbeslut enligt lagen om exploateringssamverkan inte har meddelats innan dess.

Den tid som avses i första stycket 4 får inte vara längre än fem år från den dag då beslutet att anta detaljplanen eller områdesbestämmelserna vann laga kraft eller från den tidigare dag då genomförandet får påbörjas med stöd av ett förordnande enligt 13 kap. 17 § andra stycket. (jfr nuv. 6 kap. 2 §)

Skyldighet att utan ersättning upplåta eller avstå mark eller annat utrymme

3 § Den som äger obebyggd mark eller annat obebyggt utrymme som enligt detaljplanen ska användas för en allmän plats är skyldig att utan ersättning upplåta marken eller utrymmet för det ändamålet, om

1. någon annan än kommunen ska vara huvudman för platsen, och

2. marken eller utrymmet behövs för att kvartersmark som tillhörde markens eller utrymmets ägare när planen antogs ska kunna användas för det avsedda ändamålet. (jfr nuv. 6 kap. 18 §)

4 § Den som äger mark eller annat utrymme som enligt detaljplanen ska användas för en allmän plats är skyldig att utan ersättning upplåta marken eller utrymmet till huvudmannen för den allmänna platsen, om

1. någon annan än kommunen ska vara huvudman för platsen, och

2. länsstyrelsen har beslutat att marken eller utrymmet ska avstås till huvudmannen utan ersättning. (jfr nuv. 6 kap. 19 § första stycket)

5 § Den som äger mark eller annat utrymme är skyldig att utan ersättning avstå marken eller utrymmet till kommunen, om

1. marken eller utrymmet enligt detaljplanen ska användas för en allmän plats som kommunen ska vara huvudman för eller för en allmän byggnad,

2. marken eller utrymmet behövs för en ändamålsenlig användning av området, och

3. länsstyrelsen har beslutat att marken eller utrymmet ska avstås till kommunen utan ersättning. (jfr nuv. 6 kap. 19 § första stycket)

6 § Länsstyrelsen ska pröva en fråga om skyldighet att upplåta eller avstå mark eller annat utrymme enligt 4 eller 5 §, om kommunen ansöker om det.

Länsstyrelsen får besluta att ägaren utan ersättning ska upplåta eller avstå från marken eller utrymmet endast i den mån det kan anses skäligt med hänsyn till den nytta som ägaren kan väntas få av planens genomförande och med hänsyn till omständigheterna i övrigt.

I samband med att en detaljplan ändras, får länsstyrelsen besluta att mark eller annat utrymme som tidigare har upplåtits eller avståtts ska bytas ut mot annan mark eller annat utrymme, om det är lämpligt och kan ske utan olägenhet för ägaren. (jfr nuv. 6 kap. 19 § första, andra och fjärde stycket)

7 § När en fråga om prövning enligt 6 § har väckts, ska kommunen genast vidta de åtgärder som behövs för att en anteckning om det ska bli införd i fastighetsregistrets allmänna del. (jfr nuv. 6 kap. 20 § första stycket)

8 § Den bedömning som ska göras enligt 6 § andra stycket påverkas inte av att mark eller annat utrymme överlåts efter det att ärendet om anteckning i fastighetsregistret har anmälts hos den som ska föra in anteckningen i registret eller, om det är kommunen som ska föra in anteckningen i registret, efter att anteckningen har förts in i registret.

Bestämmelser om vem som ska föra in uppgifter i fastighetsregistrets allmänna del finns i 19 kap. 6 § fastighetsbildningslagen (1970:988). (jfr nuv. 6 kap. 20 §)

9 § Om länsstyrelsen beslutar att en ägare ska upplåta eller avstå mark eller annat utrymme enligt 4 eller 5 §, ska länsstyrelsen i beslutet ange markens eller utrymmets läge och gränser.

Om kommunen har begärt det och i den mån det är skäligt, får länsstyrelsen i beslutet också bestämma att ägaren ska bekosta anläggande av gator och vägar samt anordningar för vattenförsörjning och avlopp och i vilken ordning det ska ske. (jfr nuv. 6 kap. 19 § tredje stycket och 22 §)

10 § Den som är skyldig att upplåta eller avstå mark eller annat utrymme enligt 3, 4 eller 5 §, ska upplåta eller avträda marken eller utrymmet senast den dag då marken eller utrymmet behöver tas i anspråk för det avsedda ändamålet. (jfr nuv. 6 kap. 19 § tredje stycket)

11 § Den som har avstått mark eller annat utrymme enligt 5 § ska frigöra marken eller utrymmet från in-teckningar och andra särskilda rättigheter.

Om ett sådant frigörande inte kan göras, ska den skyldige ersätta den skada som uppkommer för den som marken eller utrymmet har avståtts till. (jfr nuv. 6 kap. 21 §)

12 § Det som sägs om ägare i 4–11 §§ gäller också exploateringssamfälligheter enligt lagen (1987:11) om exploateringssamverkan. (jfr nuv. 6 kap. 23 §)

13 § En rätt att använda mark eller annat utrymme med stöd av 3, 4 eller 5 § har företräde framför annan rätt till marken eller utrymmet som har uppkommit efter det att detaljplanen antogs. (jfr nuv. 6 kap. 25 §)

Kommunens rätt att lösa fastigheter, mark och andra utrymmen

14 § Kommunen får lösa mark eller annat utrymme som enligt detaljplanen ska användas för

1. en allmän plats som kommunen ska vara huvudman för, eller
2. annat än enskilt bebyggande, om markens eller utrymmets användning för det avsedda ändamålet inte kan anses säkerställd ändå.

Bestämmelser om skyldighet för kommunen att lösa mark eller annat utrymme finns i 14 kap. (jfr nuv. 6 kap. 17 § första, andra och fjärde stycket)

15 § Om ett markområde enligt detaljplanen ska vara en fastighet men vid genomförandetidens utgång omfattar flera fastigheter med olika ägare, får kommunen lösa fastigheter eller delar av fastigheter så att markområdet överensstämmer planen. (jfr nuv. 6 kap. 24 § första stycket)

16 § Om kommunen är huvudman för en allmän plats som omfattar mark eller annat utrymme som vid genomförandetidens utgång inte har byggts på ett sätt som i huvudsak följer detaljplanen, får kommunen lösa marken eller utrymmet.

Första stycket gäller inte om marken eller utrymmet omfattas av ett bygglov som får tas i anspråk. (jfr nuv. 6 kap. 24 § andra stycket)

17 § Om någon har särskild rätt till mark eller annat utrymme som omfattas av kommunens rätt enligt 14, 15 eller 16 §, får kommunen också lösa den särskilda rätten. (jfr nuv. 6 kap. 17 § tredje stycket)

18 § Om kommunen använder sig av sin lösningsrätt enligt 14, 15, 16 eller 17 §, ska ersättningen bestämmas enligt 4 kap. expropriationslagen (1972:719). I fråga om värdeökning som ägt rum under de tio åren närmast före den dag då talan om inlösen väcktes, ska man tillämpa det som sägs i 4 kap. 3 § expropriationslagen. (jfr nuv. 6 kap. 39 §)

Ordnandet av allmänna platser

19 § I takt med att bebyggelsen blir färdigställd enligt detaljplanen, ska kommunen ordna de gator och andra allmänna platser som kommunen är huvudman för, så att platserna kan användas för deras avsedda ändamål.

Platserna ska ordnas på ett ändamålsenligt sätt och i enlighet med ortens sed. De ska i fråga om gatubredd, höjdläge och utformning i övrigt följa detaljplanen. Kommunen får göra små avvikelser från planen, om det inte motverkar syftet med planen.

Kommunen ska upplåta platserna för allmän användning så snart de har ordnats enligt första stycket. (jfr nuv. 6 kap. 26 § andra stycket och 27 §)

20 § I den mån som staten är väghållare inom ett område som omfattas av detaljplanen, ska det som sägs i 19 § om kommunens skyldighet att ordna gator i stället gälla staten.

Om ordnandet av en gata enligt planen byggs till större bredd eller med dyrbarare utförande i övrigt än vad som behövs med hänsyn till trafiken, ska kommunen trots första stycket svara för den merkostnaden.

Regeringen får i det enskilda fallet besluta att staten ska svara för den merkostnad som avses i andra stycket. (jfr nuv. 6 kap. 29 §)

21 § Innan kommunen har hunnit ordna den gata som en fastighet ska ha utgång till eller den avloppsledning som en fastighet ska få vara ansluten till, får den som vill bygga på fastigheten

1. själv ordna utfartsväg och avloppsanordning, och
2. utan ersättning använda kommunens mark för utfartsvägen och avloppsanordningen, om marken är avsedd för det ändamålet. (jfr nuv. 6 kap. 28 §)

Underhållet av allmänna platser

22 § Kommunen ska svara för underhållet av gator och andra allmänna platser som kommunen är huvudman för. Detta gäller även om detaljplanen upphävs. (jfr nuv. 6 kap. 30 § första stycket)

23 § Om staten är väghållare för en allmän väg inom ett område som omfattas av detaljplanen, ska staten svara för att vägen underhålls i enlighet med bestämmelserna i väglagen (1971:948).

Om underhållet enligt planen blir dyrare än vad som behövs med hänsyn till trafiken, ska kommunen trots första stycket svara för den merkostnaden.

Regeringen får i det enskilda fallet besluta att staten ska svara för den merkostnad som avses i andra stycket. (jfr nuv. 6 kap. 30 § andra stycket)

24 § Bestämmelser om underhåll av vägar och andra allmänna platser med enskilda väghållare finns i anläggningslagen (1973:1149). (jfr nuv. 6 kap. 30 § tredje stycket)

Fastighetsägares skyldighet att svara för gatukostnader m.m.

25 § Om kommunen i egenskap av huvudman har skyldighet att anlägga eller förbättra en gata eller annan allmän plats eller vidta andra åtgärder som är avsedda att tillgodose ett områdes behov av allmänna platser och av anordningar som normalt hör till sådana platser, får kommunen besluta att ägarna till fastigheterna i området ska betala kostnaderna för sådana åtgärder.

Kostnaderna ska fördelas mellan fastigheterna på skälig och rättvis grund.

Kommunen ska besluta om avgränsningen av det område som ska omfattas av fördelningen, vilka kostnader som ska fördelas och grunderna för fördelningen. (jfr nuv. 6 kap. 31 §)

26 § Om kommunen i egenskap av huvudman har skyldighet att anlägga eller förbättra en gata, får kommunen besluta att kostnaden för detta ska betalas av ägarna till de fastigheter som är belägna vid gatan.

Kostnaden får fördelas mellan fastigheterna så att

1. varje fastighet svarar för hälften av den del av kostnaden som belöper på gatan framför fastigheten,
2. kostnaden för sådana anordningar som normalt hör till en gata fördelas lika, och
3. kostnaden för att anlägga ett gatukors fördelas lika mellan fastigheterna vid gatukorset.

Om kostnaden inte är densamma överallt utmed gatan, får kommunen besluta att kostnaden ska fördelas mellan fastigheterna på någon annan skäligh och rättvis grund. (jfr nuv. 6 kap. 32 §)

27 § Om en fastighet är belägen vid ett torg, en park eller någon annan allmän plats som inte är en gata, ska man vid tillämpningen av 25 och 26 §§ anse att den marken är en gata till en bredd som motsvarar fem fjärdelar av den högsta byggnadshöjd som enligt detaljplanen gällde för fastigheten när gatan uppläts för allmän användning. (jfr nuv. 6 kap. 37 §)

28 § Till grund för bestämmandet av ersättningens storlek enligt 25 eller 26 § får man lägga

1. de faktiska kostnaderna, eller
2. beräkningar av vad det kostar att i motsvarande utförande anlägga eller förbättra gator och allmänna platser, om sådana beräkningar stöds på erfarenheter från tidigare sådana åtgärder. (jfr nuv. 6 kap. 34 §)

Samråd och granskning före beslut om ersättningsskyldighet

29 § Innan kommunen beslutar om ersättningsskyldighet enligt 25 eller 26 §, ska kommunen utreda frågan och upprätta det förslag som utredningen föranleder.

Kommunen ska ge sakägare och de bostadsrättshavare, hyresgäster och boende som berörs av förslaget samt andra sammanslutningar och enskilda som kan ha ett väsentligt intresse av förslaget tillfälle till samråd med kommunen. Samrådet ska syfta till ett utbyte av information och synpunkter. I samrådet bör kommunen redovisa motiven för förslaget, det planeringsunderlag som har betydelse och de viktigaste följderna av förslaget.

Kommunen ska redovisa resultatet av samrådet och de förslag som samrådet gett anledning till i en samrådsredogörelse. (jfr nuv. 6 kap. 36 § första och andra styckena)

30 § Om kommunens förslag avser ersättningsskyldighet enligt 25 §, ska kommunen efter samrådet kungöra att förslaget finns tillgängligt för granskning. Kungörelsen ska anslås på kommunens anslagstavla och föras in i en ortstidning. Av kungörelsen ska det framgå

1. var området för förslaget ligger,

2. att den som vill granska förslaget och lämna synpunkter får göra det inom en viss tid (granskningstid) som ska vara minst tre veckor, hur lång granskningstiden är och vart synpunkterna ska lämnas, och

3. att den som inte senast under granskningstiden har lämnat någon synpunkt på förslaget enligt 13 kap. 10 § kan förlora rätten att överklaga det kommande beslutet om ersättningsskyldighet.

För kungörandet ska man tillämpa lagen (1977:654) om kungörande i mål och ärenden hos myndighet m.m.

Kommunen ska sända en underrättelse om kungörelsen och dess innehåll i ett brev till de kända fastighetsägare som berörs men som inte skriftligen har godkänt förslaget. (delvis ny, jfr nuv. 6 kap. 36 § tredje stycket)

31 § Under granskningstiden enligt 30 § ska kommunen se till att förslaget enligt 25 § och samrådsredogörelsen enligt 29 § finns tillgängliga för dem som vill granska förslaget. (jfr nuv. 6 kap. 36 § tredje stycket)

32 § Om kommunens förslag avser ersättningsskyldighet enligt 26 §, ska kommunen efter samrådet ge de kända fastighetsägare som berörs men som inte skriftligen har godkänt förslaget tillfälle att yttra sig över förslaget och samrådsredogörelsen enligt 29 §. (jfr nuv. 6 kap. 36 § fjärde stycket)

33 § Kommunen får inte slutligt besluta om ersättningsskyldighet

1. enligt 25 § förrän granskningstiden enligt 30 § har löpt ut, eller

2. enligt 26 § förrän de berörda fastighetsägarna har fått tillfälle att yttra sig enligt 32 §. (jfr nuv. 6 kap. 36 § tredje och fjärde styckena)

Fullgörandet av ersättningsskyldigheten

34 § Om kommunen beslutar att en fastighetsägare ska betala kostnader enligt 25 eller 26 §, inträder ersättningsskyldigheten när den anläggning som ersättningen avser kan användas för fastigheten på det sätt som är avsett med anläggningen. (jfr nuv. 6 kap. 35 § första stycket)

35 § När ersättningsskyldighet har inträtt enligt 34 §, ska ersättningen betalas på anfordran.

På obetalt belopp som har förfallit till betalning ska ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) betalas från förfallodagen. (jfr nuv. 6 kap. 35 § andra stycket)

36 § Trots 35 § får ersättningsskyldigheten fullgöras genom avbetalningar med minst en tiondel årligen, om

1. ersättningsbeloppet är betungande för fastighetsägaren med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft eller andra omständigheter, och

2. fastighetsägaren ställer godtagbar säkerhet.

På obetalt belopp som inte har förfallit till betalning ska ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) betalas från den dag då den första inbetalningen ska ske. På obetalt belopp som har förfallit till betalning ska ränta enligt 6 § räntelagen betalas från förfallodagen. (jfr nuv. 6 kap. 35 § tredje stycket)

37 § En fastighetsägares ersättningsskyldighet enligt 25 eller 26 § ska jämkas, om

1. kostnaden är oskäligt hög, eller
2. den eller de åtgärder som kostnaden avser har en omfattning eller ett utförande som går utöver det som kan anses normalt med hänsyn till den användning som är tillåten för fastigheten. (jfr nuv. 6 kap. 33 §)

38 § Betalningsvillkoren enligt 36 § ska jämkas, om de är alltför betungande för fastighetsägaren. (jfr nuv. 6 kap. 33 § tredje stycket)

39 § Om en fastighetsägare har blivit ersättningsskyldig enligt 34 § och fastigheten därefter byter ägare, är den nya ägaren ersättningsskyldig i samma omfattning som den tidigare ägaren. Den nya ägaren svarar dock inte mot kommunen för ersättning som har förfallit till betalning före tillträdesdagen. (jfr nuv. 6 kap. 35 § fjärde stycket)

Kapitlets tillämpning på samfälligheter

40 § Det som sägs om fastigheter i detta kapitel ska också tillämpas på mark eller annat utrymme som hör till flera fastigheter gemensamt. Vid den tillämpningen ska

1. fastighetsägaren anses vara ägarna till de fastigheter som har del i samfälligheten, och
2. en samfällighet som inte är avsedd för bebyggelse anses vara bebyggd när samfälligheten i väsentlig omfattning har tagits i anspråk för dess avsedda ändamål.

Om en samfällighet ska anses vara bebyggd enligt första stycket 2, ska den högsta tillåtna byggnadshöjden anses vara den genomsnittliga högsta tillåtna byggnadshöjden för de fastigheter som har del i samfälligheten. (jfr nuv. 6 kap. 38 §)

7 kap. Regionplanering

1 § Regeringen får besluta att det under en viss tid eller tills vidare ska finnas ett regionplaneorgan med uppgift att

1. utreda sådana frågor om användningen av mark- eller vattenområden som angår två eller fler kommuner och behöver utredas gemensamt, och
2. samordna sådan översiktlig planering som behöver samordnas för två eller fler kommuner.

Regeringen ska besluta om ett sådant regionplaneorgan endast om det gemensamma utredningsarbetet eller samordningen inte kommer till stånd på annat sätt. (jfr nuv. 7 kap. 1 § första stycket)

2 § I ett beslut enligt 1 § får regeringen bestämma att

1. ett befintligt kommunalförbund ska vara regionplaneorgan, eller
2. de berörda kommunerna ska bilda ett särskilt regionplaneorgan som ska vara regionplaneorgan. (jfr nuv. 7 kap. 1 § andra stycket)

3 § I frågor som inte särskilt regleras i detta kapitel ska man på ett regionplaneförbund tillämpa bestämmelserna om kommunalförbund i kommunallagen (1991:900). (jfr nuv. 7 kap. 1 § andra stycket)

4 § Bestämmelser om regionplanering i Stockholms län finns i lagen (1987:147) om regionplanering för kommunerna i Stockholms län. (jfr nuv. 7 kap. 1 § tredje stycket)

5 § Regionen för ett regionplaneorgan är de kommuner som organet har utsetts för.

Regionplaneorganet ska inom sin region bevaka regionala frågor och i sådana frågor fortlöpande lämna underlag till kommunerna och de statliga myndigheterna för deras planering. (jfr nuv. 7 kap. 3 § första och tredje styckena)

6 § Ett regionplaneorgan får, för regionen eller en del av den, anta en regionplan som ska

1. vara vägledande för beslut om översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser, och
2. ange grunddragen för användningen av mark- och vattenområden och riktlinjer för lokaliseringen av byggnadsverk, om det har betydelse för regionen. (jfr nuv. 7 kap. 3 § andra stycket och 4 § första stycket)

7 § En regionplan ska utformas så att dess innebörd och konsekvenser kan utläsas utan svårighet. (ny)

8 § Bestämmelserna om samråd, utställning och granskning i 3 kap. 7–16 §§ ska tillämpas också i fråga om regionplaner och även när en regionplan ska ändras eller upphävas. I tillämpningen ska det som sägs där om översiktsplan i stället gälla regionplan och det som sägs om kommunen gälla regionplaneorganet. Utställningstiden ska dock vara minst tre månader. (jfr nuv. 7 kap. 5 §)

9 § En regionplan ska antas, ändras och upphävas av fullmäktige i det kommunalförbund eller regionalplaneförbund som är regionplaneorgan.

Regionplaneorganet ska se till att

1. ett beslut om att anta, ändra eller upphäva en regionplan tillkännages genom att justeringen av protokollet med beslutet anslås på den plats som avses i 3 kap. 28 § 10 kommunallagen (1991:900),
2. ett meddelande om tillkännagivandet och ett protokollsutdrag med beslutet sänds till de kommuner och länsstyrelser som berörs av planen och till regeringen senast dagen efter tillkännagivandet, och
3. planen sänds till länsstyrelserna inom regionen och Boverket, när beslutet har vunnit laga kraft. (jfr nuv. 7 kap. 6 och 7 §§)

10 § En regionplan gäller i åtta år räknat från

1. dagen för regeringens beslut enligt 11 kap. 12 § att inte överpröva planen, eller
2. dagen för regeringens slutliga beslut i ett ärende om att överpröva planen enligt 11 kap. 13 §, om det slutliga beslutet innebär att planen inte har upphävts i dess helhet. (delvis ny, jfr nuv. 7 kap. 8 §)

11 § Om en regionplan ändras, gäller den ändrade planen från

1. dagen för regeringens beslut enligt 11 kap. 12 § att inte överpröva ändringen, eller

2. dagen för regeringens slutliga beslut i ett ärende om att överpröva ändringen enligt 11 kap. 13 §, om det slutliga beslutet innebär att ändringen inte har upphävts i dess helhet.

Den ändrade planen gäller endast under återstoden av planens ursprungliga giltighetstid enligt 10 §. (delvis ny, jfr nuv. 7 kap. 8 §)

12 § Om en regionplan upphävs, upphör planen att gälla från

1. dagen för regeringens beslut enligt 11 kap. 12 § att inte överpröva upphävandet, eller

2. dagen för regeringens slutliga beslut i ett ärende om att överpröva upphävandet enligt 11 kap. 13 §, om det slutliga beslutet innebär att planen upphävs. (delvis ny, jfr nuv. 7 kap. 8 §)

8 kap. Krav på byggnadsverk, byggprodukter, tomter och allmänna platser**Byggnadsverks utformning****1 §** En byggnad ska

1. vara lämplig för sitt ändamål,
2. ha en god form-, färg- och materialverkan, och
3. vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. (ny, jfr nuv. 3 kap. 1 § PBL och 2 § BVL)

2 § Om inte annat följer av detta kapitel, ska kraven i 1 §

1. vid ändring av en byggnad uppfyllas för ändringarna.
2. vid ombyggnad uppfyllas för hela byggnaden eller, om detta inte är rimligt, den betydande och avgränsbara del av byggnaden som förnyas genom ombyggnaden, och
3. vid nybyggnad uppfyllas för hela byggnaden. (ny)

3 § I den omfattning som framgår av föreskrifter som regeringen meddelar med stöd av 16 kap. 4 § ska

1. det som sägs om en byggnad i 1 och 2 §§ också tillämpas på en anläggning, och
2. det som sägs om en byggnad i 1 § 2 också tillämpas på skyltar och ljusanordningar. (ny, jfr nuv. 3 kap. 14 § PBL och 2 § BVL)

4 § Kravet i 1 § 2 gäller inte i fråga om

1. en arbetslokal, om kravet är obefogat med hänsyn till arten av den verksamhet som lokalen är avsedd för, eller
2. ett fritidshus med högst två bostäder. (ny)

Byggnadsverks tekniska egenskaper

5 § Ett byggnadsverk ska ha de tekniska egenskaper som enligt föreskrifter som regeringen meddelar med stöd av 16 kap. 4 § är väsentliga i fråga om

1. bärförmåga, stadga och beständighet,
2. lämplighet för det avsedda ändamålet,
3. säkerhet i händelse av brand,
4. säkerhet vid användning,
5. skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljön,
6. skydd mot buller,
7. tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga,
8. förutsättningar för en god energihushållning och ha en god värmeisoleringsförmåga, och
9. förutsättningar för en god hushållning med vatten och avfall. (jfr nuv. 2 § BVL)

6 § Vid nybyggnad och ändring av en byggnad ska man se till att byggnaden uppförs eller ändras så att de väsentliga tekniska egenskapskraven som avses i 5 § uppfylls och med normalt underhåll kan antas komma att fortsätta att vara uppfyllda under en ekonomiskt rimlig livslängd.

De egenskapskrav som ska uppfyllas vid tillämpningen av första stycket är de krav som gäller när uppförandet eller ändringen görs. Vid ändring av en byggnad gäller första stycket endast i fråga om ändringen. (jfr nuv. 2 § BVL)

Det som sägs i första och andra styckena om byggnad ska också tillämpas på andra anläggningar än byggnader.

Tomters utformning

7 § En tomt som ska bebyggas ska ordnas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. Tomten ska ordnas så att

1. naturförutsättningarna så långt möjligt tas till vara,
2. betydande olägenheter för omgivningen eller trafiken inte uppkommer,
3. det finns en lämpligt belägen utfart eller annan utgång från tomten samt anordningar som medger nödvändiga transporter och tillgodoser kravet på framkomlighet för utryckningsfordon,
4. det på tomten eller i närheten av den i skälig utsträckning finns lämpligt utrymme för parkering, lastning och lossning av fordon,
5. personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga kan använda tomten, om det inte är obefogat med hänsyn till terrängen och förhållandena i övrigt, och
6. risken för olycksfall begränsas.

Om tomten ska bebyggas med byggnadsverk som innehåller en eller flera bostäder eller lokaler för fritidshem, förskola, skola eller annan jämförlig verksamhet, ska det på tomten eller i närheten av den finnas tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och utevistelse. Om det inte finns tillräckliga utrymmen för att ordna både friyta och parkering enligt

första stycket 4, ska man i första hand ordna friyta. (jfr nuv. 3 kap. 15 § Bilaga 13 PBL)

8 § Det som sägs om en tomt i 7 § första stycket 4 och andra stycket ska i skälig utsträckning också tillämpas om en tomt är bebyggd. (jfr nuv. 3 kap. 16 § första stycket PBL)

9 § Det som sägs om en tomt i 7 § ska, utöver det som följer av 8 §, också tillämpas på en bebyggd tomt när man på tomten gör en ändring som är anmälningspliktig enligt föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 16 kap. 10 §. Tillämpningen ska då ske i den utsträckning som är skälig med hänsyn till kostnaderna för arbetet och tomtens särskilda egenskaper. (jfr nuv. 3 kap. 16 § andra stycket PBL)

Allmänna platser och andra områdens utformning

10 § Det som sägs om tomter i 7–9 §§ ska i skälig utsträckning också tillämpas på allmänna platser och på områden för andra anläggningar än byggnader.

Sådana platser och områden ska dock alltid ordnas så att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga kan använda platsen eller området, som följer av föreskrifter meddelade med stöd av denna lag. (jfr nuv. 3 kap. 18 § PBL)

Förbud mot förvanskning

11 § En byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas.

Det som sägs om en byggnad i första stycket ska också tillämpas på

1. anläggningar som är bygglovspliktiga enligt föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 16 kap. 8 §,
2. tomter i de avseenden som omfattas av skyddsbestämmelser i en detaljplan eller i områdesbestämmelser,
3. allmänna platser, och
4. områden för andra anläggningar än byggnader. (jfr nuv. 3 kap. 12 §, 17 § andra stycket och 18 § första stycket PBL)

Underhåll och varsamhet

12 § Ett byggnadsverk ska hållas i vårdat skick och underhållas så att dess lämplighet enligt 1–4 §§ upprätthålls och de tekniska egenskaper som avses i 5 och 6 §§ i huvudsak bevaras. Underhållet ska anpassas till byggnadsverkets värde från historisk, kulturhistorisk, miljömässig och konstnärlig synpunkt samt till omgivningens karaktär.

Om byggnadsverket är särskilt värdefullt från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt, ska det underhållas så att de särskilda värdena bevaras.

Om det finns en anordning som är avsedd att uppfylla något krav som avses i 5 § 3–5, 7 och 8, ska anordningen hållas i stand. (jfr nuv. 3 kap. 13 § PBL och 2 § tredje stycket BVL)

13 § En tomt ska hållas i vårdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och för trafiken inte uppkommer.

Om det på tomten finns en anordning som är avsedd att uppfylla kraven i 7 §, ska anordningen hållas i stånd i skälig utsträckning. Lekplatser och fasta anordningar på lekplatser ska underhållas så att risken för olycksfall begränsas.

Byggnadsnämnden får besluta att plantering ska göras på tomten och att befintlig växtlighet på tomten ska bevaras, om det behövs för att uppfylla kraven i första stycket. (jfr nuv. 3 kap. 17 § första, tredje och fjärde styckena PBL)

14 § Ändring av en byggnad och flyttning av en byggnad ska utföras varsamt så att man tar hänsyn till byggnadens karaktärsdrag och tar till vara byggnadens tekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden. (jfr nuv. 3 kap. 10 § PBL)

Vid ändring av en byggnad och flyttning av en byggnad får uppfyllandet av kraven i 1 och 5 §§ anpassas med hänsyn till ändringens omfattning eller flyttningens syfte samt med hänsyn till byggnadens förutsättningar, kravet på varsamhet i första stycket och förbudet mot förvanskning i 11 §. (ny)

15 § Det som sägs om en byggnad i 14 § ska också tillämpas på en anläggning som kräver bygglov enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 8 §. (jfr nuv. 3 kap. 14 § första stycket PBL)

16 § Det som sägs om en tomt i 13 § ska i skälig utsträckning också tillämpas på allmänna platser och på områden för andra anläggningar än byggnader. (jfr nuv. 3 kap. 18 § första stycket PBL)

Byggprodukters lämplighet

17 § En byggprodukt får ingå i ett byggnadsverk endast om den är lämplig för det avsedda användningen.

En byggprodukt ska anses lämplig, om den

1. har sådana egenskaper att det byggnadsverk som produkten ska ingå i kan uppfylla de tekniska egenskapskraven i 5 § 1, 3–6 och 8 när byggnadsverket är projekterat och uppfört på rätt sätt, eller

2. uppfyller kraven i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 4 §. (jfr nuv. 4 § BVL)

Utsläppande på marknaden, typgodkännande och tillverkningskontroll av byggprodukter

18 § En byggprodukt får släppas ut på marknaden för dess avsedda användning endast om den är lämplig enligt 17 §. (jfr nuv. 5 § BVL)

19 § För byggprodukter som ska vara CE-märkta enligt föreskrifter som har meddelats med stöd 16 kap. 4 § första stycket 6. Bestämmelser om märkningen finns i lagen (1992:1534) om CE-märkning. (jfr nuv. 6 § BVL)

20 § Ett visst materialslag eller en viss konstruktion, anordning eller annan byggprodukt ska anses uppfylla de tekniska egenskapskraven i 5 § i de avseenden som produkten

1. är typgodkänd för användning i byggnadsverk, eller
2. omfattas av ett beslut om att det fortlöpande ska kontrolleras att nytillverkade exemplar av produkten uppfyller kraven (tillverkningskontroll).

Första stycket gäller endast typgodkännanden och beslut om tillverkningskontroll av den som är ackrediterad för uppgiften enligt 14 § lagen (1992:119) om teknisk kontroll. (jfr nuv. 18 § tredje stycket, 19 § och 20 § BVL)

21 § En byggprodukt ska vara typgodkänd enligt 20 § får att få användas i ett byggnadsverk, om regeringen med stöd av 16 kap. 4 § har meddelat föreskrifter om det. (jfr nuv. 18 § andra stycket BVL)

Hissar och linbaneanläggningar

22 § Trots det som sägs i 6 § ska hissar i byggnader och linbaneanläggningar för persontransport alltid ha det utförande och den utrustning som skäligen kan fordras för att uppfylla de tekniska egenskapskrav som avses i 5 §. (jfr nuv. 2 a § BVL)

Ventilationssystem

23 § Om det med stöd av 16 kap. 4 § är särskilt föreskrivet att funktionen hos ett ventilationssystem ska kontrolleras för att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat i byggnader enligt 5 § 3–6, ska byggnadens ägare se till att kontrollen görs av en sakkunnig funktionskontrollant som är godkänd av ett organ som har ackrediterats för detta ändamål enligt 14 § lagen (1992:119) om teknisk kontroll och godkännandet avser funktionskontroller i hela landet (riksbehörighet). (delvis ny, jfr nuv. 15 och 16 §§ BVL)

9 kap. Bygglov, rivningslov och marklov m.m.

1 § Detta kapitel innehåller bestämmelser om att vissa åtgärder med byggnadsverk eller för markanvändning kräver tillstånd i form av bygglov, rivningslov eller marklov eller måste anmälas innan de påbörjas.

Kapitlet innehåller också bestämmelser om förhandsbesked i bygglovsärenden. (ny)

Bygglov

2 § Det krävs bygglov för

1. nybyggnad,
2. tillbyggnad, och
3. annan ändring av en byggnad än tillbyggnad, om ändringen innebär att

a) byggnaden helt eller delvis tas i anspråk eller inreds för ett ändamål som väsentligen är ett annat ändamål än det som byggnaden senast har använts för eller senast har fått bygglov för,

b) det i byggnaden inreds någon ytterligare bostad eller någon ytterligare lokal för handel, hantverk eller industri, eller

c) byggnaden byter färg, fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial eller byggnadens yttre utseende avsevärt påverkas på annat sätt, om byggnaden är belägen i ett område som omfattas av en detaljplan. (jfr nuv. 8 kap. 1 § första stycket)

3 § Trots 2 § 1, 2 och 3 b krävs det inte bygglov för en ekonomibyggnad för jordbruk, skogsbruk eller annan liknande näring, om åtgärden vidtas i ett område som inte omfattas av en detaljplan. (jfr nuv. 8 kap. 1 § andra stycket)

4 § Trots 2 § krävs det inte bygglov i den utsträckning som framgår av

1. föreskrifter om en- och tvåbostadshus som regeringen har meddelat med stöd av 16 kap. 7 §, och (jfr nuv. 8 kap. 1 § tredje stycket)
2. bestämmelser i detaljplan eller områdesbestämmelser som kommunen har beslutat enligt föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 16 kap. 2 §. (jfr nuv. 8 kap. 5 §)

5 § Utöver det som följer av 2 och 3 §§ krävs det bygglov för byggnader och andra anläggningar i den utsträckning som framgår av

1. föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 16 kap. 7 eller 8 §, eller (ny, jfr 8 kap. 2 § ff)
2. bestämmelser i detaljplan eller områdesbestämmelser som kommunen har beslutat enligt föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 16 kap. 2 §. (jfr nuv. 8 kap. 5 §)

6 § Om ett bygglov används för ett ändamål som har en sådan säsongs-karaktär att den åtgärd som omfattas av bygglovet behöver upprepas under två eller flera år i följd, får åtgärden vidtas igen utan ny prövning, om det sker inom ett år från det att åtgärden senast avslutades. (jfr nuv. 8 kap. 14 a §)

Rivningslov

7 § Det krävs rivningslov för att riva en byggnad eller en del av en byggnad

1. inom ett område med detaljplan, om inte annat har bestämts i planen, och

2. utanför ett område med detaljplan, om kommunen i områdesbestämmelser har bestämt att ett sådant rivningslov krävs i området.

Trots första stycket krävs det inte rivningslov, om byggnaden eller byggnadsdelen får uppföras utan bygglov och kommunen i detaljplanen eller områdesbestämmelserna inte har bestämt att det krävs rivningslov ändå. (jfr nuv. 8 kap. 8 §)

Marklov

8 § Det krävs marklov för sådan schaktning eller fyllning som medför att man inom ett område med detaljplan avsevärt ändrar höjdläget för en tomt eller för mark för allmän plats, om inte kommunen har bestämt annat i detaljplanen.

Om ett viss höjdläge för markytan är bestämd i detaljplanen, krävs det trots första stycket inte marklov för att höja eller sänka markytan till den nivån. (jfr nuv. 8 kap. 9 § första stycket)

9 § Det krävs marklov för trädfällning och skogsplantering inom ett område med detaljplan, om kommunen har bestämt det i planen. (jfr nuv. 8 kap. 9 § andra stycket)

10 § Det krävs marklov för schaktning, fyllning, trädfällning och skogsplantering i ett område utanför detaljplan, om

1. åtgärden avses att genomföras i ett område som är avsett för bebyggelse eller i närheten av en befintlig eller planerad anläggning för totalförsvaret, statlig flygplats, annan flygplats för allmänt bruk, kärnreaktor, annan kärnenergianläggning eller annan anläggning som kräver ett skydds- eller säkerhetsområde, och

2. kommunen i områdesbestämmelser har bestämt att det krävs sådant marklov i området. (jfr nuv. 8 kap. 9 § tredje stycket)

Lov för åtgärder som inte kräver lov

11 § Även om en åtgärd inte kräver bygglov, rivningslov eller marklov, får den som avser att vidta åtgärden ansöka om lov eller förhandsbesked och har rätt att få sin ansökan prövad som om åtgärden krävde lov. (jfr nuv. 8 kap. 21 §)

Åtgärder för totalförsvaret

12 § Bestämmelser om bygglov, rivningslov och marklov gäller inte åtgärder med byggnader eller andra anläggningar som är avsedda för totalförsvaret och som är av hemlig natur. Sådana åtgärder ska föregås av samråd med länsstyrelsen som på lämpligt sätt ska underrätta kommunen om åtgärderna och var de ska utföras. (jfr nuv. 8 kap. 10 §)

Anmälningsskyldighet

13 § Även om en åtgärd inte kräver bygglov, rivningslov eller marklov, får åtgärden inte påbörjas i strid med föreskrifter om skyldighet att anmäla åtgärden som regeringen har meddelat med stöd av 16 kap. 10 §. (ny)

Pliktbesked

14 § Om någon begär det, ska byggnadsnämnden i ett pliktbesked redovisa sin bedömning i fråga om en bygg-, rivnings- eller markåtgärd är lov- eller anmälningsskyldig enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. (ny)

Förhandsbesked

15 § Om den som avser att vidta en bygglovspliktig åtgärd begär det, ska byggnadsnämnden ge ett förhandsbesked i fråga om åtgärden kan tillåtas i de avseenden som begäran avser. (delvis ny, jfr nuv. 8 kap. 34 § första stycket)

16 § Ett förhandsbesked som innebär att åtgärden kan tillåtas är bindande vid den kommande bygglovsprövningen, om ansökan om bygglov görs inom två år från den dag då beslutet om förhandsbesked har vunnit laga kraft. (delvis ny, jfr nuv. 8 kap. 34 § andra stycket)

Villkorsbesked

17 § Om den som avser att vidta en bygglovspliktig åtgärd begär det, ska byggnadsnämnden i ett villkorsbesked redovisa sin bedömning i fråga om den omfattning som åtgärden kommer att bli föremål för villkor för att uppfylla kraven enligt 8 kap. 1 och 2 §§. (ny)

Handläggningen av ärenden

18 § Frågor om bygglov, rivningslov, marklov och förhandsbesked prövas av byggnadsnämnden. (8 kap. 19 § första stycket)

19 § En ansökan om lov eller förhandsbesked ska vara skriftlig och innehålla de ritningar, beskrivningar och andra uppgifter som behövs för prövningen. (jfr nuv. 8 kap. 19 § andra stycket och 20 § första stycket)

En ansökan om lov ska dessutom innehålla

1. byggherrens förslag till vem eller vilka som ska vara kontrollansvariga enligt det som följer av 10 kap. 8 och 9 §§, och (ny)

2. de handlingar som krävs för beslut om startbesked enligt 10 kap., om ansökningen avser tillbyggnad eller ändring av ett en- eller tvåbostadshus. (ny)

20 § Om ansökningen är ofullständig, får byggnadsnämnden förelägga sökanden att avhjälpa bristerna inom en viss tid. Föreläggandet ska innehålla en upplysning om att ansökan kan komma att avvisas eller att ärendet kan komma att avgöras i befintligt skick om föreläggandet inte följs.

Om föreläggandet inte följs, får byggnadsnämnden avvisa ansökan eller avgöra ärendet i befintligt skick. (jfr nuv. 8 kap. 20 § andra, tredje och fjärde styckena)

21 § Om byggnadsnämnden gör bedömningen att en åtgärd som avses med ansökningen också kräver tillstånd av eller anmälan till någon annan myndighet, ska nämnden upplysa sökanden om detta. (jfr nuv. 8 kap. 25 §)

22 § Om ansökningen avser en åtgärd som måste anmälas till kommunen enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § miljöbalken, ska byggnadsnämnden underrätta miljönämnden om ärendet. Byggnadsnämnden och miljönämnden ska samordna handläggningen av ärendena så att

1. berörda myndigheter, organisationer och enskilda parter ges tillfälle att i ett sammanhang yttra sig i båda ärendena, och

2. beslut i båda ärendena meddelas i ett sammanhang.

Om det finns särskilda skäl, får nämnderna besluta att någon samordning enligt första stycket inte ska göras. Innan de fattar ett sådant beslut ska de ge den andra nämnden och de berörda parterna tillfälle att yttra sig. (ny)

23 § Om ansökningen avser en åtgärd som innebär en avvikelse från en detaljplan eller områdesbestämmelser eller ska utföras i ett område som inte omfattas av en detaljplan eller områdesbestämmelser, ska byggnadsnämnden underrätta kända sakägare, de kända bostadsrättshavare, hyresgäster och boende som berörs samt de kända organisationer eller föreningar som anges i 5 kap. 11 § första stycket 3 om ansökningen och ge dem tillfälle att yttra sig.

Om underrättelsen ska ske till ett stort antal personer, får nämnden tillämpa bestämmelserna i 5 kap. 35 § första stycket 2. (jfr nuv. 8 kap. 22 §)

24 § En fråga om lov eller förhandsbesked får inte avgöras utan att sökanden eller annan part har underrättats om det som har tillförts ärendet genom andra och fått tillfälle att yttra sig över det.

Första stycket gäller inte om det är uppenbart onödigt att sökanden eller annan part yttrar sig. (delvis ny, jfr nuv. 8 kap. 22 §)

25 § Byggnadsnämnden ska göra sin prövning skyndsamt. Om det inte finns särskilda skäl mot det, ska nämnden meddela sitt slutliga beslut inom tio veckor från det att den fullständiga ansökningen kom in till nämnden. (ny)

26 § Om det finns en begäran om att få expropriera den byggnad eller mark som ansökningen avser eller om kommunen har beslutat att påbörja ett arbete för att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser som rör byggnaden eller marken, får byggnadsnämnden besluta att ärendet om lov eller förhandsbesked inte ska avgöras förrän ärendet om expropriationstillstånd har avgjorts eller planarbetet avslutats. Om kommunen inte har avgjort planärendet inom två år från det att ansökningen kom in till byggnadsnämnden, ska dock ärendet om lov eller förhandsbesked avgöras utan dröjsmål. (jfr nuv. 8 kap. 23 §)

27 § Om ett bygglov för en åtgärd tidigare har vägrats på grund av att ett tillstånd till expropriation har getts och det tillståndet har upphört att gälla, får en ny ansökan om bygglov till åtgärden inte avslås på samma grund förrän tio år har förflutit från den dag då expropriationstillståndet gavs. (jfr nuv. 8 kap. 15 §)

Förutsättningar för bygglov

28 § Bygglov får inte ges för en åtgärd som

1. strider mot en gällande detaljplan eller gällande områdesbestämmelser,

2. förutsätter planläggning enligt 4 kap. 2 eller 3 § eller måste avvakta att genomförandetiden för en detaljplan börjar löpa,

3. strider mot kraven i 2 kap. och 8 kap. 1 § i de delar som inte har prövats i detaljplan eller områdesbestämmelser, eller

4. strider mot föreskrifter om förutsättningar för bygglov som regeringen har meddelat med stöd av 16 kap. 9 §. (delvis ny, jfr nuv. 8 kap. 11 § första stycket och 12 § första stycket)

29 § För en åtgärd på mark som enligt detaljplanen utgör kvartersmark för allmänt ändamål, får bygglov ges endast om ändamålet är närmare angivet i planen. (jfr nuv. 8 kap. 11 § fjärde stycket)

30 § Trots 28 § 1 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från gällande detaljplan eller områdesbestämmelser, om

1. åtgärden avser nybyggnad eller tillbyggnad av en ekonomibyggnad för jordbruk, skogsbruk eller annan liknande näring,

2. åtgärden avser en sådan ändring av en byggnad som anges i 2 § 3 c,

3. avvikelsen endast består i att åtgärden avses att vidtas på en fastighet eller ett byggnadsverk som avviker från detaljplanen eller områdesbestämmelserna och den avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988), eller

4. det enligt föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 16 kap. 9 § finns särskilda skäl.

I fall som avses i första stycket 3 ska en samlad bedömning göras av de avvikande åtgärder som söks och de som tidigare har godtagits. (delvis ny, jfr nuv. 8 kap. 11 § första stycket, tredje stycket och sjätte stycket samt 12 § fjärde stycket)

Tidsbegränsade bygglov

31 § Om sökanden begär det, får ett tidsbegränsat bygglov ges för en åtgärd som avses att pågå under en begränsad tid och

1. uppfyller något eller några men inte alla förutsättningarna enligt 28–30 §§, eller

2. har stöd i en detaljplanebestämmelse om tillfällig användning av byggnad eller mark.

Ett tidsbegränsat bygglov får ges för högst fem år. Tiden kan på sökandens begäran förlängas med högst fem år i taget. Den sammanlagda tiden får överstiga tio år endast om lovet ska användas för ett ändamål som avses i 6 §. (jfr nuv. 8 kap. 14 §)

Förutsättningar för rivningslov

32 § Rivningslov får inte ges för en åtgärd som avser en byggnad eller byggnadsdel som omfattas av rivningsförbud i detaljplan eller områdesbestämmelser eller bör bevaras på grund av byggnadens eller bebyggelsens historiska, kulturhistoriska, miljömässiga eller konstnärliga värde. (jfr nuv. 8 kap. 16 §)

Förutsättningar för marklov

33 § Marklov får inte ges för en åtgärd som

1. strider mot en detaljplan eller områdesbestämmelser,
2. förhindrar eller försvårar det berörda områdets användning för byggelse,
3. medför olägenheter för användningen av sådana anläggningar som anges i 10 § 1, eller
4. medför störningar för omgivningen.

Trots första stycket 1 får marklov ges till en åtgärd som endast innebär en liten avvikelse från detaljplanen eller områdesbestämmelserna, om avvikelserna är förenliga med syftet med planen eller bestämmelserna. (jfr nuv. 8 kap. 18 §)

Villkorade lov

34 § Om ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser inte har vunnit laga kraft, får ett bygglov, rivningslov eller marklov för en åtgärd som avses att vidtas inom det område som detaljplanen eller områdesbestämmelserna omfattar ges med villkoret att planbeslutet vinner laga kraft. Beslutet om lov ska i så fall innehålla en upplysning om att åtgärden inte får påbörjas innan planbeslutet har vunnit laga kraft. (jfr nuv. 8 kap. 18 a §)

35 § I ett beslut om bygglov får man bestämma att byggnadsarbeten inte får påbörjas förrän fastighetsägaren har betalat ersättning för gator eller andra allmänna platser eller har ställt säkerhet för ersättningen. (jfr nuv. 8 kap. 32 § första stycket)

36 § I ett bygglov eller marklov för en åtgärd som redan har utförts, får man bestämma om skyldighet att vidta de ändringar i det utförda som behövs. I beslutet ska man i så fall ange den tid inom vilken ändringarna ska vara utförda. (jfr nuv. 8 kap. 32 § andra stycket)

Beslutets innehåll och expediering

37 § Ett förhandsbesked som innebär att en åtgärd kan tillåtas ska innehålla

1. en upplysning om att förhandsbeskedet gäller endast om bygglov för åtgärden söks inom två år efter det att beslutet om förhandsbesked har vunnit laga kraft,
2. en upplysning om att förhandsbeskedet inte innebär att åtgärden får påbörjas, och
3. de villkor som behövs för att förhandsbeskedet ska vara förenligt med de förutsättningar som gäller för den kommande bygglovsprövningen. (ny, men jfr nuv. 8 kap. 34 § fjärde stycket)

38 § Av ett bygglov, rivningslov eller marklov ska det framgå

1. vilken giltighetstid lovet har,
2. om det ska finnas någon som är kontrollansvarig och i så fall vem eller vilka som är kontrollansvariga,

3. att lovet inte innebär en rätt att påbörja den sökta åtgärden förrän byggnadsnämnden har gett startbesked enligt 10 kap., och

4. de villkor och upplysningar som följer av 34–36 §§ eller behövs i övrigt. (delvis ny, jfr nuv. 8 kap. 26 §)

39 § Senast dagen efter det att justeringen av protokollet med beslut om lov eller förhandsbesked har tillkännagetts på kommunens anslagstavla ska ett meddelande om tillkännagivandet, ett protokollsutdrag med beslutet och en uppgift om vad den som vill överklaga beslutet måste göra sändas i brev till

1. sökanden och annan part, om det inte är uppenbart obehövt, och

2. dem som anges i 23 § och har lämnat synpunkter i ärendet som inte har blivit tillgodosedda.

Underrättelsen får ske genom delgivning. Sökanden får dock inte delges enligt 12 eller 15 § delgivningslagen (1970:428). (jfr nuv. 8 kap. 27 §)

Om sökanden begär det, ska nämnden genom kungörelse enligt 16 § delgivningslagen underrätta okända sakägare om tillkännagivandet. (ny)

40 § Om beslutet omfattas av en föreskrift som har meddelats med stöd av 16 kap. 14 § om att länsstyrelsen ska pröva beslutet, ska byggnadsnämnden genast sända beslutet till länsstyrelsen. (jfr nuv. 8 kap. 28 §)

Giltighetstiden för lov

41 § Om inte annat följer av 6 eller 31 §, upphör ett bygglov, rivningslov eller marklov att gälla, om den åtgärd som lovet avser inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från dagen för beslutet om lov eller, om sökanden har begärt det, från den dag då beslutet vann laga kraft. (delvis ny, jfr nuv. 8 kap. 33 §)

10 kap. Genomförandet av bygg-, rivnings- och markåtgärder

1 § Åtgärder som avser byggnadsverk, tomter eller allmänna platser ska genomföras så att de inte strider mot det lov som har getts för åtgärden eller, om åtgärden inte kräver lov, den detaljplan eller de områdesbestämmelser som gäller för området. (delvis ny, jfr nuv. 9 kap. 1 §)

För genomförandet av bygg- och rivningsåtgärder innehåller detta kapitel bestämmelser om

1. förutsättningar för att få påbörja vissa åtgärder och ta ett byggnadsverk i bruk,

2. byggherrens skyldighet att kontrollera genomförandet och ha en kontrollplan,

3. kontrollansvariga och deras uppgifter,

4. tekniskt samråd och startbesked innan åtgärderna påbörjas,

5. utstakning av en planerad byggnad, tillbyggnad eller anläggning,

6. byggnadsnämndens arbetsplatsbesök, och

7. slutsamråd och slutbesked i samband med att åtgärderna avslutas. (ny)

Startbesked och slutbesked

2 § En bygg- eller rivningsåtgärd får inte påbörjas förrän byggnadsnämnden har gett ett startbesked, om åtgärden

1. kräver bygglov eller rivningslov, eller
2. enligt föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 16 kap. 10 § kräver en anmälan. (ny)

3 § Ett byggnadsverk får inte tas i bruk i de delar som omfattas av ett startbesked för byggåtgärder förrän byggnadsnämnden har gett ett slutbesked, om nämnden inte beslutar annat. (delvis ny, jfr nuv. 9 kap. 10 §)

Byggherrens ansvar för kontrollen av genomförandet

4 § Byggherren ska se till att en åtgärd som avses i 2 § genomförs i enlighet med de krav som enligt denna lag eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen gäller för åtgärden och att detta kontrolleras enligt den kontrollplan som byggnadsnämnden fastställer i sitt startbesked enligt bestämmelserna i detta kapitel. (delvis ny, jfr nuv. 9 kap. 1 §)

Kontrollplan

5 § Byggherren ska se till att det finns en plan för kontrollen enligt 4 § (kontrollplan) med uppgifter om

1. vilka kontroller som ska göras,
2. vem som ska göra kontrollerna,
3. vilka anmälningar som ska göras till byggnadsnämnden,
4. vilka arbetsplatsbesök som byggnadsnämnden bör göra och när besöken bör ske,
5. förekomsten av farligt avfall som rivningsåtgärder kan ge upphov till, och
6. hur farligt avfall och annat avfall ska tas om hand. (delvis ny, jfr nuv. 9 kap. 9 §)

6 § Kontrollplanen ska vara anpassad till omständigheterna i det enskilda fallet och ha den utformning och detaljeringsgrad som behövs för att på ett ändamålsenligt sätt säkerställa att alla väsentliga krav uppfylls. (ny)

7 § Av kontrollplanen ska det framgå i vilken omfattning kontrollen ska utföras

1. inom ramen för byggherrens dokumenterade egenkontroll,
2. av den eller dem som är kontrollansvariga, eller
3. av någon som har särskild sakkunskap och erfarenhet i fråga om sådana åtgärder som kontrollen avser (sakkunnig) och som kan styrka sin sakkunnighet med ett certifikat som har utfärdats av ett organ som har ackrediterats för detta ändamål enligt 14 § lagen (1992:1119) om teknisk kontroll. (delvis ny, jfr nuv. 9 kap. 9 §)

Kontrollansvariga

8 § För kontrollen enligt 4 § ska det finnas en eller flera kontrollansvariga som

1. har den kunskap, erfarenhet och lämplighet som behövs för uppgiften och kan styrka detta med ett bevis om certifiering, och
2. har en självständig ställning i förhållande till den som utför den åtgärd som ska kontrolleras.

Om det finns flera kontrollansvariga, ska byggherren se till att någon av dem samordnar de kontrollansvarigas uppgifter. (delvis ny, jfr nuv. 9 kap. 13 § första stycket)

Den certifiering som avses i första stycket 1 ska vara gjord av någon som har ackrediterats för detta ändamål enligt 14 § lagen (1992:1119) om teknisk kontroll. Certifieringen ska vara tidsbegränsad och avse ett visst slag av arbete. (delvis ny, jfr nuv. 9 kap. 14 §)

9 § Bestämmelserna i 8 § gäller inte

1. små ändringar av en- eller tvåbostadshus, om byggnadsnämnden inte beslutar annat, eller
2. andra små åtgärder enligt föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 16 kap. 12 §. (ny)

10 § En kontrollansvarig ska

1. biträda byggherren med att upprätta förslag till den kontrollplan som krävs enligt 5 § och, i fråga om rivningsåtgärder, biträda vid inventeringen av farligt avfall och annat avfall,
2. se till att kontrollplanen och gällande bestämmelser och villkor för åtgärderna följs samt att nödvändiga kontroller utförs,
3. vid avvikelser informera byggherren och vid behov meddela byggnadsnämnden,
4. närvara vid tekniska samråd, besiktningar och andra kontroller samt vid byggnadsnämndens arbetsplatsbesök,
5. dokumentera sina byggplatsbesök och notera iakttagelser som kan vara av värde vid utvärderingen inför slutbeskedet, och
6. avge ett utlåtande till byggherren och byggnadsnämnden som underlag för slutbesked. (delvis ny, jfr nuv. 9 kap. 13 § andra stycket)

11 § En kontrollansvarig som lämnar sitt uppdrag ska meddela detta till byggnadsnämnden. (ny)

12 § Om den kontrollansvarige inte utför sina uppgifter enligt 10 §, ska byggherren omedelbart underrätta byggnadsnämnden. (ny)

Tekniskt samråd

13 § I fråga om sådana åtgärder som avses i 2 § ska byggnadsnämnden utan dröjsmål efter att lov har getts eller anmälan har kommit in kalla till ett sammanträde för tekniskt samråd, om

1. det krävs en kontrollansvarig enligt det som följer av 8 och 9 §§,
2. ett sådant samråd inte är uppenbart obehövligt, eller

3. byggherren har begärt ett sådant samråd. (delvis ny, jfr nuv. 9 kap. 7 §) Bilaga 13

14 § En kallelse enligt 13 § ska vara skriftlig och sändas till

1. byggherren,
2. den eller dem som är kontrollansvariga, och
3. dem i övrigt som enligt detta kapitel ska ges tillfälle att delta i samrådet eller som enligt byggnadsnämndens bedömning bör ges tillfälle att delta. (delvis ny jfr nuv. 9 kap. 7 § första stycket)

15 § Om samrådet avser ett bygglov som rör en arbetslokal eller ett personalrum för arbetstagare som ska utföra arbete för en arbetsgivares räkning eller avser tillfälliga personalbostäder för sammanlagt minst tio boende, ska byggnadsnämnden ge den myndighet som ansvarar för arbetsmiljöfrågor och en representant för arbetstagarna tillfälle att delta i det tekniska samrådet. (delvis ny, jfr nuv. 9 kap. 5 § och 7 § första stycket)

16 § Om samrådet avser en åtgärd för vilken det krävs en byggfelsförsäkring eller ett färdigställandeskydd enligt lagen (1993:320) om byggfelsförsäkring m.m., ska byggnadsnämnden ge försäkringsgivaren och den som svarar för färdigställandeskyddet tillfälle att delta i det tekniska samrådet. (jfr nuv. 9 kap. 7 § första stycket)

17 § Om samrådet avser en befintlig byggnad som innehåller ett skyddsrum, ska byggnadsnämnden ge den myndighet som avses i 3 kap. 1 § lagen (2006:545) om skyddsrum tillfälle att yttra sig. (jfr nuv. 9 kap. 8 § tredje stycket)

18 § Byggherren ska senast vid sammanträdet lämna det förslag till kontrollplan som krävs enligt 5 § samt lämna de tekniska handlingar som, utöver ansökningshandlingarna enligt 9 kap. 19 §, krävs för byggnadsnämndens bedömning i fråga om att ge startbesked. Förslagen och de tekniska handlingarna ska lämnas till nämnden. (delvis ny, jfr nuv. 9 kap. 9 § första stycket)

Första stycket gäller inte i fråga om en kontrollplan för rivningsåtgärder, om byggnadsnämnden i det enskilda fallet har beslutat att en sådan plan inte behöver ges in. (delvis ny, jfr nuv. 9 kap. 4 §)

19 § Vid sammanträdet ska man gå i genom

1. arbetets planering och organisation,
2. byggherrens förslag till kontrollplan och de handlingar i övrigt som byggherren har gett in,
3. hur förekomsten av tänkbart farligt avfall har inventerats, om samrådet avser en rivningsåtgärd,
4. behovet av att byggnadsnämnden gör arbetsplatsbesök eller av andra tillsynsåtgärder,
5. behovet av en byggfelsförsäkring eller ett färdigställandeskydd,
6. behovet av utstakning,
7. byggnadsnämndens behov av ytterligare handlingar inför beslut om kontrollplan eller startbesked, och

8. behovet av ytterligare sammanträden. (delvis ny, jfr nuv. 9 kap. 8 § första stycket)

20 § Om byggnadsnämnden finner att de åtgärder som samrådet avser kräver tillstånd av någon annan myndighet, ska nämnden upplysa byggherren om detta under samrådet. (jfr nuv. 9 kap. 8 § tredje stycket)

21 § Byggnadsnämnden ska föra protokoll över sammanträdet. (jfr nuv. 9 kap. 8 § andra stycket)

Processen när det inte behövs något tekniskt samråd

22 § Om det enligt 13 § inte behövs något tekniskt samråd, ska byggnadsnämnden i beslutet om lov eller snarast möjligt därefter eller efter att anmälan har kommit in

1. ge startbesked, eller
2. förelägga byggherren att ge in de ytterligare handlingar som behövs för nämndens prövning i frågan om startbesked. (ny)

Om byggnadsnämnden finner att de åtgärder som lovet eller anmälan avser kräver tillstånd av någon annan myndighet, ska nämnden upplysa byggherren om detta. (jfr nuv. 9 kap. 7 § andra stycket)

Byggnadsnämndens startbesked

23 § Byggnadsnämnden ska med ett startbesked godkänna att en eller flera åtgärder som avses i 2 § får påbörjas, om

1. åtgärderna kan antas komma att uppfylla de krav som enligt denna lag eller andra författningar gäller för åtgärderna,
2. ett bevis om att det finns en byggförsäkring och ett färdigställandeskydd som avses i 16 § har visats upp för nämnden, i den mån det krävs en sådan försäkring eller ett sådant skydd,
3. ett bevis om besked om skyddsrum har visats upp för nämnden, om det krävs ett sådant besked enligt 3 kap. 4 § lagen om skyddsrum, och
4. en redovisning av alternativa energiförsörjningssystem har visats upp för nämnden, om en sådan redovisning krävs enligt 23 § lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader. (delvis ny, jfr nuv. 9 kap. 12 §)

24 § I startbeskedet ska byggnadsnämnden

1. fastställa den kontrollplan som ska gälla för åtgärderna enligt byggherrens förslag och det som kommit fram i det tekniska samrådet eller annars i handläggningen av ärendet, med uppgift om vem eller vilka som är sakkunniga eller kontrollansvariga,
2. bestämma villkor för att få påbörja åtgärderna, om sådana villkor behövs,
3. bestämma villkor och ungefärlig tidpunkt för utstakning, om utstakning behövs,
4. bestämma vilka handlingar som ska lämnas till nämnden inför beslut om slutbesked, och
5. ge upplysningar om krav enligt annan lagstiftning, i den mån sådana upplysningar behövs. (ny)

25 § Ett startbesked upphör att gälla den dag då beslutet om lov upphör att gälla eller, i den mån startbeskedet avser anmälningspliktiga åtgärder, två år efter att startbeskedet gavs. Om arbetena då har påbörjats men inte avslutats, ska byggnadsnämnden kalla till ett nytt tekniskt samråd. (ny)

Utstakning

26 § När byggnadsnämnden har gett ett startbesked enligt 23 §, ska nämnden skyndsamt och inom den tid som anges i beskedet låta staka ut byggnaden, tillbyggnaden eller anläggningen och märka ut dess höjdläge, om det behövs med hänsyn till förhållandena på platsen och omständigheterna i övrigt.

Om byggnaden eller anläggningen till sitt läge är direkt beroende av gränsen mot en grannes fastighet, ska grannen kallas till utstakningen. (jfr nuv. 9 kap. 6 §)

Arbetsplatsbesök

27 § Efter ett startbesked enligt 23 § ska byggnadsnämnden minst en gång under arbetets gång besöka den plats där åtgärderna genomförs, om

1. startbeskedet har föregåtts av ett tekniskt samråd, och
2. ett arbetsplatsbesök inte kan anses obehövt.

Ett arbetsplatsbesök ska alltid göras, om startbeskedet avser ett stort eller komplicerat byggprojekt eller om byggnadsnämnden och byggherren vid det tekniska samrådet har kommit överens om ett arbetsplatsbesök. (ny, jfr dock nuv. 9 kap. 9 § andra stycket)

28 § Byggnadsnämnden ska föra protokoll över arbetsplatsbesöket. Protokollet ska skickas till byggherren och den kontrollansvarige. (ny)

Kompletterande villkor

29 § Byggnadsnämnden får besluta om kompletterande villkor för bygg- eller rivningsåtgärderna eller för kontrollen, om

1. sådana villkor behövs för att uppfylla kraven enligt denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, och
2. behovet av villkoren inte kunde förutses när startbeskedet gavs. (ny, jfr dock nuv. 9 kap. 9 § tredje stycket)

Slutsamråd

30 § I samband med att byggåtgärder som har omfattats av ett tekniskt samråd avslutas ska byggnadsnämnden kalla till ett sammanträde för slutsamråd, om det inte är uppenbart obehövt. (ny)

31 § En kallelse enligt 30 § ska vara skriftlig och sändas till

1. byggherren,
2. den eller dem som är kontrollansvariga,
3. dem i övrigt som enligt byggnadsnämndens bedömning bör ges tillfälle att delta. (ny)

32 § Sammanträdet ska normalt hållas på den plats där byggåtgärderna har genomförts. Vid sammanträdet ska man gå igenom

1. hur kontrollplanen, andra villkor i startbeskedet och kompletterande villkor har följts,
2. avvikelser från de krav som gäller för åtgärderna,
3. den kontrollansvariges utlåtande enligt 10 § 6,
4. den kontrollansvariges och byggnadsnämndens dokumentation över besök på byggarbetsplatsen och annan dokumentation över arbetets utförande,
5. behov av slutbesiktning eller andra åtgärder, och
6. förutsättningarna för ett slutbesked. (ny)

33 § Byggnadsnämnden ska föra protokoll över sammanträdet. (ny)

Byggnadsnämndens slutbesked

34 § Byggnadsnämnden ska med ett slutbesked godkänna att en eller flera åtgärder som avses i 2 § ska anses slutförda och, i fråga om byggåtgärder, att byggnadsverket får tas i bruk, om

1. byggherren har visat att alla krav som gäller för åtgärderna enligt lovet, kontrollplanen, startbeskedet eller beslut om kompletterande villkor är uppfyllda, och
2. nämnden inte har funnit skäl att ingripa enligt 11 kap. (delvis ny, jfr nuv. 9 kap. 10 § första stycket)

35 § Trots 34 § 1 får ett slutbesked ges om det finns brister i uppfyllandet som är försumbara.

Byggnadsnämnden ska i slutbeskedet göra de anmärkningar som behövs med anledning av bristerna. (delvis ny, jfr nuv. 9 kap. 10 § andra stycket)

36 § Om ett slutbesked inte kan ges på grund av att en brist som inte är försumbar behöver avhjälpas eller på grund av att en kontroll behöver göras i ett senare skede, får byggnadsnämnden ge ett slutbesked som är beroende av att bristen avhjälpas eller att kontrollen görs (interimistiskt slutbesked). Om det behövs, ska nämnden i ett sådant besked ange vad som gäller i fråga om möjligheterna att ta ett byggnadsverk i bruk.

När bristen är avhjälpd eller kontrollen är gjord ska nämnden slutligt pröva frågan om slutbesked enligt 34 §. (delvis ny, jfr nuv. 9 kap. 10 § andra stycket)

37 § Byggnadsnämnden ska pröva frågan om slutbesked när nämnden har fått in eller skaffat sig det underlag som behövs för prövningen. Prövningen ska ske skyndsamt.

Om nämnden finner att det finns skäl för ett ingripande enligt 11 kap., ska nämnden också pröva den frågan skyndsamt. (ny)

1 § I detta kapitel finns bestämmelser om ...

Allmänt om tillsynen

2 § Tillsynen över att denna lag och EG-förordningar i frågor inom lagens tillämpningsområde samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av lagen eller en sådan EG-förordning följs utövas i enlighet med det som framgår av detta kapitel och föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. (ny)

3 § Tillsynen ska utövas av regeringen, länsstyrelsen och den eller de statliga myndigheter i övrigt som regeringen bestämmer och av byggnadsnämnden (tillsynsmyndigheterna).

Tillsynsmyndigheterna ska samarbeta med varandra samt med sådana statliga och kommunala organ som fullgör uppgifter av betydelse för tillsynsverksamheten. (ny)

4 § En kommun får träffa avtal med en annan kommun om att tillsynsuppgifter som byggnadsnämnden har enligt detta kapitel ska skötas helt eller delvis av byggnadsnämnden i den andra kommunen. Kommunen får dock inte överlåta befogenheten att meddela beslut i tillsynsärenden. (ny)

5 § Så snart det finns anledning att anta att någon bestämmelse om bygg-, rivnings- eller markåtgärder inte har följts, ska byggnadsnämnden pröva förutsättningarna för och behovet av att vidta en åtgärd för ett ingripande eller en påföljd enligt detta kapitel. (jfr nuv. 10 kap. 1 §)

Ingripandebesked

6 § Om någon begär det, ska byggnadsnämnden i ett ingripandebesked redovisa om det i fråga om ett visst byggnadsverk har vidtagits någon åtgärd som enligt nämndens bedömning motiverar ett ingripande enligt detta kapitel. (jfr nuv. 10 kap. 2 §)

Tillträde och upplysningar

7 § För att fullgöra sina uppgifter enligt denna lag har

1. byggnadsnämnden och länsstyrelsen samt den som på nämndens eller länsstyrelsens uppdrag utför ett arbete rätt att få tillträde till fastigheter och byggnadsverk samt att där vidta de åtgärder som behövs för arbetets fullgörande,

2. en tillsynsmyndighet rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar från byggherren som behövs för tillsynen över bygg-, rivnings- och markåtgärder, och

3. en tillsynsmyndighet rätt att hos den som tillverkar, importerar, saluför eller använder byggprodukter som omfattas av tillsynen

a) få tillgång till produkter för kontroll,

b) på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs, och

c) få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen, dock inte bostäder.

Den myndighet som tar fram kartor för samhällets behov har för fullgörandet av sina kartläggningssuppgifter också en sådan rätt till tillträde som anges i första stycket 1, dock inte till bostäder. (delvis ny, jfr nuv. 16 kap. 7 § PBL och 8 § BVL)

8 § Polismyndigheterna ska lämna det biträde som behövs för tillträde enligt 7 §. (jfr nuv. 16 kap. 7 § tredje stycket)

Tillsyn över kommunala beslut

9 § När länsstyrelsen enligt 5 kap. 29, 38 eller 39 § har fått ett meddelande om kommunens beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser, ska länsstyrelsen inom tre veckor besluta om kommunens beslut ska överprövas eller inte.

Länsstyrelsen ska överpröva kommunens beslut, om beslutet kan befaras innebära att

1. ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken inte tillgodoses,
2. regleringen av sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår flera kommuner inte har samordnats på ett lämpligt sätt,
3. en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
4. strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävs i strid med gällande bestämmelser, eller
5. en bebyggelse annars blir olämplig med hänsyn till de boendes och övrigas hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion. (jfr nuv. 12 kap. 1 och 2 §§ och strandskyddspropositionen)

10 § Länsstyrelsen ska upphäva kommunens beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser i dess helhet, om beslutet har en sådan innebörd som anges i 9 § andra stycket. Om kommunen har medgett det, får beslutet upphävas i en viss del. (jfr nuv. 12 kap. 3 §)

11 § Det som sägs i 9 och 10 §§ om länsstyrelsens prövning av kommunens beslut ska också tillämpas i fråga om byggnadsnämndens beslut om lov eller förhandsbesked enligt 9 kap., om en sådan prövning följer av föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 14 §.

Om länsstyrelsen beslutar att överpröva ett lov eller förhandsbesked, får länsstyrelsen besluta att lovet eller förhandsbeskedet inte ska gälla förrän prövningen har avslutats. (jfr nuv. 12 kap. 4 §)

Tillsyn över regionplanebeslut

12 § När regeringen enligt 7 kap. 9 § har fått ett meddelande om ett beslut att anta, ändra eller upphäva en regionplan, ska regeringen inom tre månader besluta om regeringen ska överpröva regionplanebeslutet eller inte.

Regeringen får överpröva regionplanebeslutet endast om beslutet kan befaras innebära att ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken inte tillgodoses. (jfr nuv. 12 kap. 5 § första stycket)

13 § Regeringen får upphäva ett beslut att anta, ändra eller upphäva en regionplan i dess helhet eller i en viss del, om beslutet innebär att ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken inte tillgodoses. (jfr nuv. 12 kap. 5 § andra stycket)

Planförelägganden

14 § Regeringen får förelägga en kommun att inom en viss tid anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser (planföreläggande), om det behövs för att tillgodose ett intresse som avses i 9 § andra stycket 1 eller 2. (jfr nuv. 12 kap. 6 §)

15 § Om kommunen inte följer ett planföreläggande, får regeringen

1. besluta att länsstyrelsen på kommunens bekostnad ska ta fram det förslag och i övrigt göra det arbete som enligt 5 kap. behövs för att detaljplanen eller områdesbestämmelserna ska kunna antas, ändras eller upphävas, och

2. anta, ändra eller upphäva detaljplanen eller områdesbestämmelserna. (jfr nuv. 12 kap. 7 §)

Lovförelägganden

16 § Om en åtgärd som kräver bygglov, rivningslov eller marklov har vidtagits utan lov, ska byggnadsnämnden i ett föreläggande ge fastighetens eller byggnadsverkets ägare tillfälle att inom en viss tid ansöka om lov, om det är sannolikt att lov kommer att kunna ges för åtgärden (lovföreläggande). (delvis ny, jfr nuv. 10 kap. 19 § första stycket)

Förelägganden om underhållsutredning

17 § Om det brister i underhållet av ett byggnadsverk, får byggnadsnämnden uppdra åt en sakkunnig person att utreda behovet av underhållsåtgärder och i ett föreläggande ge byggnadsverkets ägare tillfälle att inom en viss tid ge synpunkter på ett sådant uppdrag. (delvis ny, jfr nuv. 10 kap. 20 §)

Åtgärdsförelägganden

18 § Om någon i egenskap av byggherre, ägare, nyttjanderättshavare, väghållare, kontrollansvarig eller huvudman för en allmän plats underlåter att vidta en åtgärd och därigenom bryter mot en skyldighet enligt denna lag eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, får byggnadsnämnden förelägga denne att inom en viss tid vidta åtgärden (åtgärdsföreläggande). (delvis ny, jfr nuv. 10 kap. 15 §)

Rättelseförelägganden

19 § Om det på en fastighet eller i fråga om ett byggnadsverk har vidtagits en åtgärd i strid med bestämmelserna i denna lag eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, får byggnadsnämnden förelägga den som äger fastigheten eller byggnadsverket att vidta rättelse inom en viss tid (rättelseföreläggande). (delvis ny, jfr nuv. 10 kap. 14 §)

Rivningsförelägganden

20 § Om ett byggnadsverk är förfallet eller skadat i väsentlig omfattning och inte sätts i stånd inom skälig tid, får byggnadsnämnden förelägga ägaren att inom viss tid riva byggnadsverket (rivningsföreläggande). (delvis ny, jfr nuv. 10 kap. 16 §)

Förelägganden för ökad trafiksäkerhet

21 § Om ett byggnadsverk inom ett område med detaljplan har kommit att medföra stora olägenheter för trafiksäkerheten på grund av att förhållandena har ändrats, får byggnadsnämnden förelägga ägaren att ta bort byggnadsverket eller att vidta någon annan åtgärd med det.

Om byggnadsverket är en byggnad, får ett föreläggande enligt första stycket meddelas endast om byggnaden kan flyttas utan svårighet eller har ett ringa värde. (jfr nuv. 10 kap. 17 § första stycket)

22 § Inom områden med detaljplan får byggnadsnämnden förelägga ägaren av en fastighet eller en byggnad att anordna stängsel eller ändra utfart eller annan utgång mot gator eller vägar, om det behövs med hänsyn till trafiksäkerheten. (jfr nuv. 10 kap. 17 § andra stycket)

Förelägganden om stängsel kring industrianläggningar som inte används

23 § Om ett byggnadsverk för industriändamål inte längre används, får byggnadsnämnden förelägga ägaren att anordna stängsel kring det, om det behövs till skydd mot olycksfall. (jfr nuv. 10 kap. 17 § tredje stycket)

Produktförelägganden

24 § Tillsynsmyndigheten får i det enskilda fallet besluta om det föreläggande eller förbud som från skyddssynpunkt behövs för att bestämmelsen i 8 kap. 18 § eller en bestämmelse som har meddelats med stöd av 16 kap. 4 § ska följas. (jfr nuv. 9 § BVL)

25 § Om en byggprodukt har CE-märkts trots att den inte överensstämmer med de krav som gäller för CE-märkning, får tillsynsmyndigheten förelägga tillverkaren, importören eller den som saluför byggprodukten att

1. upphöra med användningen av CE-märkningen,
2. återkalla osålda produkter, eller
3. ta bort CE-märkningen.

Ett sådant föreläggande gäller till dess att produkten överensstämmer med kraven. (jfr nuv. 10 § BVL)

Genomförande på den försumliges bekostnad

26 § Ett lovföreläggande enligt 16 § får förenas med en bestämmelse om att byggnadsnämnden kan komma att på ägarens bekostnad pröva frågan om lov även om en ansökan om lov inte görs.

Ett föreläggande om underhållsutredning enligt 17 § får förenas med en bestämmelse om att byggnadsnämnden kan komma att genomföra utredningen på ägarens bekostnad.

Ett föreläggande enligt 18, 19, 20, 21, 22 eller 23 § får förenas med en bestämmelse om att den åtgärd som föreläggandet avser kan, om föreläggandet inte följs, komma att utföras på den försumliges bekostnad. (jfr nuv. (jfr nuv. 10 kap. 18 §)

27 § Om ett föreläggande enligt 26 § första stycket inte följs, får byggnadsnämnden besluta att på ägarens bekostnad låta upprätta de ritningar och beskrivningar samt företa de åtgärder i övrigt som är nödvändiga för prövningen av frågan om lov.

När den tid för synpunkter som har angetts i ett föreläggande enligt 17 § har gått ut, får byggnadsnämnden uppdra åt en sakkunnig person att på ägarens bekostnad utreda behovet av underhållsåtgärder.

Om ett föreläggande enligt 26 § tredje stycket inte följs, får byggnadsnämnden besluta att åtgärden ska genomföras på den försumliges bekostnad och hur det ska ske.

Nämnden ska se till att oskäliga kostnader inte uppstår. (jfr nuv. 10 kap. 18-20 §§)

28 § Kronofogdemyndigheten ska lämna det biträde som behövs för ett genomförande enligt 27 § tredje stycket. (jfr nuv. 10 kap. 18 § fjärde stycket)

Förbud mot fortsatt arbete eller åtgärd

29 § Om det är uppenbart att ett visst byggnads-, rivnings- eller markarbete eller annan åtgärd äventyrar en byggnads hållfasthet eller medför fara för människors liv eller hälsa, ska byggnadsnämnden förbjuda fastighetens eller byggnadsverkets ägare eller den som utför åtgärden att fortsätta arbetet. (jfr nuv. 10 kap. 3 § andra stycket)

30 § Om det är uppenbart att ett visst byggnads-, rivnings- eller markarbete eller annan åtgärd strider mot denna lag eller mot någon föreskrift eller något beslut som har meddelats med stöd av lagen, får byggnadsnämnden förbjuda fastighetens eller byggnadsverkets ägare eller den som utför åtgärden att fortsätta arbetet. (jfr nuv. 10 kap. 3 § första stycket)

31 § Om byggherren i fråga om ett visst byggnads-, rivnings- eller markarbete eller annan åtgärd inte följer någon väsentlig del av en kontrollplan, får byggnadsnämnden förbjuda byggherren att fortsätta arbetet innan de uppkomna bristerna har avhjälpats. (jfr nuv. 10 kap. 3 §)

Förbud mot användning av byggnadsverk

32 § Byggnadsnämnden får förbjuda den som äger eller har nyttjanderätt till ett byggnadsverk att använda hela eller delar av byggnadsverket, om

1. byggnadsverket har brister som kan äventyra säkerheten för dem som uppehåller sig i eller i närheten av byggnadsverket, eller

2. det inte finns förutsättningar för att ge slutbesked enligt 10 kap. 34 eller 35 §. (jfr nuv. 10 kap. 16 § andra stycket) Bilaga 13

Byte av och ingripanden mot en kontrollant eller kontrollansvarig

33 § Om byggnadsnämnden finner att en funktionskontrollant som avses i 8 kap. 23 § har åsidosatt sina skyldigheter, får nämnden besluta att en annan funktionskontrollant ska utses.

Om funktionskontrollanten har riksbehörighet, ska nämnden anmäla sitt beslut till det organ som har godkänt kontrollanten. (jfr nuv. 17 § första stycket BVL)

34 § Om byggnadsnämnden finner att en kontrollansvarig som avses i 10 kap. 8 § har åsidosatt sina skyldigheter enligt 10 kap. 10 §, ska nämnden informera den som har certifierat den kontrollansvarige och efter förslag från byggherren besluta om en ny kontrollansvarig. (delvis ny, jfr nuv. 9 kap. 15 §)

35 § Om en kontrollansvarig har visat sig vara olämplig för sin uppgift, får den som har certifierat den kontrollansvarige återkalla certifieringen för en viss tid. (ny)

Vite

36 § Ett föreläggande enligt 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 eller 25 § eller ett beslut om förbud enligt 29, 30, 31 eller 32 § får förenas med vite. (jfr nuv. 10 kap. 3, 18 och 18 a §§ PBL samt 11 § BVL).

Vitet får inte förvandlas till fängelse. (jfr nuv. 10 kap. 30 §)

Omedelbart genomförande

37 § I ett föreläggande enligt 16, 18, 19, 20, 21 eller 22 § eller ett beslut enligt 27 § tredje stycket får byggnadsnämnden bestämma att den åtgärd som föreläggandet eller beslutet avser ska genomföras omedelbart trots att föreläggandet eller beslutet inte har vunnit laga kraft.

Beslut om förbud enligt 29, 30, 31 eller 32 § gäller omedelbart och till dess byggnadsnämnden bestämmer annat. (jfr nuv. 10 kap. 3, 16 och 18 §§)

Handräckning

38 § Kronofogdemyndigheten får efter ansökan av byggnadsnämnden besluta om handräckning för att genomföra en åtgärd

1. som avses i 8 §, eller
2. som avses med ett föreläggande enligt 18, 19, 21, 22, 23 eller 24 § och det inte har förflutit mer än tio år från den överträdelse som föreläggandet avser.

Det som sägs i första stycket 2 om att det inte får ha förflutit mer än 10 år från den överträdelse som föreläggandet avser gäller inte om överträdelsen är att någon olovligen har tagit i anspråk eller inrett en bostadslägenhet för ett väsentligen annat ändamål än bostadsändamål.

Bestämmelser om handräckning finns i lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning. (jfr nuv. 8 § BVL) Bilaga 13

Anteckningar i fastighetsregistrets inskrivningsdel m.m.

39 § Den myndighet som beslutar ett föreläggande enligt 18, 19, 20, 21 eller 22 § eller förbud enligt 32 § ska genast sända sitt beslut till inskrivningsmyndigheten. (jfr nuv. 10 kap. 22 §)

40 § När inskrivningsmyndigheten får del av ett sådant föreläggande eller förbud som avses i 39 §, ska myndigheten genast göra en anteckning om det i fastighetsregistrets inskrivningsdel. Om föreläggandet eller förbudet har förenats med löpande vite, ska myndigheten också göra en anteckning om detta.

Inskrivningsmyndigheten ska genast i ett rekommenderat brev underätta den som senast har sökt lagfart eller inskrivning av förvärv av tomt rätt om anteckningen, om denne inte är föreläggandets eller förbudets adressat. (jfr nuv. 10 kap. 22 §)

41 § Om ett föreläggande eller förbud som avses i 39 § återkallas, ska byggnadsnämnden genast anmäla återkallelsen till inskrivningsmyndigheten. (jfr nuv. 10 kap. 23 §)

42 § Om ett föreläggande eller förbud som avses i 39 § har upphävts genom ett lagakraftvunnet beslut eller av annan anledning har upphört att gälla, ska byggnadsnämnden anmäla upphörandet till inskrivningsmyndigheten så snart nämnden har fått kännedom om det. (jfr nuv. 10 kap. 23 §)

43 § Så snart byggnadsnämnden har fått kännedom om att ett föreläggande som avses i 39 § har följts, ska nämnden anmäla detta till inskrivningsmyndigheten. (jfr nuv. 10 kap. 23 §)

44 § När inskrivningsmyndigheten har fått del av en anmälan enligt 41, 42 eller 43 § som avser en anteckning som har gjorts enligt 40 §, ska myndigheten ta bort anteckningen. (jfr nuv. 10 kap. 23 §)

Verkan av ett föreläggande eller förbud vid ägarbyte

45 § Om en fastighet byter ägare efter att ett föreläggande enligt 18, 19, 20, 21 eller 22 § eller förbud enligt 32 § har riktats mot någon i egenskap av fastighetens ägare, gäller föreläggandet eller förbudet i stället mot den nya ägaren. (jfr nuv. 10 kap. 21 §)

46 § Om det föreläggande eller förbud som avses i 45 § har förenats med löpande vite enligt 4 § lagen (1985:206) om viten och ägarbytet skett genom köp, byte eller gåva, gäller vitet mot den nya ägaren räknat från tidpunkten för äganderättsövergången under förutsättning att en anteckning om vitesföreläggandet dessförinnan har gjorts enligt 40 §.

Ett löpande vite ska dock för varje period som vitet avser gälla endast mot den som var ägare vid periodens början. (jfr nuv. 10 kap. 21 §)

47 § Andra viten än sådana som avses i 46 § gäller inte mot den nya ägaren vid ett ägarbyte som avses i 45 §. Byggnadsnämnden får i stället besluta om ett särskilt vitesföreläggande mot den nya ägaren. (jfr nuv. 10 kap. 21 §)

48 § Det som sägs i 45 § om att en fastighet byter ägare ska också tillämpas på byte av ägare av en byggnad på mark som tillhör någon annan. Om föreläggandet har förenats med vite, gäller vitet inte mot den nya ägaren. Byggnadsnämnden får i stället besluta om ett särskilt vitesföreläggande mot den nya ägaren. (jfr nuv. 10 kap. 21 §)

49 § I ärenden om förelägganden eller förbud som avses i 45 § ska man tillämpa rättegångsbalkens bestämmelser om verkan av att tvisteföremålet överläts och om tredje mans deltagande i rättegång. (jfr nuv. 10 kap. 21 §)

Byggsanktionsavgifter

50 § Om någon vidtar en åtgärd eller underlåter att vidta en åtgärd och därigenom bryter mot en bestämmelse i 8–10 kap. eller i föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av någon av bestämmelserna i 16 kap. 2–12, 16 och 17 §§ eller i en EG-förordning om krav på byggnadsverk eller byggprodukter, ska byggnadsnämnden ta ut en särskild avgift (byggsanktionsavgift) enligt föreskrifter som regeringen meddelar med stöd av 16 kap. 15 §. (jfr nuv. 10 kap. 4, 6 och 7 §§.)

51 § Byggsanktionsavgiften storlek ska framgå av de föreskrifter som regeringen meddelar med stöd av 16 kap. 15 §. Avgiften ska uppgå till högst 50 prisbasbelopp. När avgiftens storlek bestäms, ska hänsyn tas till överträdelsens allvar och betydelsen av den bestämmelse som överträdelsen avser.

52 § En byggsanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet.

Avgiften behöver dock inte tas ut om det vore oskäligt med hänsyn till

1. sjukdom som har medfört att den avgiftsskyldige inte har förmått att på egen hand eller genom att uppdra åt någon annan göra det som ålegat den avgiftsskyldige,

2. att överträdelsen berott på en omständighet som inte har kunnat eller borde ha förutsetts eller som den avgiftsskyldige inte har kunnat påverka, eller

3. vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa.

53 § En byggsanktionsavgift ska inte tas ut om rättelse sker innan frågan om påföljd eller ingripande enligt detta kapitel har tagits upp till överläggning vid ett sammanträde med byggnadsnämnden.

54 § En byggsanktionsavgift ska inte tas ut om överträdelsen omfattas av ett föreläggande eller förbud som har förenats med vite.

55 § En byggsanktionsavgift ska inte tas ut om överträdelsen avser rivning av en byggnad och rivningen har

1. gjorts med stöd av annan lag eller författning,
2. varit nödvändig för att undanröja risk för människors liv eller hälsa eller för att avvärja eller begränsa en omfattande skada på annan egendom, eller
3. gjorts på grund av att byggnaden till väsentlig del var skadad till följd av en eldsvåda eller någon annan liknande händelse.

56 § En byggsanktionsavgift ska tas ut av

1. den som när överträdelsen begicks var ägare av den fastighet eller det byggnadsverk som överträdelsen avser,
2. den som begick överträdelsen, eller
3. den som har fått en fördel av överträdelsen.

57 § Innan byggnadsnämnden beslutar att ta ut en byggsanktionsavgift ska den som anspråket riktas mot ges tillfälle att yttra sig.

En byggsanktionsavgift får inte beslutas, om den som anspråket riktas mot inte har getts tillfälle att yttra sig inom tio år efter överträdelsen.

58 § Ett beslut om att ta ut en byggsanktionsavgift ska delges den som är avgiftsskyldig enligt beslutet.

59 § Om två eller flera är avgiftsskyldiga, är de solidariskt ansvariga för betalningen.

60 § En byggsanktionsavgift ska betalas inom trettio dagar efter det att beslutet om att ta ut avgiften har delgetts enligt 58 §, om byggnadsnämnden i beslutet inte har bestämt en senare tidpunkt.

Beslutet om byggsanktionsavgift får efter sista betalningsdagen verkställas såsom en dom som har vunnit laga kraft.

Om beslutet inte har verkställts inom tio år från det att beslutet vann laga kraft, behöver avgiften inte betalas.

61 § Byggsanktionsavgiften ska tillfalla kommunen.

62 § Om en skyldighet att betala en byggsanktionsavgift har upphävts genom ett beslut som har vunnit laga kraft, ska kommunen återbetala avgiften jämte ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) för tiden från den dag avgiften betalades till och med den dag återbetalningen sker.

Överlåtelse av egendom efter en överträdelse

63 § Bestämmelserna i 4 kap. 12 § jordabalken ska tillämpas när egendom överläts mot ersättning efter en överträdelse som avses i 50 § men innan rättelse har skett, om inte överlåtaren vid överlåtelsen upplyst om överträdelsen eller förvärvaren annars känt till eller bort känna till överträdelsen.

12 kap. Byggnadsnämnden

1 § I varje kommun ska det finnas en eller flera nämnder som ska fullgöra kommunens uppgifter enligt denna lag. (jfr nuv. 1 kap. 7 §)

2 § Utöver de uppgifter som byggnadsnämnden har enligt andra bestämmelser i denna lag ska nämnden

1. verka för en god byggnadskultur samt en god och estetiskt tilltalande stads- och landskapsmiljö,
2. uppmärksamt följa den allmänna utvecklingen inom kommunen och dess närmaste omgivning samt ta de initiativ som behövs i frågor om planläggning, byggande och fastighetsbildning,
3. samarbeta med de myndigheter, organisationer och enskilda vars arbete och intressen rör nämndens verksamhet, och
4. lämna råd och upplysningar i frågor som rör nämndens verksamhet. (jfr nuv. 11 kap. 1 §)

3 § Om någon begär det, ska byggnadsnämnden ge skriftliga upplysningar om planläggning, byggande och fastighetsbildning. (jfr nuv. 11 kap. 2 §)

4 § Om det behövs en karta för prövningen av en fråga om bygglov inom ett område med sammanhållen bebyggelse (nybyggnadskarta) och sökanden begär det, ska byggnadsnämnden tillhandahålla en sådan karta. (jfr nuv. 11 kap. 2 §)

5 § Det som sägs om nämnder i kommunallagen (1991:900) gäller för byggnadsnämnden.

6 § Delegationsuppdrag enligt 6 kap. 33 § kommunallagen får, utöver det som följer av 6 kap. 34 § kommunallagen, inte omfatta befogenhet att

1. avgöra ärenden som har principiell betydelse eller stor vikt,
2. besluta förelägganden eller förbud som förenas med vite, utom i sådana fall som avses i 11 kap. 29–31 §§ och 32 § 1,
3. besluta förelägganden som innebär att en åtgärd kan komma att utföras genom byggnadsnämndens försorg på den försumliges bekostnad, eller
4. avgöra frågor om byggsanktionsavgift enligt 11 kap. (jfr nuv. 11 kap. 3 §)

7 § Byggnadsnämnden ska ha minst en person med arkitektutbildning till sin hjälp och i övrigt ha tillgång till personal i den omfattning och med den särskilda kompetens som behövs för att nämnden ska kunna fullgöra sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt. (jfr nuv. 11 kap. 4 §)

8 § Byggnadsnämnden får ta ut en avgift för

1. planbesked, pliktbesked, förhandsbesked, villkorsbesked och ingripandebesked,
2. beslut om lov,
3. tekniska samråd och slutsamråd,
4. tillsynsbesök på byggarbetsplatsen,

5. upprättande av nybyggnadskarta,
6. framställning av arkivbeständiga handlingar,
7. sådan delgivning av beslut om lov eller förhandsbesked enligt 16 § delgivningslagen (1970:428) som sökanden har begärt med stöd av 9 kap. 39 § tredje stycket, och
8. andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder. (delvis ny, jfr nuv. 11 kap. 5 § första stycket)

9 § Om byggnadsnämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av byggnad, får nämnden ta ut en planavgift för att täcka programkostnader och kostnader för andra åtgärder som behövs för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser. Planavgift får tas ut endast om fastighetsägaren har nytta av planen eller bestämmelserna. (delvis ny, jfr nuv. 11 kap. 5 § första och andra styckena)

10 § En avgift enligt 8 eller 9 § får tas ut med högst det belopp som motsvarar kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser.

Grunderna för beräkning av avgifterna ska anges i en taxa som beslutas av kommunfullmäktige.

11 § En avgift enligt 8 eller 9 § ska betalas av den som är sökande eller har gjort anmälan i det ärende som beskedet, beslutet eller handläggningen avser. Avgiften får tas ut i förskott. (jfr nuv. 11 kap. 5 § tredje och fjärde styckena)

13 kap. Överklagande

Överklagande av kommunala beslut

1 § Följande beslut enligt denna lag får överklagas i den ordning som gäller för laglighetsprövning enligt 10 kap. kommunallagen (1991:900):

1. kommunfullmäktiges beslut om översiktsplan,
2. kommunfullmäktiges beslut om uppdrag åt en kommunal nämnd att anta, ändra eller upphäva detaljplaner eller områdesbestämmelser,
3. kommunfullmäktiges beslut om uppdrag åt en kommunal nämnd att fatta beslut om skyldighet för fastighetsägare att betala kostnader för gator och andra allmänna platser eller att fatta beslut om villkoren för sådan betalning,
4. kommunfullmäktiges eller en kommunal nämnds beslut att inte anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser,
5. kommunfullmäktiges eller en kommunal nämnds beslut om grunderna för skyldighet att betala kostnader för gator och andra allmänna platser och om generella villkor för sådan betalning,
6. kommunfullmäktiges beslut om taxa i ärenden hos byggnadsnämnden, och
7. ett kommunalförbunds eller regionplaneförbunds fullmäktiges beslut om regionplan. (jfr nuv. 13 kap. 1 §)

2 § Följande kommunala beslut enligt denna lag får inte överklagas:

1. beslut om planbesked enligt 5 kap. 2 §,

2. beslut om pliktbesked enligt 9 kap. 14 §,
3. beslut om villkorsbesked enligt 9 kap. 17 §,
4. beslut om ingripandebesked enligt 11 kap. 6 §,
5. andra beslut om gatukostnader än de som avses i 1 § 5.

Att prövning av tvister rörande gatukostnader prövas av fastighetsdomstol framgår av 15 kap. 9 §. (delvis ny, jfr 13 kap. 1 §)

3 § Andra kommunala beslut enligt denna lag än de som avses i 1 och 2 §§ får överklagas hos länsstyrelsen.

Sådana beslut får dock inte överklagas till den del de avser

1. en fråga som redan är avgjord genom en detaljplan, områdesbestämmelser eller ett förhandsbesked,
2. en fråga i ett ärende om bygglov som redan är avgjord i ett tillståndsärende enligt 9 kap. 6 § miljöbalken för samma verksamhet,
3. behovet av tekniskt samråd eller slutsamråd, eller
4. behovet av kontrollansvarig eller särskilt sakkunnig. (delvis ny, jfr nuv. 13 kap. 2 §)

Överklagande av länsstyrelsens beslut

4 § Länsstyrelsens beslut enligt 11 kap. 9 § i frågan om överprövning av kommunens beslut får inte överklagas. (jfr nuv. 13 kap. 4 § första stycket)

5 § Länsstyrelsens beslut enligt 11 kap. 10 § att helt eller i en viss del upphäva ett beslut om detaljplan, områdesbestämmelser, lov eller förhandsbesked får överklagas hos regeringen. (jfr nuv. 13 kap. 4 § första och andra styckena)

6 § Länsstyrelsens beslut i ett överklagat ärende om antagande, ändring eller upphävande av en detaljplan eller områdesbestämmelser får överklagas hos regeringen. (jfr nuv. 13 kap. 4 § första och andra styckena)

7 § Andra beslut av länsstyrelsen enligt denna lag än de som avses i 4–6 §§ får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. (jfr nuv. 13 kap. 4 § tredje och fjärde styckena)

8 § Om ett ärende som har överklagats hos en allmän förvaltningsdomstol rör en fråga som har särskild betydelse för Försvarmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk eller Försvarets radioanstalt, ska domstolen överlämna målet till regeringen för prövning. (jfr nuv. 13 kap. 4 § tredje och fjärde styckena)

Rätten att överklaga

9 § Ett beslut som får överklagas enligt 3, 5 eller 7 § får överklagas endast av den som beslutet angår (sakägare) och endast om beslutet har gått emot sakägaren.

Om beslutet har gått emot staten i egenskap av fastighetsägare eller innehavare av en särskild rätt till en fastighet, får beslutet överklagas av den förvaltande myndighet som regeringen bestämmer. (ny)

10 § Trots det som sägs i 9 § får ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser överklagas endast av den som senast under granskningstiden skriftligen har framfört synpunkter som inte har blivit tillgodosedda.

Den inskränkning i rätten att överklaga som följer av första stycket gäller inte

1. om beslutet har gått emot sakägaren genom en ändring av planförslaget efter granskningstiden, eller

2. överklaganden som görs på den grunden att beslutet inte har tillkommit i laga ordning. (delvis ny, jfr nuv. 13 kap. 5 §)

11 § Trots det som sägs i 9 § får en sådan ideell förening som avses i 16 kap. 13 § miljöbalken överklaga ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan som kan antas få en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk för verksamheter eller åtgärder som anges i 5 kap. 34 § denna lag. (jfr nuv. 13 kap. 6 §)

12 § Trots det som sägs i 9 § får en sådan ideell förening som avses i 16 kap. 13 eller 14 § miljöbalken överklaga ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan som innebär att ett område inte längre ska omfattas av strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken. (jfr nuv. 13 kap. 6 § och strandskyddspropositionen)

13 § Trots det som sägs i 9 § får ett beslut om lov eller förhandsbesked inom sådana skydds- eller säkerhetsområden som avses i 9 kap. 9 § överklagas av den myndighet som regeringen bestämmer. (jfr nuv. 13 kap. 7 §)

14 § Trots det som sägs i 9 § får vissa beslut om bygglov för ändring av byggnad eller annan anläggning överklagas endast av sökanden i bygglovsärendet. Vilka dessa beslut är framgår av föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 16 kap. 18 §. (ny)

15 § Trots det som sägs i 9 § får ett beslut om byggstartbesked överklagas endast av sökanden i bygglovsärendet. (ny)

Tillkännagivande m.m.

16 § Bestämmelser om överklagande av beslut som avses i 3 § finns i 23–25 §§ förvaltningslagen (1986:223).

Tiden för överklagande av ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser liksom beslut om lov eller förhandsbesked räknas dock, för alla utom för den sökande och övriga som har delgetts beslutet, från den dag då beslutet eller justeringen av protokollet av beslutet har tillkännagetts på kommunens anslagstavla.

När ett sådant beslut har fattats av kommunfullmäktige, ska det som sägs i 23–25 §§ förvaltningslagen om den myndighet som har meddelat beslutet i stället avse kommunstyrelsen. (jfr nuv. 13 kap. 3 §)

Prövningen av ett överklagande

17 § Den myndighet som prövar ett överklagande av ett beslut att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser ska antingen fastställa eller upphäva beslutet i dess helhet. Om kommunen har medgett det, får dock beslutet upphävas i en viss del eller ändras på annat sätt. Ändringar som har ringa betydelse får göras utan kommunens medgivande.

Om kommunen begär det, får myndigheten förordna att det överklagade beslutet i sådana delar som uppenbarligen inte berörs av överklagandet får genomföras trots att överklagandet inte har avgjorts slutligt. Ett sådant förordnande får inte överklagas. (jfr nuv. 13 kap. 8 §)

14 kap. Skadersättning och inlösen

1 § Detta kapitel innehåller bestämmelser om skyldighet för kommunen att betala ersättning för skador som uppkommer till följd av beslut enligt denna lag (2–17 §§), om skyldighet för kommunen och andra att lösa eller på annat sätt förvärva rätt till egendom (18–26 §§), om hur en skada ska bedömas och ersättning beräknas (27–29 §§), om kommunens rätt att i sin tur få ersättning i vissa fall (30 och 31 §§) samt om att rätten till ersättning eller inlösen kan gå förlorad (32 §). (ny)

Ersättning i samband med en myndighets tillträde m.m.

2 § Om skada har uppkommit till följd av åtgärder som avses i 11 kap. 7 §, har den skadelidande rätt till ersättning för skadan av kommunen eller, om åtgärden har vidtagits på uppdrag av en statlig myndighet, av staten. (jfr nuv. 14 kap. 6 §)

Ersättning vid vissa förelägganden

3 § Om byggnadsnämnden med stöd av 11 kap. 18, 19 eller 20 § har meddelat ett föreläggande som innebär att ett byggnadsverk ska tas bort eller bli föremål för annan åtgärd eller att en utfart eller annan utgång ska ändras, har den som äger byggnadsverket rätt till ersättning för den skada som föreläggandet medför för ägaren. (jfr nuv. 14 kap. 3 §)

Ersättning på grund av vägrat bygglov

4 § Om ersättning har betalats för gatukostnader enligt 6 kap. 25 eller 26 § eller enligt motsvarande äldre bestämmelser, är kommunen skyldig att betala tillbaka ersättningen i den mån skada uppkommer för ägaren av fastigheten genom att ägaren på grund av att bygglov vägras inte kan använda fastigheten på det sätt som förutsattes när ersättningen togs ut.

Kommunen är också skyldig att betala ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) från den dag fastighetsägaren betalade ersättningen. (jfr nuv. 14 kap. 7 §)

5 § Om bygglov vägras för en åtgärd som avser att en byggnad som är riven eller som är förstörd genom en olyckshändelse ska ersättas med en i huvudsak likadan byggnad, har fastighetens ägare rätt till ersättning av kommunen för den skada som det vägrade bygglovet medför för ägaren.

Rätten till ersättning gäller dock

1. endast om ansökan om bygglov har gjorts inom fem år från det att byggnaden revs eller förstördes, och

2. när den byggnad som ska ersättas inte är förstörd genom en olyckshändelse, endast om den skada som det vägrade bygglovet medför för ägaren är betydande i förhållande till värdet av den berörda delen av fastigheten. (jfr nuv. 14 kap. 8 § första, andra och tredje styckena)

6 § Det som sägs i 5 § om fastighetens ägare gäller också den som har en särskild rätt till fastigheten. Rätten till ersättning gäller då den skada som det vägrade bygglovet medför för innehavaren av den särskilda rätten. (jfr nuv. 14 kap. 8 § första, andra och tredje styckena)

Ersättning på grund av vägrat marklov

7 § Om marklov vägras med stöd av 9 kap 33 § första stycket 2 eller 3, har fastighetens ägare rätt till ersättning av kommunen för den skada som det vägrade marklovet medför för ägaren.

Rätten till ersättning gäller dock endast om det vägrade marklovet innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom den berörda delen av fastigheten. (jfr nuv. 14 kap. 8 § första, andra och tredje styckena)

8 § Det som sägs i 7 § om fastighetens ägare gäller också den som har en särskild rätt till fastigheten. Rätten till ersättning gäller då den skada som det vägrade marklovet medför för innehavaren av den särskilda rätten. (jfr nuv. 14 kap. 8 § första, andra och tredje styckena)

Ersättning på grund av rivningsförbud eller vägrat rivningslov

9 § Om en detaljplan eller områdesbestämmelser innehåller ett rivningsförbud eller om ett rivningslov vägras enligt 9 kap. 32 §, har fastighetens ägare rätt till ersättning av kommunen för den skada som rivningsförbudet eller det vägrade rivningslovet medför för ägaren.

Rätten till ersättning gäller dock endast om den skada som det vägrade bygglovet medför för ägaren är betydande i förhållande till värdet av den berörda delen av fastigheten. (jfr nuv. 14 kap. 8 § första, andra och tredje styckena)

10 § Det som sägs i 9 § om fastighetens ägare gäller också den som har en särskild rätt till fastigheten. Rätten till ersättning gäller då den skada som rivningsförbudet eller det vägrade rivningslovet medför för innehavaren av den särskilda rätten. (jfr nuv. 14 kap. 8 § första, andra och tredje styckena)

Ersättning när en detaljplan ändras eller upphävs

11 § Om ett område som enligt en detaljplan har varit avsett för en väg för allmän samfärdsel men vid genomförandet av en ny eller ändrad detaljplan helt eller delvis blir använt för ett annat ändamål eller ändrat till sitt höjdläge, har den som äger en fastighet som ligger intill området rätt till ersättning av väghållaren för den skada som den nya eller ändrade detaljplanen medför för ägaren. (jfr nuv. 14 kap. 4 §)

12 § Om en detaljplan ändras eller upphävs före genomförandetidens utgång, har den som äger en fastighet rätt till ersättning av kommunen för den skada som ändringen eller upphävandet medför för ägaren.

En sådan rätt till ersättning gäller också om ändringen eller upphävandet sker efter genomförandetidens utgång och skadan avser en åtgärd som vid genomförandetidens utgång omfattades av ett bygglovsärende som inte var slutligt avgjort. (jfr nuv. 14 kap. 5 §)

13 § Det som sägs i 11 § och 12 § första stycket om den som äger en fastighet gäller också den som har en särskild rätt till fastigheten. Rätten till ersättning gäller då den skada som den nya, ändrade eller upphävda detaljplanen medför för innehavaren av den särskilda rätten. (jfr nuv. 14 kap. 4 och 5 §§)

Ersättning på grund av bestämmelser om skydd, placering, utformning och utförande av byggnadsverk och tomter

14 § Om kommunen i en detaljplan inför en bestämmelse som avses i 4 kap. 8 § 1 eller 16 § eller i områdesbestämmelser inför en bestämmelse som avses i 42 § 2 eller 5, har en fastighetsägare rätt till ersättning av kommunen för den skada som bestämmelserna medför för ägaren.

Rätten till ersättning gäller dock endast om bestämmelsen innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom den berörda delen av fastigheten. (jfr nuv. 14 kap. 8 § första, andra och tredje styckena)

15 § Det som sägs i 14 § om en fastighetsägare gäller också den som har en särskild rätt till en fastighet. Rätten till ersättning gäller då den skada som bestämmelsen medför för innehavaren av den särskilda rätten. (jfr nuv. 14 kap. 8 § första, andra och tredje styckena)

Ersättning på grund av områdesbestämmelser om vegetation och markyta

16 § Om kommunen i områdesbestämmelser för ett område som avses i 9 kap. 10 § inför en bestämmelse om vegetation eller om markytans utformning eller höjdläge, har en fastighetsägare rätt till ersättning av kommunen för den skada som bestämmelsen medför för ägaren.

Rätten till ersättning gäller dock endast om bestämmelsen innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom den berörda delen av fastigheten. (jfr nuv. 14 kap. 8 § första, andra och tredje styckena)

17 § Det som sägs i 16 § om en fastighetsägare gäller också den som har en särskild rätt till en fastighet. Rätten till ersättning gäller då den

skada som bestämmelsen medför för innehavaren av den särskilda rätten. Bilaga 13
(jfr nuv. 14 kap. 8 § första, andra och tredje styckena)

Inlösen

18 § Om ett beslut som avses i 5, 7, 9, 14 eller 16 § eller en ändring eller ett upphävande som avses i 12 § första stycket medför att synnerligt men uppkommer vid användningen av fastigheten, är kommunen skyldig att på fastighetsägarens begäran lösa fastigheten. (jfr nuv. 14 kap. 5 § och 8 § första, andra och tredje styckena)

19 § Om mark eller annat utrymme enligt en detaljplan ska användas för en allmän plats som kommunen är huvudman för eller som ska användas för annat än enskilt byggande, är kommunen skyldig att på fastighetsägarens begäran lösa marken eller utrymmet. (jfr nuv. 14 kap. 1 § första stycket)

20 § Om mark eller annat utrymme enligt en detaljplan ska användas för en allmän plats som någon annan än kommunen är huvudman för, är den samfällighet som finns eller ska bildas för ändamålet skyldig att på fastighetsägarens begäran förvärva marken eller utrymmet med äganderätt, nyttjanderätt eller annan särskild rätt. (jfr nuv. 14 kap. 1 § första stycket)

21 § Om mark eller annat utrymme enligt en detaljplan ska användas för en väg som staten ska vara väghållare för enligt väglagen (1971:948), är staten skyldig att på fastighetsägarens begäran förvärva marken eller utrymmet med äganderätt, nyttjanderätt eller annan särskild rätt. (jfr nuv. 14 kap. 1 § första stycket)

22 § Om mark eller annat utrymme enligt en detaljplan ska användas för en väg som kommunen ska vara väghållare för enligt väglagen (1971:948), är kommunen skyldig att på fastighetsägarens begäran förvärva marken eller utrymmet med äganderätt, nyttjanderätt eller annan särskild rätt. (jfr nuv. 14 kap. 1 § första stycket)

23 § Om mark eller annat utrymme enligt en detaljplan ska användas för enskilt byggande men också för en allmän trafikanläggning, för en trafikanläggning som är gemensam för flera fastigheter eller för en allmän ledning, är den som ska vara huvudman för anläggningen skyldig att på fastighetsägarens begäran förvärva nyttjanderätt eller annan särskild rätt i den omfattning som behövs för ändamålet. jfr nuv. 14 kap. 2 § första meningen)

24 § Den som förvärvar rätt till mark eller utrymme enligt 20, 21, 22 eller 23 § får bestämma vilken rätt som förvärvet ska avse. (jfr nuv. 14 kap. 1 § första stycket och 2 § sista meningen)

25 § Skyldigheterna i 19–22 §§ gäller inte för tid då tillfällig användning av marken eller utrymmet enligt detaljplanen får pågå enligt det som följer av 4 kap. 26–29 §§. (jfr nuv. 14 kap. 1 § andra stycket)

26 § Särskilda bestämmelser om mark eller utrymme inom ett samverkansområde enligt lagen (1987:11) om exploateringsamverkan finns i den lagen. (jfr nuv. 14 kap. 1 § tredje stycket)

Bedömningen av en skadas betydelse

27 § Vid bedömningen av en skadas betydelse enligt någon av bestämmelserna i 5–10 och 14–18 §§ ska man också beakta

1. andra beslut som avses i 5–10 och 14–18 §§,
2. beslut enligt 3 kap. 2 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m.,
3. beslut enligt 7 kap. 3, 5, 6, 9, 22 eller 24 § miljöbalken,
4. beslut som innebär att tillstånd enligt 7 kap. 11 § andra stycket eller 28 b–29 a §§ miljöbalken inte ges,
5. förelägganden eller förbud enligt 12 kap. 6 § fjärde stycket miljöbalken,
6. beslut som innebär att dispens enligt de bestämmelser som avses i 2–5 inte ges,
7. beslut enligt 18 § skogsvårdslagen (1979:429), och
8. inverkan av hänsynstaganden enligt 30 § skogsvårdslagen.

Första stycket gäller endast i fråga om beslut som har meddelats eller hänsynstaganden som har inträtt inom tio år före det senaste beslutet.

Att en talan eller rätt till ersättning eller inlösen med anledning av ett beslut som avses i första stycket har gått förlorat till följd av bestämmelserna i 15 kap 4 § denna lag eller motsvarande bestämmelser i miljöbalken eller lagen om kulturminnen m.m. hindrar inte att beslutet beaktas. (jfr nuv. 14 kap. 8 § fjärde stycket)

Ersättnings bestämmande

28 § Vid bestämmande av ersättning enligt detta kapitel ska man tillämpa 4 kap. expropriationslagen (1972:719). Det som sägs i 4 kap. 3 § expropriationslagen ska då tillämpas i fråga om värdeökning som ägt rum under tiden från dagen tio år före den då talan om inlösen väcktes. (jfr nuv. 14 kap. 9 §)

29 § I fall som avses i någon av bestämmelserna i 3 och 5–11 §§, 12 § första stycket samt 14–18 §§ ska, trots det som sägs i 28 §, ersättning för minskning av en fastighets marknadsvärde bestämmas

1. som skillnaden mellan fastighetens marknadsvärde före och efter beslutet eller den åtgärd som avses i 11 §, och
2. utan hänsyn till förväntningar om ändring av markanvändningen.

I fall som avses i 5–10 och 14–18 §§ ska ersättningen minskas med ett belopp som motsvarar det som på grund av 5 § andra stycket och 9 § andra stycket ska tålas utan ersättning. (jfr nuv. 14 kap. 10 §)

Ersättning för kommunens kostnader enligt detta kapitel

30 § Om kommunens införande av ett rivningsförbud som avses i 9 § eller en bestämmelse som avses i 14 § har gjorts efter ett planföreläggande enligt 11 kap. 14 § och för att tillgodose ett riksintresse enligt 3 eller

4 kap. miljöbalken, är staten skyldig att ersätta kommunen dess kostnader för ersättning eller inlösen. Bilaga 13

31 § Om kommunen har betalat ersättning på grund av någon av bestämmelserna i 7, 8, 16 och 17 §§, är ägaren till den anläggning för vilken skydds- eller säkerhetsområdet har beslutats skyldig att ersätta kommunen dess kostnader för ersättning eller inlösen. (jfr nuv. 14 kap. 8 § femte stycket)

Förlorad rätt till ersättning eller inlösen

32 § Den som inte anmäler sina anspråk inom den tid som anges i 15 kap. 4 § förlorar sin rätt till ersättning eller inlösen.

Trots det som sägs i första stycket gäller rätt till ersättning eller inlösen om skadan inte rimligen kunde förutses inom den angivna tiden. (jfr nuv. 5 kap. 28 a §)

15 kap. Domstolsprövning m.m.

1 § Om annat inte sägs i denna lag, ska, utöver det som följer av 6 kap. 18 § och 14 kap. 28 och 29 §§ denna lag, expropriationslagen (1972:719) tillämpas i mål om

1. inlösen enligt 6 kap. 14, 15 eller 16 §,
2. ersättning eller inlösen eller förvärv av nyttjanderätt eller annan särskild rätt i fall som avses i 14 kap. 2–23 §§. (jfr nuv. 15 kap. 1 §)

2 § En talan om inlösen enligt 6 kap. 14 § får väckas även om beslutet att anta detaljplanen inte har vunnit laga kraft. (jfr nuv. 15 kap. 2 §)

3 § En talan om inlösen enligt 6 kap. 16 § ska väckas inom tre år efter genomförandetidens utgång.

Målet ska förklaras vilande till dess att ärendet slutligt har avgjorts, om

1. det har gjorts en ansökan om förlängning av genomförandetiden eller om kommunen har väckt en fråga om förnyelse av genomförandetiden, eller

2. en talan har väckts om inlösen enligt 6 kap. 15 § och en ansökan har gjorts om fastighetsbildning i överensstämmelse med detaljplanen.

Om genomförandetiden förlängs eller förnyas, förfaller kommunens talan.

Om en fastighet bildas som överensstämmer med detaljplanen, förfaller kommunens talan.

När kommunen har väckt talan om inlösen enligt 6 kap. 15 §, ska fastighetsdomstolen omedelbart sända underrättelse om det till lantmäterimyndigheten. (jfr nuv. 15 kap. 3 §)

4 § I fall som avses i 14 kap. 3–10, 12 och 14–18 §§ ska talan väckas inom två år från det att det beslut som talan grundas på vann laga kraft.

I fall som avses i 14 kap. 2 och 11 §§ ska talan väckas inom två år från det att den åtgärd som talan grundas på utfördes.

En talan får dock väckas senare än som anges i första och andra styckena, om skadan inte rimligen kunde förutses inom angiven tid. (jfr nuv. 15 kap. 4 §)

5 § Ersättning enligt 14 kap. 2, 3 och 5–18 §§ ska bestämmas i pengar att betalas på en gång eller, om det finns särskilda skäl, med ett visst årligt belopp. Om förhållandena ändras, ska det årliga beloppet omprövas på begäran av kommunen, fastighetsägaren eller den som har en särskild rätt till fastigheten.

Om kommunen begär det och det inte är uppenbart oskäligt, ska domstolen förordna att ersättning enligt 14 kap. 9, 10, 14 eller 15 § ska betalas ut först när vissa åtgärder med byggnaden har utförts. (jfr nuv. 15 kap. 5 §)

6 § Det som i fråga om ersättning har avtalats eller uppenbarligen förutsatts gälla mellan kommunen och fastighetsägaren eller den som har en särskild rätt till fastigheten gäller även mot en ny ägare av fastigheten eller en ny innehavare av den särskilda rätten. (jfr nuv. 15 kap. 5 §)

7 § Om domstolen i ett mål som avses i 1 § ogillar en talan på grund av att fastighetsägaren eller den som har en särskild rätt till en fastigheten har inlett rättegången utan tillräckliga skäl, får domstolen förordna att den som väckte talan ska bära sina egna kostnader. Om det är uppenbart att rättegången inleddes utan skälig grund, får domstolen dessutom förplikta den som väckte talan att ersätta motparten för dennes rättegångskostnader. (jfr nuv. 15 kap. 6 §)

8 § På begäran av den som är berättigad till ersättning i ett mål om inlösen enligt denna lag, ska den väckta frågan om avstående av mark eller annat utrymme förfalla i den del som rör dennes rätt, om

1. ersättningen inte har nedsatts på det sätt som sägs i expropriationslagen (1972:719), och
2. marken eller utrymmet inte har tillträtts eller övergått enligt 6 kap. 10 § expropriationslagen. (jfr nuv. 15 kap. 7 §)

9 § En tvist mellan kommunen och en fastighetsägare om ersättning för gatukostnader och kostnader för andra allmänna platser och om villkoren för betalning av sådan ersättning prövas av den fastighetsdomstol inom vars område fastigheten är belägen.

I mål som avses i första stycket ska man tillämpa bestämmelserna i lagen (1969:246) om domstolar i fastighetsmål. I mål om jämkning av ersättning enligt 6 kap. 37 § ska dock expropriationslagen (1972:719) tillämpas i fråga om rättegångskostnader.

Om fastighetsägaren förlorar målet på grund av att fastighetsägaren har inlett rättegången utan tillräckliga skäl, får domstolen förordna att fastighetsägaren ska bära sina egna kostnader. Om det är uppenbart att rättegången inleddes utan skälig grund, får domstolen dessutom förplikta fastighetsägaren att ersätta kommunens för dess rättegångskostnader. (jfr nuv. 15 kap. 8 §)

16 kap. Bemyndiganden m.m.**1 §** Regeringen får meddela föreskrifter om

1. när det ska anses finnas särskilda skäl för att någon annan än kommunen ska vara huvudman för en allmän plats (ny)
2. när en detaljplan på grund av en sådan användning som avses i 4 kap. 34 § kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. (jfr nuv. 5 kap. 18 a §)

2 § Regeringen får meddela föreskrifter om att kommunen i en detaljplan eller i områdesbestämmelser får bestämma

1. att det för vissa byggåtgärder krävs bygglov utöver det som följer av 9 kap. 2 och 3 §§, eller
2. att det inte krävs bygglov för att
  - a) uppföra komplementbyggnader,
  - b) uppföra byggnadsverk som är bygglovspliktiga enligt föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 8 §, eller
  - c) ändra byggnadsverk. (ny)

3 Regeringen får meddela föreskrifter om särskilda krav på tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga i byggnader som innehåller lokaler dit allmänheten har tillträde och på allmänna platser. (ny, jfr nuv. 17 kap. 21–22 §§)**4§** Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vad som krävs för att ett byggnadsverk ska anses uppfylla de tekniska egenskapskraven i 8 kap. 5 §,
2. sådana undantag från de tekniska egenskapskraven i 8 kap. 5 § som det finns särskilda skäl för och avser
  - a) att uppföra eller ändra en byggnad i experimentsyfte, eller
  - b) byggnadsverk som behöver flyttas för att uppföras på en ny plats,
3. vad som krävs för att en byggprodukt enligt 8 kap. 17 § ska anses lämplig för att ingå i ett byggnadsverk,
4. att en byggprodukt måste vara typgodkänd enligt 8 kap. 21 § för att få användas i ett byggnadsverk,
5. bestyrkande av överensstämmelse med gällande krav på byggprodukter,
6. märkning av byggprodukter som förutsättning för att de ska få släppas ut på marknaden och användas,
7. om sådana byggprodukter som är av mindre betydelse med hänsyn till hälsa och säkerhet och där tillverkaren har utfärdat en försäkran om byggprodukternas överensstämmelse med allmänt erkänd och tillämpad teknik,
8. förbud mot att på marknaden släppa ut byggprodukter som inte uppfyller kraven på lämplighet,
9. kontroll av att föreskrifter som har meddelats med stöd av 1 eller 2 följs,
10. funktionskontrollanter, och
11. typgodkännanden och tillverkningskontroll.

Undantag enligt första stycket 2 får inte göras, om det skulle medföra en oacceptabel risk för människors hälsa eller säkerhet. (jfr nuv. 22–25 §§ BVL)

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter om krav på byggnader m.m. som utöver bestämmelserna i 8 kap. behövs

1. till skydd för liv, personlig säkerhet eller hälsa,
2. för en lämplig utformning av byggnader och andra anläggningar samt tomter, områden för andra anläggningar än byggnader och allmänna platser,

3. för kontroll av att föreskrifter som avses i 1 följs.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får i enskilda fall medge undantag från bestämmelserna i 8 kap. (delvis ny, jfr nuv. 16 kap. 1 § och 18 § BVL)

6 § Regeringen får meddela föreskrifter om särskilda krav på befintliga byggnader avseende säkerhetsanordningar. (ny, jfr nuv. 17 kap. 20 och 22 §§)

7 § I fråga om en- och tvåbostadshus och till dem hörande fristående uthus, garage och andra mindre byggnader (komplementbyggnader) får regeringen meddela föreskrifter om undantag från det krav på bygglov som följer av 9 kap. 2 och 3 §§ eller om längre gående krav. (ny, jfr nuv. 8 kap. 1 § tredje stycket)

8 § Regeringen får meddela föreskrifter om krav på bygglov för andra anläggningar än byggnader och för skyltar och ljusanordningar enligt 9 kap. 5 §. (ny, jfr nuv. 8 kap. 2 §)

9 § Regeringen får meddela föreskrifter om närmare förutsättningar för bygglov enligt 9 kap. 28 och 30 §§. (ny)

10 § Regeringen får meddela föreskrifter om krav på anmälan för vissa åtgärder enligt 9 kap. 13 §. (ny)

11 § Regeringen får meddela föreskrifter om vad som krävs av kontrollansvariga och sakkunniga i fråga om kunskap och erfarenhet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela de föreskrifter om kontrollansvariga som behövs utöver bestämmelserna i 10 kap. 8–12 §§. (ny)

12 § Regeringen får meddela föreskrifter om vilka små åtgärder som enligt 10 kap. 9 § innebär ett undantag från kravet på kontrollansvarig enligt 10 kap. 8 §. (ny)

13 § Regeringen får meddela föreskrifter om vilka myndigheter som ska utöva tillsyn enligt denna lag och EG-förordningar inom plan- och byggområdet. (ny)

14 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att länsstyrelsen enligt 11 kap. 11 § ska pröva byggnadsnämndens beslut om lov eller förhandsbesked. Sådana föreskrifter ska avse ett eller flera bestämda geografiska områden där det finns särskilda skäl för prövningen. (ny, jfr nuv. 12 kap. 4 §)

15 § Regeringen får meddela de ytterligare föreskrifter som behövs för tillämpningen av bestämmelserna om byggsanktionsavgift i 11 kap. (ny, jfr nuv. 10 kap. 29 § PBL och 30 kap. 10 § MB)

16 § Om det har inträffat en naturhändelse med synnerligen omfattande negativa effekter på miljön eller egendom och om det behövs för att åtgärder som är nödvändiga till följd av händelsen snabbt ska kunna vidtas, får regeringen meddela föreskrifter om tidsbegränsade undantag från

1. krav på beaktande av allmänna intressen vid lokalisering av bebyggelse enligt 2 kap.,

2. krav på byggnader, andra anläggningar, tomter, allmänna platser och områden för andra anläggningar än byggnader enligt 8 kap.,

3. krav på en åtgärds förenlighet med detaljplan eller områdesbestämmelser,

4. krav på bygglov, rivningslov och marklov enligt 9 kap., samt

5. bestämmelserna i 10 kap. om förfarandet efter bygg- och rivningslov m.m. (justerad, jfr nuv. 16 kap. 3 §)

17 § Är riket i krig eller krigsfara eller råder sådana utomordentliga förhållanden som beror på krig eller krigsfara som riket har befunnit sig i, får regeringen meddela sådana från denna lag avvikande föreskrifter som är av betydelse för totalförsvaret eller som behövs för att nödvändig byggnadsverksamhet i övrigt ska kunna ske. (jfr nuv. 16 kap. 4 §)

18 § Regeringen får meddela föreskrifter om överklagande av sådana beslut som avses i 8 §.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 mars 2010 då plan- och bygglagen (1987:10) ska upphöra att gälla.

2. Generalplaner som har fastställts enligt äldre bestämmelser ska gälla som områdesbestämmelser enligt denna lag.

3. Stadsplaner, byggnadsplaner, avstyckningsplaner och andra planer och bestämmelser som enligt 17 kap. 4 § i den upphävda lagen gäller som detaljplaner ska även i fortsättningen gälla som detaljplaner som antagits med stöd av den upphävda lagen. Det som sägs i 17 kap. 4 § sista stycket och 9 § i den upphävda lagen gäller fortfarande för sådana planer.

4. Bestämmelserna i 6 kap. 15 § gäller inte i fråga om sådana planer som avses i 17 kap. 5 § andra stycket i den upphävda lagen.

5. Bestämmelserna i 4 kap. 7 § första stycket gäller inte inom områden som omfattas av en sådan byggnadsplan eller avstyckningsplan som avses i 3.

6. Bestämmelserna i 9 kap. 26 § gäller inte inom områden som omfattas av en sådan stadsplan eller byggnadsplan som avses i 3.

7. Fastighetsplaner som har fastställts enligt äldre bestämmelser och tomtindelningar som avses i 17 kap. 11 § i den upphävda lagen ska i fortsättningen gälla som detaljplanebestämmelser enligt 4 kap. 18 §.

8. Sådana förbud mot nybyggnad som avses i 17 kap. 14 § i den upphävda lagen ska i fortsättningen gälla som detaljplanebestämmelser enligt 4 kap. 11 § 1.

9. Det krav på marklov för schaktning, fyllning, trädfällning eller andra åtgärder som följer av 17 kap. 17 § i den upphävda lagen ska gälla även i fortsättningen. För marklovsprövningen gäller de nya bestämmelserna i 9 kap. 8 och 10 §§.

10. I ett beslut om bygglov får byggnadsnämnden förklara att en sådan avvikelse från en stadsplan, byggnadsplan, avstyckningsplan eller tomtindelning som avses i 17 kap. 18 a § i den upphävda lagen ska anses vara en sådan avvikelse som avses i 9 kap. 30 § första stycket 3.

11. Ett förordnande om skyldighet att avstå eller upplåta mark som avses i 17 kap. 19 § i den upphävda lagen ska i fortsättningen gälla som ett beslut enligt 6 kap. 4 eller 5 §.

12. För överträdelse som har ägt rum före den 1 mars 2010 ska äldre bestämmelser tillämpas vid målens prövning i sak. Bestämmelserna i denna lag ska dock tillämpas, om de leder till lindrigare påföljd.

13. Äldre bestämmelser gäller vid prövning av överklagade beslut som har meddelats före den 1 mars 2010.

14. Bestämmelserna om huvudmannaskap för markreservat i 4 kap. 7 § ska endast tillämpas på detaljplaner som antas efter den 28 februari 2010.

Lag om ändring i anläggningslagen (1973:1149)

Härigenom föreskrivs att det i anläggningslagen (1973:1149) ska införas en ny paragraf, 2 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 a §

Om en kommun enligt 4 kap. 7 § andra stycket plan- och bygglagen (2010:000) har beslutat att den inte ska vara huvudman för ett markreservat, får kommunen delta i en gemensamhetsanläggning för ett sådant reservat. Det som sägs i denna lag om en fastighet ska då tillämpas på kommunen som om den vore en fastighet.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2010.

Förteckning över remissinstanser, Miljödepartementets promemoria om plan- och bygglagen

Svea hovrätt, Miljööverdomstolen, Kammarrätten i Göteborg, Växjö tingsrätt, Fastighetsdomstolen och Miljödömsstolen, Länsrätten i Stockholms län, Länsrätten i Skåne län, Länsrätten i Örebro län, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Länsstyrelsen i Hallands län, Länsstyrelsen i Uppsala län, Länsstyrelsen i Västerbottens län, Arbetsmiljöverket, Banverket, Boverket, Fortifikationsverket, Försvarsmakten, Diskrimineringsombudsmannen, Kommerskollegium, Kommittén om effektivisering av planeringsprocessen för transportinfrastruktur (N2009:03), Konkurrensverket, Lantmäteriet, Luftfartsverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Riksantikvarieämbetet, Sjöfartsverket, Statskontoret, Tillväxtverket, Transportstyrelsen, Vägverket, Göteborgs kommun, Karlstads kommun, Malmö kommun, Motala kommun, Stockholms kommun, Umeå kommun, Åre kommun, Samverkansorganet i Halland, Samverkansorganet i Jönköping, Självstyrelseorganet i Västra Götaland, Blekinge Tekniska högskola, Byggherrarna Sverige AB, Bygg klokt, De handikappades riksförbund (DHR), Förbundet Rörelsehindre (FöR), Företagarna, Fastighetsägarna Sverige, Handikappförbunden (HSO), Handisam, IT & Telekomföretagen, Lantbrukarnas riksförbund (LRF), Kvalitetsansvarigas Riksförening (KARF), Naturskyddsföreningen, Näringslivets regelnämnd, Småkom, Stadsnätsföreningen, Sveriges Byggindustrier, Sveriges Kommuner och Landsting, Svensk Teknik och design, Svenskt Näringsliv, SWEDAC, Synskadades riksförbund (SRF), Föreningen Sveriges Byggnadsinspektörer, Sveriges stadsarkitektförening, Villaägarnas riksförbund.